

Tornio

TORNION KAUPUNKI

Talousarvio ja –suunnitelma 2020-2022

Sisällys

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS	3
2.1 Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen	3
2.2 Väestönkehitys	4
2.3 Elinkeinoelämä.....	8
2.4 Työllisyyden edistäminen	11
2.5 Koulutus ja osaaminen	12
2.6 Asuminen ja rakentaminen.....	12
2.7 Alue-, seutu- ja rajayhteistyö.....	15
3. TORNION KAUPUNGIN TALOUS	18
3.1. Suomen kuntatalouden lähtökohdat.....	18
3.2 Tornion kaupungin kuntatalouden piirteitä	20
3.3 Talousarvio 2020 ja –suunnitelmavuodet 2021-2022	21
3.4 Riskien hallinta.....	26
4. TORNION KAUPUNGIN STRATEGISEN KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVAT	29
4.1 Strategisen ohjauksen periaatteet	29
4.2 Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 ja strategian toimeenpano.....	30
4.3 Tornion kärkihankkeet.....	31
4.4 Henkilöstölinjaukset ja henkilöstösuunnitelma.....	32
4.3 Talousarvion rakenne ja sitovuus sekä talousarviossa pysyminen.....	34
5. KÄYTTÖTALOUSOSA TOIMIALOITTAIN.....	36
5.1 Tarkastuslautakunta	36
5.2 Keskushallintopalvelut.....	37
5.3 Hyvinvointipalvelut.....	45
5.4 Sivistyspalvelut	52
5.5 Tekniset palvelut.....	68
6. INVESTOINTIOSA TOIMIALOITTAIN.....	76
7. TULOSLASKELMAOSA.....	84
8. RAHOITUSOSA.....	90
9. TOIMIALOJEN JA TOIMIELIMIEN TULOSLASKELMAOSAT	92
10. TYTÄRYHTEISÖJEN TAVOITEASETTELU JA TALOUSARVIOTIEDOT TA 2020 – TS 2021-2022	101

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Muutokset ovat tämän päivän arkeamme, ne koettelevat niin talouden rakenteita kuin lainsäädännön vaatimuksia, heijastuen kunnan ja kuntalaisten elämään. Kunnan toimintaympäristön jatkuvassa epävarmuudessa on tärkeää, että kunnalla on oma selvä suunta ja strategia sinne pääsemiseksi.

Tornion tavoitetilana (visiona) on ”Maailman toimivin rajakaupunki”. Tämä päivä ja näköpiirissä oleva tulevaisuus haastaa meidät toimimaan lupauksemme mukaisesti ja huolehtimaan, että asiat saadaan tehtyä ketterästi. Meidän on kyettävä vaikuttamaan kaikkiin ketjun osiin; elinvoimaan ja yritysten toimintaedellytyksiin, työttömyyden ja sen haittavaikutusten vähentämiseen sekä kaupungin vastuulla olevien palveluiden mahdollisimman vaikuttavaan järjestämiseen. Tornio täyttää vuonna 2021 400 vuotta ja siihen valmistautuminen on strategian toteuttamista kokoava hanke. Talousarvio sisältää juhlavuoden hankerahoituksen, sekä varsinaisen valmistautumisen käynnistämisen.

Väestön kasvu on keskeinen elinvoimakysymys monessa kaupungissa tällä hetkellä. Tilastokeskuksen vuoteen 2040 ulottuvat väestöennusteet lupaavat Torniolle tasaista väestön vähenemistä. Torniolle on kaikki mahdollisuudet haastaa laskevat ennusteet ja onnistuaksemme meidän täytyy pystyä tekemään asioita erillä tavalla paremmin.

Investoinnit ovat kaupungin taloudelle kuin vesi, joka pyörittää elinvoiman rattaita. Torniossa Outokummun investoinnit ovat omassa tasossaan, laskettavissa aina sadoissa miljoonissa. 100 miljoonan euron LNG terminaalien valmistuminen viime syksynä, ja päätös Evijärven kaivoksen syventämisestä tuhanteen metriin, lupaavat tulevaisuuden turvaa vuosikymmeniksi eteenpäin. Uutena avauksena Outokummulla on kuonasta eroteltuja metalleja hyödyntävä sulattoinvestointi, mikä olisi globaalisti merkittävä uusi innovaatio. Myös kiertotaloudessa on odotettavissa suuria investointeja lähivuosina. Kaupungin metalliklusterin investoinnit ovat miljoonien luokkaa. Myös maataloudessa on Torniossa vuosittain suuria yksittäisten yrittäjien miljoonaluokan investointeja robottinavettoihin. Kaupungin uusitun uimahallin avajaisia vietettiin edellisenä syksyllä. Remontti oli 8 miljoonan suuruusluokkaa ja siinäkin urakoinnista vastasivat torniolai

set yritykset lukuun ottamatta vedenpuhdistusjärjestelmää, jossa pohjoisin osaaaja löytyi Kalajoelta. Tämän talousarvion suurin investointi on 47-vuotiaan kaupungin peruskorjauksen käynnistyminen, mikä jaksotuu kahdelle vuodelle valmistuen syksyllä 2021. Myös vuosittain rakentuvat muutamat kerrostalot ovat tärkeitä investointeja, perheiden rakentamia omakotitaloja unohtamatta. Suurten investointien toteuttamista edistetään Koivuluotoon kaavoitetulla Arctio- energia- ja kiertotalouspuistolla. Alueen osayleiskaava valmistuu alkukeväästä ja asemakaavoitus saadaan tarvittaessa valmiiksi syksyllä.

Meidän on etsittävä kasvun mahdollisuuksia laajemmin pohjoisen Skandinavian alueelta. Kaupunkina voimme olla avaamassa ovia yrityksille Ruotsin ja Norjan voimakkaasti kasvaville markkinoille. Pohjoisen mahdollisuuksien hyödyntäminen voi tuoda piristysruiskeen pohjoissuomalaisille yrityksille ja synnyttää merkittävän määrän työpaikkoja. Laurila-Tornio välin junaraiteen sähköistämiseen on tehty paljon työtä ja se on saatu osaksi hallitusohjelmaa. Väylänviraston selvitykset ovat parhaillaan menossa. Päätöstä TEN-T- verkkoon kuuluvan pullonkaula korjausinvestoinnista odotetaan valtiovallalta vuoden 2020 aikana.

Kaksoiskaupunkimme Tornio-Haaparanta antaa meille vahvan pohjan tulevaisuuden kaupungin rakentamiseen. Edellisenä kymmenenä vuonna on kaupunkiamme onnistuneesti rakennettu infrastruktuuriltaan yhteen. Tapojärvi Oy:n pääkonttorin valmistuminen viimeisteli Rajalla – På Gränsen hankkeen Tornion osalta. Nyt meidän on tullut aika yhdessä miettiä toiminnallisia sisältöjä ja rakentaa yhteinen visio 2030. Talousarvio esitys sisältää varautumisen Suensaaren eteläkärjen suunnittelun käynnistämisen seuraavaksi vuosikymmeneksi, Europan 14 arkkitehtikilpailun tulosten pohjalta.

Matkailun edistäminen luo pohjaa uudelle talouskasvulle ja uusille työpaikoille. Uuden valtuuston strategiaprosessissa on noussut esiin voimakas tahtotila Tornion matkailun kehittämisestä. ”Masterplan” valmistui syksyllä 2019, toteuttamisesitykseen on tässä talousarviossa varauduttu yli miljoonan euron INTERREG- hankkeella, yhdessä Haaparannan kanssa. Valmistelujen keskiössä on saada kaikki keskeiset matkailutoimijat

tiiviseen yhteistyöhön. Yhteismarkkinoinnin käynnistäminen on keskeinen osa matkailutoiminnan kehittämistä. Markkinointi ja viestintä tekevät Tornio-Haaparannan erinomaisuudet näkyväksi matkailijoille ja kotipaikkaa etsiville yrityksille. Elinvoima kasvattaa kaupungin vetovoimaa, mahdollistaa talouden kasvun laajemminkin.

Kaupunkilaisten palveluiden turvaaminen niukkenevassa taloustilanteessa on edellyttänyt uudistumista, mitä kaupunki-organisaatio on määrätietoisesti vienyt eteenpäin. Palveluverkkoa ja -rakenteita on viritetty palvelutarpeista lähtien. Palveluseleiden käyttöönotto varhaiskasvatuspalveluissa on vastannut hyvin palvelutarpeen kasvuun. Talousarvio pitää sisällään vammais- palvelujen palvelusetelin käyttöönoton. Ikääntymisen ja työvoiman saatavuuteen on varauduttu perustamalla kahdeksan uutta lähihoitajan toimea kotipalveluihin.

Sähköisten palveluiden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi on laadittu ”Digiagenda” jonka, toteuttamiseksi on lisätty ICT-rahoitusta. Torniossa on otettu käyttöön uudet verkkosivut, jotka toimivat kaupungin pääviestintä alustana, verkkosivujen käyttöä tullaan edistämään vuonna 2020 brändin jalkauttamisessa. Kaupungille on laadittu uusi viestintäsuunnitelma ja -ohjelma, minkä toteuttamiseen on talousarviossa valmistauduttu.

Kuntien vastuu työllisyyden hoidosta on lisääntynyt sekä palveluiden tuottamisen, että kustannusten näkökulmasta. Torniossa toteutui kuntakokeilu, jossa yli 300 päivää työttömän olivat kaupungin vastuulla, on osaltaan laskenut työttömyyttä. Lokakuussa 2019 on työttömyys laskenut 9,1 %:in. Kokeilun loputtua on sen hyvien käytäntöjen jatkamiseksi varattu rahoitusta ja tavoitteena on sen pohjalta saada työttömyyden hoito kaupungin tehtäväksi. Tornio on hakemassa yhdessä Kemijärven, Rovaniemen ja Sodankylän kanssa Rinteen hallituksen työllisyyskokeiluun vuonna 2020, missä vaikeasti työllistyvät tulevat kaupungin vastuulle.

Merilapin sote -palvelualueen valmistelussa päädyttiin valtuustojen päätöksillä 13.11.2017 yhteisyrityksen perustamiseen Mehiläisen kanssa. Mehiläinen Länsipohja yhteisyrityksen perustaminen ja toiminnot siirtyivät yhteisyhtiölle 18.6.2018. Tornion kaupunki edellyttää sairaanhoitopiirin organisaatiouudistuksen toteuttamista vastaamaan sen uutta tehtävää lisäsäästöjen saamiseksi.

Kaupungin kestävyysvaje oli 2015 noin 5 miljoonaa euroa. Neljän vuoden aikana talouden tasapainoa on saatu

vahvistettua kirjanpidolliseen tasapainoon. Tasapainon maali on kuitenkin siirtynyt koko ajan kauemmaksi, johtuen erikoissairaanhoidon menojen kasvusta sekä valtionosuuksien ja verotulojen hitaasta kasvusta, työllisyyden parantumisesta huolimatta. Talousarvio esityksen tulos on 14 220euroa ylijäämäinen. Arvioitu kestävyysvaje on investoinneista ja velkataakasta johtuen noin miljoonan euron luokkaa. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää, että tulevan vuoden aikana jatketaan koko kaupunkikonsernin tuottavuutta vahvistavia rakenteellisia uudistuksia sekä Tornion talouden tasapainottamistyötä.

Talousarviossa asetetut talouskehykset edellyttävät henkilöstöön kohdistuvina toimenpiteinä eläköitymisen hyödyntämistä, tehtävien sekä toimintatapojen uudelleenjärjestelyjä. Tornion kaupungin osaavan, motivoituneen ja työhönsä sitoutuvan henkilöstön työpanoksella pystymme kuitenkin yhdessä kehittämään ja ylläpitämään kaupunkimme palveluita hyvällä tasolla myös tulevaisuudessa.

Timo Nousiainen
Kaupunginjohtaja

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

2.1 Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Tornion kaupunki edistää asukkaidensa hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Kuntalain (410/2015 1 §) sekä yleiseen terveyden edistämiseen liittyvän lainsäädännön (terveydenhuoltolaki, laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä, tupakkalaki, alkoholilaki, sosiaalihuoltolaki, työturvallisuuslaki sekä lait ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä) ja kaupunkistrategiaan asetettujen tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaavat edellisten lisäksi kansalliset ohjelmat sekä kaupungin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Tietoperustana ovat sekä tutkimustieto että koettu hyvinvointi. Käytännössä koottu tieto on hyvinvointikertomuksen indikaattoritietoa, toimialojen toiminnassaan keräämää tietoa, työryhmiltä, hankkeilta ja vaikuttamistoimielimiltä saatavaa tietoa sekä kuntalaisilta ja yhteistyökumppaneilta eri tavoin kerättävää kokemus- ja kehittämistietoa. Hyvinvointiryhmä eli hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työryhmä ohjausryhmineen raamittaa toimialojen työskentelyä, edellä mainittuihin tiedon lähteisiin perustuen. Ryhmän toimialoja edustavat jäsenet siirtävät vastuullisesti suunnitelmat toimialoillaan arjen toimintaan, sekä raportoivat toteutuneen ja arvioivat valitsemiensa mittareiden avulla työskentelyn vaikuttavuutta.

Tutkimuksista kootun tiedon valossa torniolaisten hyvinvointi on verrokkikuntiin nähden hyvällä tasolla. Torniolaisten hyvinvoinnin kehitys on viime vuosina ollut pääsääntöisesti myönteinen; torniolaisten sairastavuus on verrokkikuntiin verrattuna alhaisin, ikäihmisten kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot ovat yli puolittuneet edellisistä vuosista ja alle 25 -vuotiaiden raskaudenkeskeytykset ovat selkeästi vähentyneet. Haasteitakin on; turvallisuuden osalta erityisen haasteen torniolaisten hyvinvoinnille muodostavat tapaturmat ja huumausaineisiin liittyvä rikollisuus. 4 -vuotiaiden lasten perheille tehdyn LTH -tutkimuksen perusteella Torniossa on syytä tarkemmin arvioida myös pikkulapsiperheiden vanhempien liikunnallista aktiivisuutta sekä päihteiden käyttöä.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on kouluterveyskyselyn 2019 perusteella havaittavissa sekä myönteistä että huolestuttavaa kehitystä. Pääosa torniolaisista 4.-5. -luokkalaisista ja 8.-9. -luokkalaisista lapsista ja nuorista voi hyvin ja on tyytyväinen elämäänsä, koulunkäyntiinsä sekä vuorovaikutukseen vanhempiensa kanssa. Erityisen ilahduttavaa on koulukiusaamisen selkeä vähentyminen. Tulosten mukaan osallisuuden kokemus koulutyössä ja luokkatilanteessa on heikentynyt ja suosituksiin nähden koululaisten vähäinen liikkuminen ja ylipainoisuuden kehitys ovat merkillepantavia haasteita. Torniolaiset lapset ja nuoret syövät aamupalan aiempaa harvemmin ja yhä harvempi vastaaja syö hedelmiä, marjoja ja kasviksia päivittäin. Suuhygienian osalta etenkin poikien hampaiden harjaaminen on heikentynyt entisestään. Nuorten päihteidenkäytössä edellisuosien suotuisa kehitys näyttää taittuneen, mm. raittiiden nuorten osuus on pienentynyt. Nuuskan kokeilussa ja käytössä torniolaiset lapset ja nuoret erottuvat verrokeistaan selvästi negatiiviseen suuntaan jo alakouluiässä. Kaikki nettiriippuvuutta indisoivat tiedot (6 kysymystä) olivat kouluterveyskyselyssä alakouluikäisillä selkeässä kasvussa. Kokonaisuutena lasten ja nuorten hyvinvointihaasteet liittyvät usein vanhemmuuteen ja perheiden arjen toimintaan. Siksi lasten ja nuorten haasteet nähdään myös koko perheen haasteina ja toimenpiteet tulee kohdistaa paitsi lapsiin ja nuoriin, yhtä lailla vanhempien ja huoltajien tukemiseen kasvatustyössä, jotta liian varhainen vastuunotto omasta arjesta ei näyttäytyisi epäterveellisinä elintapoina tai riippuvuuskäyttäytymisenä.

Terveydenedistämisaktiivisuus on Tornion kaupungin palveluissa hyvää keskitasoa, mutta kehitettävää kaupungin toimialoilla, palveluissa ja verkostoyhteistyössä löytyy edelleen esimerkiksi yhteisissä käytänteissä, ennakkoarvioinnissa ja myös resursoinnissa. Välineitä kehittämistyöhön saadaan kansallisen TEA-viisari -tiedonkeruun osoittamista indikaattoreista.

Elämäntapamallin mukaisessa tarkastelussa, edellä olevan tiedon perusteella, pikkulapsiperheiden osalta kehittämiskohteeksi on tunnistettu perheiden liikunnallisen aktiivisuuden vahvistaminen sekä vanhempien humalahakuisen alkoholinkäytön ehkäisy. Nuorten osalta osallisuuden kokemuksen vahvistaminen, osallistuminen terveyttä edistävään toimintaan ja vertaisryhmätoimintaan yleisemminkin, on nostettu keinoksi syrjäytymisen ja päihteidenkäytön ennaltaehkäisyssä. Koulukiusaamiseen puuttumisessa ja etenkin puuttumisen jälkeisessä seurannassa on vielä kehitettävää. Työikäisten liikunnallista elämäntapaa tuetaan palveluilla ja verkostoyhteistyöllä tarjoamalla saavutettavia ja turvallisia liikkumis- ja luontoympäristöjä, joka tietysti on koko väestöä koskeva toimenpide. Ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämässä voimavaroja suunnataan edelleen turvallisuutta ja osallisuutta lisäävien, tunnistettujen hyvien

käytänteiden vahvistamiseen ja levittämiseen sekä kaupungin palveluissa, että verkostojen toiminnassa.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosion mukainen voimavaroja vahvistava ja ennaltaehkäisevä työ on pitkäjänteistä, monilta osin yli valtuustokausien ulottuvaa työtä. Kuluvalle valtuustokauden viimeisille vuosille on edellä kuvattujen kehittämiskohteiden lisäksi tehtävää hyvinvointityön rakenteiden ja prosessien vahvistamisessa. Syksyllä 2019 käynnistyneellä Tornion Osallisuusmalli -työllä kootaan rakenteet ja toimintamallit kuntalaisten vahvemmalle osallistumiselle ja osallisuudelle, sillä yksilöllisyyttä ihannoiva aika voi samalla aiheuttaa kokemuksen kuulumattomuudesta / osattomuudesta. Sairauksien ja tapaturmien ennaltaehkäisyn osalta toimenpiteenä on myös yhteistyön kehittäminen Mehiläinen – Länsi-Pohjan kanssa.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden johtoryhmän linjaamat kärkiteemat nousevat hyvinvointitiedosta, hyvinvointiryhmän esitysten mukaisesti. Kaupunkistrategian tulevia painopistealueita ovat liikunnallisuus ja aktiivisuus laajana teemana ja tukitoimina, koskemaan koko kaupunkiväestön hyvinvoinnin edistämistä. Kohdennetut teemat keskitetään erityisesti alle neljävuotiaiden lasten ja heidän perheidensä sekä nuorison hyvinvoinnin vahvistamiseen, yleisen turvallisuuden lisäämiseen, tavoitteena päihteiden käytön ja tähän liittyvän rikollisuuden sekä tapaturmaherkkyyden vähentäminen.

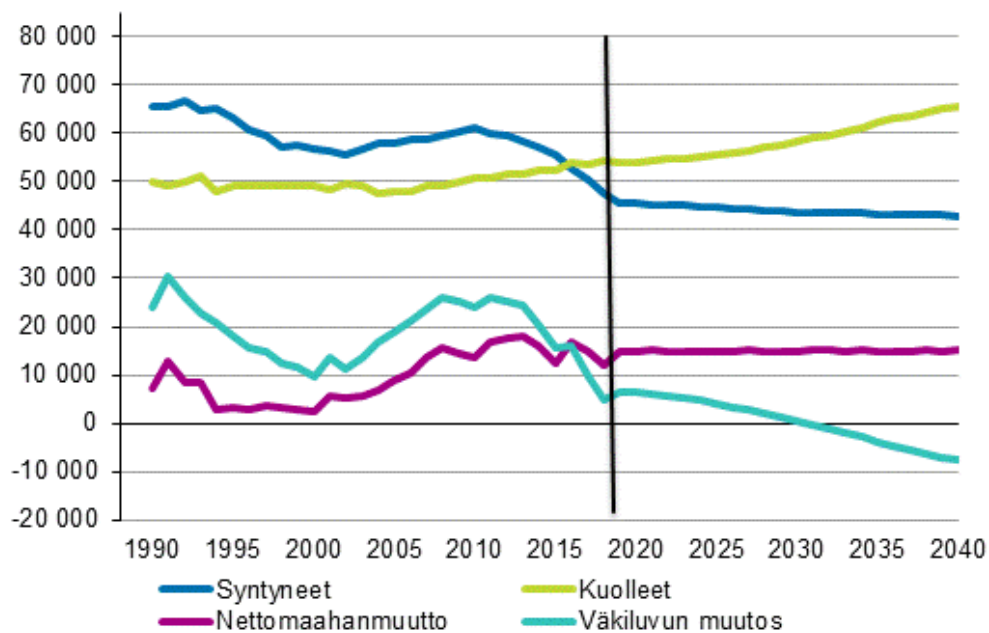
2.2 Väestönkehitys

Suomen väkiluku oli vuoden 2019 syyskuun lopussa 5 525 487 asukasta eli koko maan tasolla väkiluku on ollut edelleen hienoisessa kasvussa. Kuluvalle vuoden aikana Suomen väkiluku on kasvanut 7 568 hengellä. Keskeinen tekijä on ollut maahanmuutto, sillä Suomi sai muuttovoittoa tammi-syyskuussa 13 388 henkilöä.

Tammi-syyskuun aikana Suomessa syntyi 34 493 lasta, mikä on 1 896 lasta vähemmän kuin vuonna 2018. Toisaalta myös kuolleisuus laski 1 019 hengellä ollen 39 880 henkilöä. Syntyvyys on ollut viime aikoina Suomessa historiallisen alhaisella tasolla eikä trendiin ole toistaiseksi ollut näköpiirissä muutosta.

Väestönkehityksessä alueelliset erot ovat suuret. Vuonna 2019 väestö on kasvanut Suomen 19 maakunnista vain viidessä eli Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla. Käytännössä kaikissa kasvumaakunnissa Ahvenanmaata lukuun ottamatta on voimakkaasti kehittyvä ja elinvoimainen veturikaupunki (Pääkaupunkiseutu, Tampere, Turku, Oulu). Määrällisesti ja suhteessa väestö kasvoi eniten Uudellamaalla (+14 329 henkeä, +8,5 promillea). Suomen maakunnista väestöään menetti eniten sekä määrällisesti että suhteellisesti Etelä-Savo (-1 705 henkeä, -11,9 promillea).

Tilastokeskus julkaisi Suomen uusimman väestöennusteen syyskuussa 2019. Väestöennusteen mukaan Suomen väkiluku on kääntymässä tulevina vuosikymmeninä laskuun johtuen pääsääntöisesti alhaisesta syntyvyydestä. Suomen väkiluku kääntyy laskuun vuonna 2031, mikäli nykyinen kehityskulku jatkuu. Vuonna 2035 väkiluku kasvaisi ennusteen mukaan enää Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Ahvenanmaalla ja vuonna 2040 Manner-Suomessa enää Uudellamaalla. Vuonna 2018 Suomessa oli 60 kuntaa, joissa syntyi ihmisiä enemmän kuin kuoli. Ennusteen mukaan vuonna 2030 vastaavia kuntia on enää 35 ja vuonna 2040 kaksitoista. Vuonna 2030, jolloin Suomen väkilukun ennustetaan olevan ylimmillään, Suomessa olisi 5 566 685 asukasta eli 41 198 asukasta enemmän kuin syyskuussa 2019.

Kuva 1. Suomen väestönkehityksen tunnuslukuja 1990–2018 ja ennuste 2019–2040 (Tilastokeskus 2019).

Lapin maakunnan kuntien (21 kpl) yhteenlaskettu väkiluku oli syyskuun 2019 lopussa 177 373 asukasta. Tammi-syyskuun 2019 aikana väkiluku on kasvanut vain kolmessa Lapin kunnassa (Rovaniemi +143, Muonio +10, Savukoski +1) ja kokonaisuutena Lapin väkiluku on vähentynyt yhdeksän kuukauden aikana 1 149 asukkaalla. Lapin kunnista eniten väestöään ovat menettäneet absoluuttisesti Kemi (-208) ja Tornio (-192) ja suhteellisesti tarkasteltuna Ranua (-2,3 %) sekä Salla (-2,2 %).

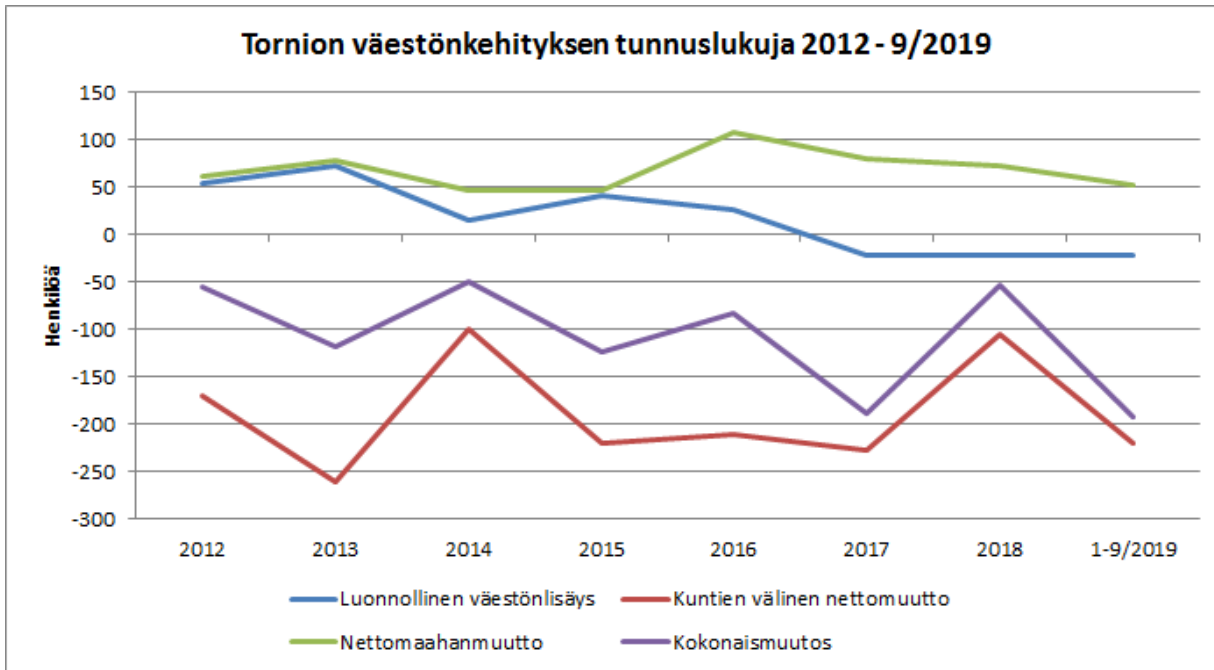
Meri-Lapin viidessä kunnassa (Tornio, Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola) asui syyskuun lopussa 56 603 asukasta eli seutukunnan väestö on vähentynyt edellisen vuoden lopusta 547 asukkaalla.

Torniossa väkiluvun kehitys on ollut aleneva vuodesta 2012 lukien. Vuoden 2018 lopussa Torniossa asui 21 875 henkilöä ja syyskuun lopussa 2019 enää 21 683 henkilöä (-192). Muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on merkittävä, sillä tammi-syyskuussa 2018 väestö väheni Torniossa ainoastaan 30 henkilöllä.

Syntyneiden lukumäärä on kasvanut vuonna 2019 edellisestä vuodesta ja tulee olemaan noin 200 henkilön tasoa vuoden lopulla. Toisaalta myös kuolleisuus on kasvanut ja siten luonnollinen väestönkasvu on 22 henkilöä negatiivinen. Kuntien välisessä nettomuutosta on tapahtunut merkittävin muutos, sillä Tornion muuttotappio on ollut 9 kuukauden aikana peräti 220 henkilöä.

Taulukko 1. Tornion kaupungin väestönkehitys 2012-9/2019.

TORNIO Väestönmuutos	Tammi-joulukuu 12 kk								Tammi-syyskuu 9kk							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Elävänä syntyneet	256	260	218	231	217	201	195	206	194	167	186	166	148	147	153	
Kuolleet	202	188	203	190	190	222	216	152	142	146	149	132	175	154	175	
Luonnollinen väestönlisäys	54	72	15	41	27	-21	-21	54	52	21	37	34	-27	-7	-22	
Kuntien välinen tulomuutto	909	831	895	887	856	821	842	720	679	689	682	683	626	666	597	
Kuntien välinen lähtömuutto	1 079	1 092	995	1 106	1 066	1 049	948	863	918	779	859	847	843	751	817	
Kuntien välinen nettomuutto	-170	-261	-100	-219	-210	-228	-106	-143	-239	-90	-177	-164	-217	-85	-220	
Nettosiirtolaisuus	62	78	46	47	107	79	73	21	59	1	30	40	27	62	52	
Kokonaisnettomuutto	-108	-183	-54	-172	-103	-149	-33	-122	-180	-89	-147	-124	-190	-23	-168	
Kunnan sisäinen muutto	2 545	2 475	2 325	2 721	2 316	2 359	2 649	1 943	1 858	1 690	1 915	1 710	1 901	1 932	1 738	
Kokonaismuutos	-56	-118	-49	-123	-82	-189	-53	-68	-128	-68	-110	-90	-217	-30	-192	
Kokonaismuutos %	-0,2	-0,5	-0,2	-0,6	-0,4	-0,8	-0,2	-0,3	-0,6	-0,3	-0,5	-0,4	-1,0	-0,1	-0,9	
Väkiluku	22 489	22 371	22 322	22 199	22 117	21 928	21 875	22 477	22 361	22 303	22 212	22 109	21 900	21 898	21 683	
Väkilukutavoite, Tornion TA	22 600	22 500	22 500	22 400	22 330	22 203	22 177									
Tilastokeskus, väestöennuste (-)	22 609	22 666	22 721	22 772	22 263	22 203	22 177									

Kuva 2. Tornion väestönkehityksen keskeisiä tunnuslukuja 2012-2018.

Kaupunginosittain tarkasteltuna Tornion keskeisellä kaupunkialueella asuu noin 74 % koko kunnan väestöstä. Väestö väheni vuonna 2018 kaikilla kaupungin suuralueilla pl. luokka ”tuntematon”.

Taulukko 2. Tornion kaupungin väestö suuralueittain 2012-2018.

Tornion väestö suuralueittain 2012-2018 (Lähde: Tilastokeskus)

IKÄLUOKKA	VUOSI 31.12.	KESKEINEN KAUP. ALUE	KAAKAMO	VOJAKKALA	ARPELA	KARUNKI	TUNTEMATON	YHTEENSÄ Henkilöä
0-6 <i>Alle kouluikäiset lapset</i>	2012	1 359	184	134	71	129	4	1 881
	2013	1 340	184	137	62	134	7	1 864
	2014	1 331	188	141	59	122	12	1 853
	2015	1 298	188	138	50	118	19	1 811
	2016	1 260	180	141	47	109	22	1 759
	2017	1 198	160	143	46	102	12	1 661
	2018	1 176	146	120	42	85	8	1 577
	7-15 <i>Kouluikäiset lapset ja nuoret</i>	2012	1 725	266	204	110	155	27
2013		1 718	253	210	108	161	26	2 476
2014		1 730	257	210	108	166	25	2 496
2015		1 716	258	201	101	177	27	2 480
2016		1 724	253	180	89	178	33	2 457
2017		1 737	257	173	94	188	30	2 479
2018		1 751	278	182	91	191	28	2 521
16-24 <i>Nuoret opiskelijat ja työkäiset</i>		2012	2 156	170	137	90	128	29
	2013	2 138	153	119	81	122	35	2 648
	2014	2 091	159	119	70	113	14	2 566
	2015	2 017	143	129	69	96	24	2 478
	2016	1 880	146	137	76	99	55	2 393
	2017	1 802	150	140	73	88	34	2 287
	2018	1 774	142	127	70	92	32	2 237
	25-64 <i>Työkäiset</i>	2012	8 464	1 021	792	497	669	65
2013		8 301	1 008	779	475	641	69	11 273
2014		8 251	972	795	466	634	17	11 135
2015		8 061	954	777	451	643	91	10 977
2016		8 007	955	766	429	608	123	10 888
2017		7 895	941	745	422	602	119	10 724
2018		7 775	928	734	426	592	141	10 596
65-74 <i>Seniorit</i>		2012	1 594	209	133	94	162	1
	2013	1 712	215	149	107	170	2	2 355
	2014	1 835	216	164	110	166	0	2 491
	2015	1 961	222	177	118	166	2	2 646
	2016	2 014	223	174	132	177	8	2 728
	2017	2 144	226	197	137	182	6	2 892
	2018	2 239	242	217	140	188	7	3 033
	75-84 <i>Ikääntyneet</i>	2012	855	115	84	63	109	0
2013		877	119	81	64	116	0	1 257
2014		874	118	75	65	125	0	1 257
2015		877	110	73	61	125	0	1 246
2016		940	119	70	68	120	2	1 319
2017		949	122	68	68	107	1	1 315
2018		989	114	68	67	115	5	1 358
85- <i>Vanhukset</i>		2012	365	34	21	22	42	0
	2013	364	40	29	20	45	0	498
	2014	387	37	31	22	47	0	524
	2015	412	49	32	19	49	0	561
	2016	420	45	35	21	51	1	573
	2017	416	47	30	22	54	1	570
	2018	397	44	31	24	55	2	553
	Yhteensä henkilöä	2012	16 518	1 999	1 505	947	1 394	126
2013		16 450	1 972	1 504	917	1 389	139	22 371
2014		16 499	1 947	1 535	900	1 373	68	22 322
2015		16 342	1 924	1 527	869	1 374	163	22 199
2016		16 245	1 921	1 503	862	1 342	244	22 117
2017		16 141	1 903	1 496	862	1 323	203	21 928
2018		16 101	1 894	1 479	860	1 318	223	21 875
Abs. muutos henkilöä		2012	30	-13	10	-41	-46	4
	2013	-68	-27	-1	-30	-5	13	-118
	2014	49	-25	31	-17	-16	-71	-49
	2015	-157	-23	-8	-31	1	95	-123
	2016	-97	-3	-24	-7	-32	81	-82
	2017	-104	-18	-7	0	-19	-41	-189
	2018	-40	-9	-17	-2	-5	20	-53
	Osuus (%) koko kunnan väkiluvusta	2012	73,4 %	8,9 %	6,7 %	4,2 %	6,2 %	0,6 %
2013		73,5 %	8,8 %	6,7 %	4,1 %	6,2 %	0,6 %	100,0 %
2014		73,9 %	8,7 %	6,9 %	4,0 %	6,2 %	0,3 %	100,0 %
2015		73,6 %	8,7 %	6,9 %	3,9 %	6,2 %	0,7 %	100,0 %
2016		73,5 %	8,7 %	6,8 %	3,9 %	6,1 %	1,1 %	100,0 %
2017		73,6 %	8,7 %	6,8 %	3,9 %	6,0 %	0,9 %	100,0 %
2018		73,6 %	8,7 %	6,8 %	3,9 %	6,0 %	1,0 %	100,0 %

Tilastokeskus julkaisi uusimman alueittaisen väestöennusteen vuonna 2019 ja se ulottuu vuoteen 2040 saakka. Tornion osalta väestöennuste osoittaa vähenevää väestöä koko ennustejaksolle. Vaikka Torniossa muutos ei ole Suomen kunnista huolestuttavin, on sillä suuri vaikutus kunnan palvelutuotantoon. Kokonaisuutena ennusteet osoittavat, että Tornio säilyy noin 20 000 asukkaan kaupunkina tulevaisuudessakin. Väestörakenteen muutos vaikuttaa suuresti tulevilla vuosikymmenellä mm. lasten ja nuorten palveluiden kysynnän hiipumisena ja toisaalta ikäihmisten palveluiden kysynnän kasvuna. Esimerkiksi yli 85-vuotiaiden lukumäärä lähes kolminkertaistuu vuodesta 2018 vuoteen 2040 ja peruskouluikäisten lasten määrä laskee kolmanneksella.

Tornion kaupungin strategisena tavoitteena on kääntää negatiivinen väestönkehitys lähivuosina uudelleen kasvuralle. Käytännössä tämä edellyttää, että kuntien välinen negatiivinen maassamuutto tasaantuu merkittävästi tai kääntyy positiiviseksi ja nettomaahanmuuton taso säilyy positiivisena. Luonnollinen väestönkasvu on tulevina vuosina todennäköisesti alhainen tai negatiivinen, sillä väestö ikääntyy Torniossa huomattavaa vauhtia ja syntyvyys on vääjäämättä aiempia vuosia alhaisempaa merkittävästi pienempien ikäluokkien johdosta.

Taulukko 3. Tornion toteutunut väestönkehitys 1980-2018 ja väestöennuste 2019-2040.

Ikäryhmä	Toteutunut väestönkehitys 1980-2018					TK ennuste 2019 vuosille 2019-2040				
	1980	1990	2000	2010	2018	2019	2020	2025	2030	2040
0-6 v.	2 532	2 286	1 921	1 898	1 577	1 512	1 440	1 270	1 223	1 179
7-15 v.	3 085	3 371	2 936	2 516	2 521	2 492	2 479	2 229	1 863	1 664
16-24 v.	3 337	2 972	2 981	2 737	2 237	2 194	2 152	2 105	2 089	1 611
25-64 v.	10 294	11 735	11 839	11 870	10 596	10 458	10 324	9 724	9 306	9 053
65-74 v.	1 194	1 637	1 633	1 836	3 033	3 154	3 201	2 929	2 634	2 134
75-84 v.	536	721	1 072	1 197	1 358	1 354	1 423	2 082	2 519	2 184
Yli 85 v.	98	157	235	459	553	561	569	643	765	1 424
Yht.	21 076	22 879	22 617	22 513	21 875	21 725	21 588	20 982	20 399	19 249

2.3 Elinkeinoelämä

Lapin elinkeinoelämä on kehittynyt viime aikoina myönteisesti ja uusia työpaikkoja on syntynyt erityisesti pk-sektorille. Erityisesti matkailuala on ollut vahvassa nosteessa, mutta myös teollisuuden suurhankkeita on vireillä eri puolilla Lappia. Maakunnan aleneva väestönkehitys sekä väestön ikääntyminen ovat kuitenkin aiheuttaneet sen, että työvoiman saatavuudessa on haasteita eri puolilla maakuntaa ja lisäksi eri toimialoilla. Lappiin suunnitteilla olevien investointien kokonaisarvo on peräti 14 miljardia euroa (mm. Kemijärven biotuotetehtaat, kaivoshankkeet). Lapin suhdannekatsauksen mukaan elinkeinoelämä ja yritystoiminta kehittyy Meri-Lapissa seuraavien 12 kk aikana myönteisesti ja työttömien määrä vähenee. Työvoiman saatavuuden ennustetaan kuitenkin heikkenevän entisestään.

Torniossa oli vuonna 2017 kaikkiaan 8 689 työpaikkaa. Työpaikkojen kokonaismäärä laski vuodesta 2016 88 työpäikällä ollen silti suurempi kuin esimerkiksi vuosina 2014-2015. Toimialoittain tarkasteltuna työpaikat vähenivät eniten teollisuudessa (-74 työpaikkaa), tukku- ja vähittäiskaupassa (-37) ja kuljetuksessa sekä varastoinnissa (-18). Suurimpia kasvualoja olivat terveys- ja sosiaalipalvelut (+24), rakentaminen (+23) ja tuntematon (+21).

Tornion yrityslista oli Tilastokeskuksen uusimpien tietojen mukaan syyskuun lopussa 2018 1 456 yritystä. Tammi-syyskuussa 2019 kaupparekisteriin merkittiin Torniossa 72 uutta yritystä ja siitä poistettiin 35 yritystä. Nettolisäys oli näin ollen 37 yritystä. Vuonna 2018 yritysten nettolisäys oli kaupparekisterin tietojen mukaan 62 yritystä eli vuonna 2019 tästä jäätäneen hieman. Teollisuus, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa muodostavat noin 51 % kaikista Tornion työpaikoista. Ylivoimaisesti suurin toimiala on teollisuus, joka käsittää lähes 29 % kaikista

Torniossa olevista työpaikoista. Vuonna 2016 Torniossa oli 55,3 % palvelualan työpaikkaa (koko maa: 75,1 %), 38,5 % jalostuksen työpaikkaa (koko maa: 20,7 %) ja alkutuotannon työpaikkojen määrä oli kaikista työpaikoista 2,7 % (koko maa 3%).

Taulukko 4. Torniossa työssäkäyvät toimialan mukaan 2013-2017 sekä muutos 2016-2017.

Toimiala	2013	2014	2015	2016	2017	Muu- tos1617
Yhteensä	8 717	8 659	8 603	8 777	8 689	-88
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	255	246	252	236	222	-14
B Kaivostoiminta ja louhinta	19	21	21	51	54	3
C Teollisuus	2 695	2 641	2 594	2 561	2 487	-74
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	44	55	62	62	59	-3
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	72	49	50	55	55	0
F Rakentaminen	575	617	575	651	674	23
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	836	810	811	809	772	-37
H Kuljetus ja varastointi	426	407	409	391	373	-18
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	202	191	232	217	230	13
J Informaatio ja viestintä	51	49	56	58	62	4
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	85	85	83	83	83	0
L Kiinteistöalan toiminta	59	62	60	72	83	11
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	297	253	257	310	295	-15
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	437	445	513	476	461	-15
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	315	312	282	279	269	-10
P Koulutus	696	706	638	616	620	4
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	1 109	1 114	1 109	1 145	1 169	24
R Taiteet, viihde ja virkistys	104	104	102	146	134	-12
S Muu palvelutoiminta	182	188	167	170	175	5
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön	42	55	69	78	80	2
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0	0	0
Tuntematon	216	249	261	311	332	21

Tornion työpaikkarakenne on pitkälti yritysvaltainen, sillä yksityisellä sektorilla työskenteli vuonna 2017 yli 63 % alueella työssäkäyvistä. Toinen suuri työllistäjä Torniossa on kuntasektori (21 %). Valtion rooli työllistäjänä on ollut aleneva Torniossa ja ainoa suurehko valtion työnantaja Torniossa on tulli.

Taulukko 5. Torniossa työssäkäyvät työnantajasektorin mukaan 2013-2017.

Työnantajasektori	2013	2014	2015	2016	2017	Muu- tos1617
Yhteensä	8 717	8 659	8 603	8 777	8 689	-88
Yksityinen sektori	5 414	5 365	5 382	5 581	5 517	-64
Valtio	225	211	178	180	156	-24
Kunta	1 938	1 939	1 916	1 860	1 871	11
Valtioenemmistöinen Oy	48	42	38	13	14	1
Yrittäjät	955	920	907	927	908	-19
Tuntematon	137	182	182	216	223	7

Outokumpu Oyj investoi noin 250 miljoonaa euroa Kemin kaivoksen laajentamiseen vuosina 2017–2020. Investoinnilla halutaan varmistaa ferrokromi raaka-aineen kromin riittävyys pitkälle tulevaisuuteen. Laajennuksessa kaivokselle rakennetaan uusi taso kilometrin syvyyteen. Oma ferrokromituotanto on Outokumpu Oyj:n ydinliiketoimintaa ja kilpailuetu verrattuna muihin kilpailijoihin.

Outokumpu julkisti syyskuussa 2019 selvittävänsä suuren kuonasulaton rakentamista Tornion tehtaiden yhteyteen. Investoinnin suuruutta ei julkistettu, mutta julkisuudessa esiintyneiden arvioiden mukaan kyseessä voi olla usean sadan miljoonan euron investointi.

Lokakuussa 2019 Outokumpu toi julkisuuteen myös aikeensa selvittää ja mahdollisesti siirtää Kemin Elijärven kaivoksen ja Tornion Röyttän tuotantolaitosten välisen malmiliikenteen kumipyöriltä kiskoille. Kromimalmikuljetukset ovat vuositasolla 1,1 miljoonaa tonnia. Elijärven ja Röyttän välistä rataa ei ole sähköistetty, mutta radan sähköistäminen edistäisi hanketta merkittävästi. Toisaalta malmikuljetukset parantavat myös Laurila-Tornio –rataosuuden sähköistämisen kustannus-hyötysuhdetta merkittävästi.

Torniossa on tällä hetkellä kaksi tuulivoimapuistoa, joista toinen Röyttässä (13 myllyä, kokonaisnimellisteho yli 45 MW) ja toinen Kitkiäisvaarassa (8 myllyä, kokonaisnimellisteho 36 MW). Lisäksi vireillä on Tornion Karhakkamaahan 48 tuulivoimalan suuruinen tuulivoimapuisto. Mikäli Karhakkamaan hanke etenee suunnitellusti, voisi se avautua tuotantoon 2023-2025.

Matkailun toimialalla Torniossa on meneillään noususuhdanne. Vuodesta 2015 lähtien yöpymiset ovat kasvaneet jatkuvasti ja huippukasvun vuosia ovat olleet 2015 (+32,4%) ja 2018 (+21,5%). Vuonna 2018 Torniossa kirjattiin yhteensä 55 019 yöpymistä (vrt. Kemi 88 369). Vuoden 2019 tammi-elokuussa yöpymiset ovat kasvaneet 8,3 %. Matkailutarjonnan ja varsinkin majoitus- ja ravitsemuspalveluiden laajeneminen ovat lisänneet selvästi matkailijoiden kiinnostusta Torniota ja Haaparantaa kohtaan. Uutta tarjontaa on tulossa edelleen alueelle, kun vuodesta 2012 suljettu Cape East kylpylähotelli avaa ovensa joulukuussa 2019. Lisäksi Kemissä on investoitu matkailuun viime vuosina voimakkaasti (mm. ympärivuotinen lumilinna). Tornion matkailun master plan valmistuu vuoden 2019 lopulla ja se antaa suuntaviivat matkailun kehittämiseksi tuleville vuosille.

Kemi-Laurila-Haaparanta rataosuuden sähköistäminen sisältyy pääministeri Rinteen hallitusohjelmassa erikseen mainittuihin liikenneinvestointeihin. Ratahankkeen suunnittelu on käynnistynyt ja vuoden 2019 loppuun mennessä on määrä selvittää mm. kolmen eri vaihtoehdon teknisiä reunaehtoja, alustavia suunnitteluperusteita sekä hallinnollisia suunnitelmia ja sopimustarpeita. Alustavasti on arvioitu, että hallinnolliset suunnitelmat ja tukihakemukset ajoittuvat vuosille 2019-2020 ja rakentaminen voisi ajoittua vuosille 2020-2025 edellyttäen, että hankkeelle myönnetään valtion budjetista rahoitusta. Hankekortin mukainen alustava kustannusarvio on 24 miljoonaa euroa, mikä sisältää sähköistyksen Laurilasta Ruotsin rajalle saakka (14 ME) ja Tornionjoen uuden ratasillan (10 ME). Hankkeen sisältö, aikataulu ja kustannukset ovat kuitenkin alustavia ja sidoksissa valittavaan toteutusmalliin. Hankkeen toteutuminen edellyttää myös Suomen ja Ruotsin valtioilta yhteistä näkemystä ja päätöksentekoa hankkeesta.

EU:ssa on meneillään Verkkojen Eurooppa -välineen uudistaminen osana EU:n seuraavaa budjettikautta 2021-2027. Uudistuksen yhteydessä päätetään Pohjanmeri-Itämeri ydinkäytävän sekä Skandinavia-Välimeri ydinkäytävän ulottamisesta Perämeren pohjukkaan sekä Narvikiin. Päätöstä asiasta odotettiin jo keväällä 2019, mutta päätökset ovat venyneet mm. Brexit ratkaisun ollessa edelleen auki. Lokakuun 2019 tilanteessa TEN-T päätökset ovat edelleen avoimina.

Kemi-Tornion lentoaseman vuoroliikenteessä Helsinkiin tapahtui vuonna 2019 jälleen useita muutoksia ja alueelle tärkeä aamuvuoro lakkautettiin maaliskuussa. Myöhemmin lennot on muutettu välilaskullisiksi kolmiolennoiksi Kokkolan kautta. Tammi-syyskuussa 2019 Kemi-Tornion lentoaseman kautta kulki 48 107 matkustajaa (vuoden alusta +1,2 %). Lentomatrustajien määrä kasvoi siitä huolimatta, että yhteydet käytännössä heikkenivät.

Röyttän sataman kautta kulki tammi-elokuussa 2019 hieman yli 2 miljoonaa tonnia (+2,4 %) pääosin ulkomaan tavaraliikennettä. Vuositasolla sataman tavaraliikenne on asettunut noin 3 miljoonan tonnin tasolle. Tonnimäärällä mitattuna Tornio on Suomen 10. vilkkain ulkomaan tavaraliikenteen satama (2018). Kotimaan vesiliikenteessä Röyttän

sataman rooli ei ole tonnimäärillä mitattuna merkittävä (alle 0,1 milj. Tonnia).

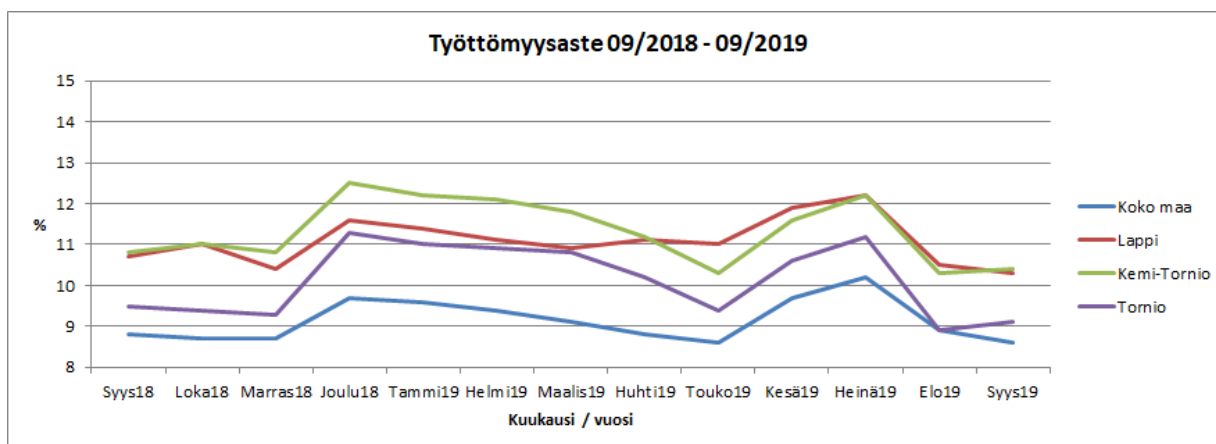
Tornion kansainvälinen rajanylityspaikka on maaliikenteessä Suomen vilkkain. Vuositasolla rajan ylittää noin 14 miljoonaa matkustajaa ja 4,9 miljoonaa ajoneuvoa. Tammi-elokuussa 2019 Tornion maarajanylityspaikan rajanylitykset olivat kasvaneet ajoneuvoilla mitattuna niin saapuvien kuin lähteneidenkin osalta 2 %.

2.4 Työllisyyden edistäminen

Tornion työvoiman yhteenlaskettu määrä vuonna 2019 on Lapin ELY-keskuksen tilastojen perusteella 9 860 henkeä eli Lapin kunnista toiseksi suurin. Syyskuussa 2019 torniolaisista oli työttömänä 9,1 %. Vuonna 2018 syyskuussa työttömyysaste oli 9,5 %. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 895, jossa on laskua edelliseen vuoteen 68 henkeä. Samanaikaisesti Torniossa oli avoimia työpaikkoja 210 kappaletta. Työttömistä miehiä oli 475 ja naisia 420 henkeä. Torniolaisista työnhakijoista alle 25 -vuotiaita oli 153, joista alle 20 -vuotiaita oli 39. Nuorten työttömyys on laskenut 11 henkilöllä. Yli 50-vuotiaita oli työttömänä 307 henkeä. Pitkäaikaistyöttömiä oli 194. Vuoden aikana pitkäaikaistyöttömien osuus on vähentynyt 5 henkilöllä. Kokonaisuutena työttömyys on vähentynyt kaikissa ikäryhmissä.

Työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 2019 Lapissa 10,3 % (9/2018 vastaava luku oli 10,7 %), Kemi-Tornio alueella 10,4 % (9/2017 vastaava luku oli 10,8 %) ja koko maassa 8,6 % (vastaava luku oli 9/2018 8,8 %).

Lapissa työttömyyden väheneminen verrattuna vuodentakaiseen on hidastunut, mutta työttömiä oli kuitenkin 430 (4,8 %) vähemmän kuin viime vuoden syyskuussa. Työttömyys on alittanut 8 400 viimeksi lokakuussa 1990. Neljän vuoden takaisesta syyskuusta 2015 työttömien määrä on vähentynyt 4 850:lla (37 %).

Kuva 3. Työttömyysaste kuukausittain Torniossa, koko maassa ja Kemi-Tornion alueella

Vuoden 2015 alusta tuli muutokset työmarkkinatuen kuntaosuuksiin, jolloin kunta maksaa yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneen työmarkkinatuen kuntaosuutta 50 % ja yli 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden kuntaosuutta 70 % Kelalle. Samanaikaisesti lain muutoksella pyrittiin tehostamaan pitkäaikaistyöttömien aktiivointia, kuntoutusta ja työhön paluun tukemista.

Pääministeri Rinteen hallitusohjelmassa ja sen toimeenpanosuunnitelmassa kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Työllisyyden kuntakokeilut ovat yksi osa kokonaisuuden toimeenpanoa ja myös Tornion kaupunki on hakeutumassa mukaan kuntakokeiluun. Kuntakokeilussa työllisyyspalveluiden järjestäminen ja toteuttaminen annetaan sopimuksella kunnan tehtäväksi. Toimeenpanon tueksi säädetään erillislainsäädäntö. Työllisyyden kuntakokeiluissa on tarkoitus jatkaa ja laajentaa vuoden 2018 päätyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen toimintamallia. Työllisyyden kuntakokeilut käynnistyvät keväällä 2020 ja ne kestävät 31.12.2022 asti.

Valtakunnallisesti kokeilun avulla haetaan vaihtoehtoisia toimintamalleja työllisyydenhoidon työnjakoon kuntien ja TE-palveluiden välillä. Kokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeiluissa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja,

joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet. Kokeiluissa tehostetaan palveluohjausta ja palveluihin pääsyä.

2.5 Koulutus ja osaaminen

Torniossa toimii useita oppilaitoksia ja koulutuksen järjestäjiä perusopetuksesta korkea-asteelle. Tornion kaupungin koulutuspalveluiden (perusopetus, lukio, kansalaisopisto) lisäksi kaupungissa toimivia oppilaitoksia ovat Lapin ammattikorkeakoulu Oy, Ammattiopisto Lappia, Ammattiopisto Luovi sekä Peräpohjolan Opisto (kansanopisto). Viime vuosina koulutus kentällä tapahtuneiden rakenteellisten uudistusten takia koulutuksen järjestäjät ovat uusineet omia strategioitaan ja perustaneet osakeyhtiöitä mm. Edistämään koulutusvientiä ja tarjoamaan koulutuspalveluja oman perinteisen maantieteellisen toiminta-alueensa ulkopuolelle.

Tornion kaupungilla on kumppanuussopimukset Lapin Ammattikorkeakoulu Oy:n, Ammattiopisto Lappian ja Peräpohjolan Opiston kanssa. Yhteistyö on sopimusten myötä tiivistynyt entisestään ja sujuu hyvin.

Lapin Ammattikorkeakoulu on valmistautunut uuteen tulossopimuskauteen 2021-2024, tavoitteenaan säilyttää nykyinen opiskelijoiden aloituspaikkamäärä. Lisäksi tavoitteena on käynnistää 20 oppilaan koulutusohjelmia toimialoille, missä Lapissa on kovin työvoimapula ja toisaalta odotettavissa uusia avauksia, kuten esimerkiksi kiertotalous. Tornioon on syytä tavoitella yhden uuden koulutusohjelman käynnistämistä. Torniossa tulee jatkamaan englanninkielinen ylempi korkeakoulututkinto-ohjelma. Lapin Korkeakoulukonsernin (LUC) valmistelu on edennyt pitkäjänteisesti tiivistämällä tukipalveluja ja toimintoja. Vuodelle 2020 valmistuu LUC:n uusi strategia, jonka painopisteitä ovat 1) globaali arktinen vastuu, 2) kestävä matkailu ja 3) tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta.

Lappia on alueella suuri ja merkittävä elinkeinon kehittäjä. Alueen elinkeinot mm. teollisuus, matkailu ja hoiva-ala ovat kehittyneet vahvasti ja tulossa on suurinvestointeja, joihin liittyy merkittäviä koulutustarpeita. Lähes kaikilla aloilla on työvoimapula, mutta silti alueella esiintyy työttömyyttä. Tämän kohtaanto-ongelman ratkaisussa Lappian koulutuksilla on suuri merkitys. Toimintaympäristön muutokset avaavat Lappialle mm. uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Lappian koulutusten kehittämisen haasteina ovat alueen väestökehitys sekä ammatillisen koulutuksen rahoituksen taso ja sen ennakoimattomuus.

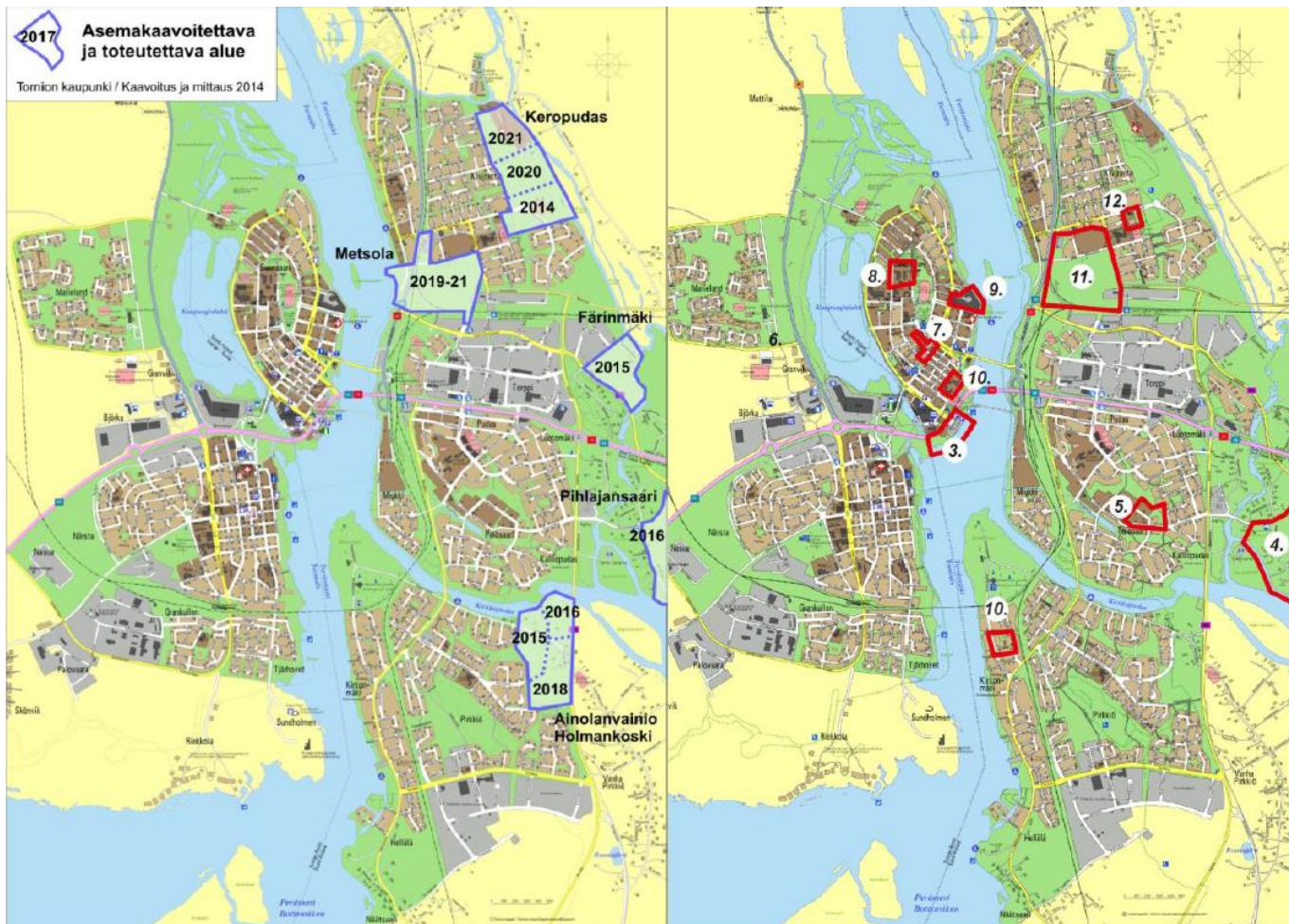
Kemi-Tornion alueella vuonna 2018 aloitettu selvitys koskien Tornion kansalaisopiston ja Kivalo – Opiston mahdollista yhdistymistä lopetettiin lokakuussa 2019. Yhteistä linjaa ei löydetty ja tulevaisuutta suunnitellaan etsimällä mahdollisia yhteistyön muotoja.

2.6 Asuminen ja rakentaminen

Tornio on pientalovaltainen kaupunki. Kaikista asuinrakennuksista 67 % on rakennettu vuonna 1970 tai sen jälkeen. Asuinrakentamisen suhteen vilkkaimmat vuosikymmenet olivat 1970- ja 1980-luvuilla.

Tornion asuntokunnista (2017: 10 190 kpl) 1-2 hengen talouksia on noin 73 % (7544 kpl) ja pienten asuntokuntien määrä on viime vuosina jatkuvasti kasvanut. Loma-asuntoja Torniossa oli vuonna 2017 1295 kpl. Kesämökkien määrä on kasvanut hienoisesti 2000-luvulla (2000-2015: +133 kpl).

Tornion yleiskaava 2021:n mukaisesti Tornion kerrostalomuotoista asumista tiivistetään Suensaaren ja Miukin kaupunginosissa. Tornion kaupungin maapoliittinen ohjelma 2014-2021 on hyväksytty 2014, jonka mukaisesti pientalotyypin asuntorakentamisen asemakaavoitus ja niiden toteuttaminen keskittyy lähivuosina keskeisellä kaupunki-alueella Färimäen ja Pihjalasaaren alueille. Näistä Färimäen asemakaava on vahvistunut ja Pihlajasaari (oikeanpuoleisessa kuvassa kohde nro 4) on käynnistetty loppuvuodesta 2018. Keskeisen kaupunkialueen ulkopuolella pientalotasemakaavoja ei voimakkaasti vähentyneen pientalorakentamisen vuoksi ole toistaiseksi tarpeen laatia.

Kuva 4. Pääasiassa asumiseen asemakaavoitettavat uudet alueet vasemmalla ja oikealla kaavoituskohteet Tornion keskeisellä kaupunkialueella 2019-2020.

Vuonna 2018 myönnettiin rakennuslupia yhteensä 28 605 k-m², josta uudisrakentamisen osuus oli 21 075 k-m². Vuoden 2017 verrattuna omakotitalorakentaminen nousi hieman (33 -> 37 kpl) mutta kerros- sekä rivitalo-tuotanto jatkoi edelleen voimakasta laskua edellisvuoteen verrattuna (43 -> 11 asuntoa). Kuluvana vuonna 2019 (tilanne 4.11.2019) on myönnetty uusia rakennuslupia yhteensä 21 746 k-m², joista omakotitalojen osuus rakennuslupina oli 30 kpl (-7 kpl v.2018 tasoon) mutta kerros- ja rivitalotuotanto on noussut voimakkaasti (4.11.2019 54 kpl, edellisvuonna v.2018 11 kpl).

Vuoden 2019 aikana on TornioHaparanda tarkentanut kansainvälisen Europan 14 –arkkitehtikilpailun voittotyötä toteutus suunnittelulla (kaavarunko- ja liikennesuunnitelma), joiden pohjalta on käynnistetty 1. vaiheen asemakaavamuutoksen laadinta. Alueen tarkistettu yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2019 (§ 49).

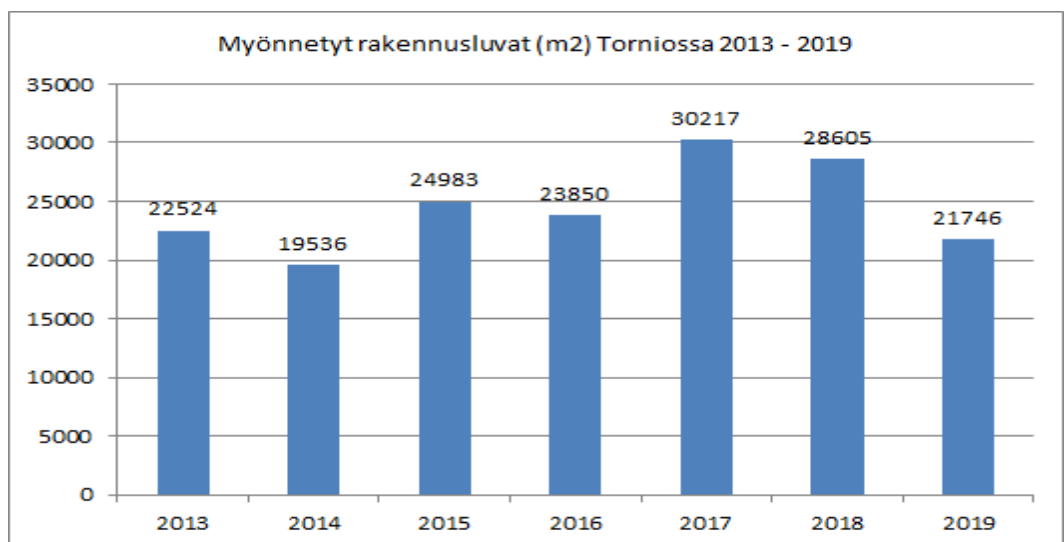
Arction yleiskaavamuutos tulee loppuvuodesta kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Taulukko 6. Rakennustuotanto Torniossa 2016 – 4.11.2019 (Lähde: Xcity-kuntatietojärjestelmä)

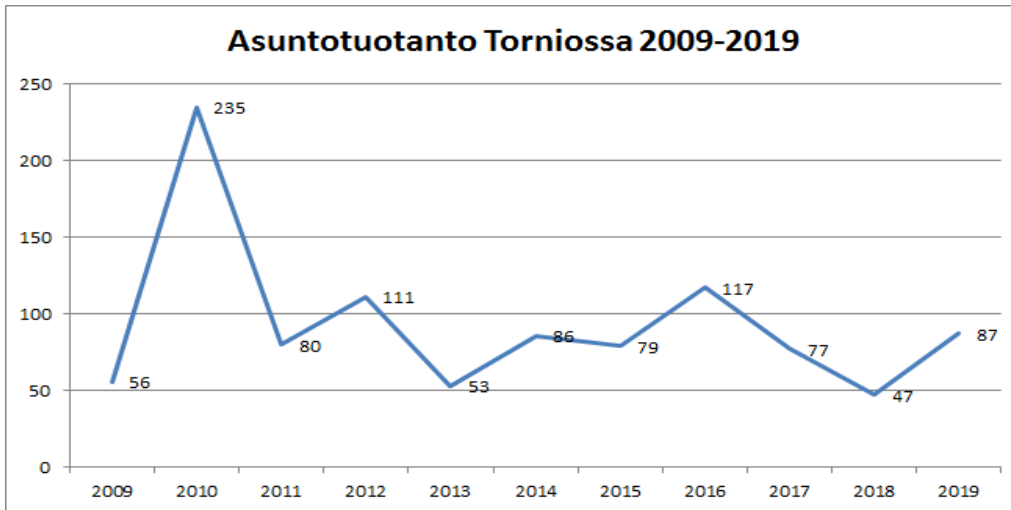
Rakennustuotanto Torniossa		12/2016	12/2017	12/2018	4.11.2019
Myönnetyt rakennusluvut					
• Rakennusten lkm (kaikki rakennukset)		136	189	149	167
• Asuntojen lkm		117	79	47	90
• Kerrosala k-m ² (kaikki rakennukset)		23 850	30 217	28 605	21 746
Aloitettut rakennukset					
• Rakennusten lkm (kaikki rakennukset)		95	94	111	69
• Asuntojen lkm		92	120	50	76
• Kerrosala k-m ² (kaikki rakennukset)		16 552	29 681	21 562	13 368
Valmistuneet rakennukset					
• Rakennusten lkm (kaikki rakennukset)		100	110	109	75
• Asuntojen lkm		81	68	119	46
• Kerrosala k-m ² (kaikki rakennukset)		21 697	19 906	25 071	15 800

Tornion kaupungin alueella on tällä hetkellä kaksi pääsääntöisesti yritystoimitiloja varten kaavoitettua ja vielä pääosin toteutumaton aluetta: Kromilaakso ja Torpin Rinnakkaiskadun pohjoispuolinen alue.

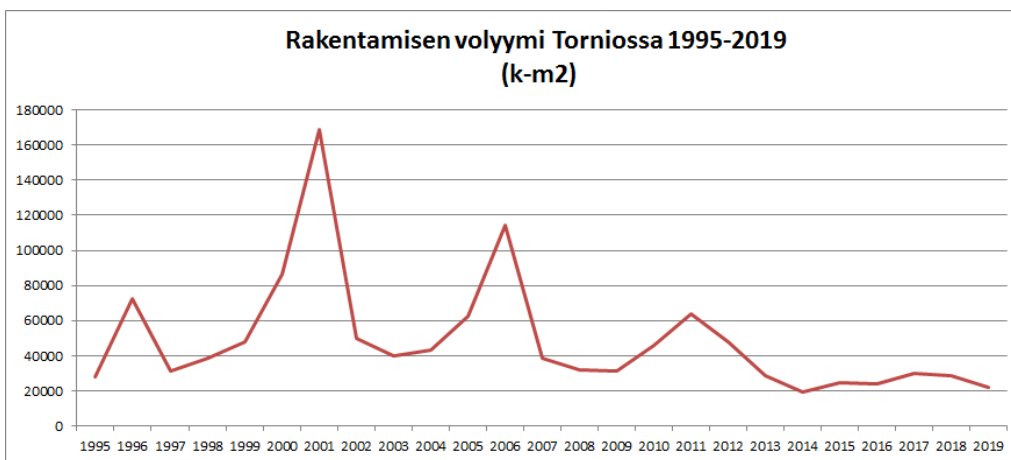
Kromilaaksosta on kuluneen vuoden aikana vuokrattu yksi tontti ja Torpin alueelta ei kaupunki ole tehnyt yhtään sopimusta, mutta alustavia varauksia on.

Kuva 5. Myönnetyt rakennusluvut (k-m²) Torniossa 2013 - 4.11.2019 (kaikki rakennustyyppit).

Kuva 6. Asuntotuotanto Torniossa 2009 – 4.11.2019.

Kuva 7. Rakentamisen määrä Torniossa 1995 – 4.11.2019. Isot volyymipiikit johtuvat Outokumpu Oyj:n investoinnista Röttässä.

2.7 Alue-, seutu- ja rajayhteistyö

Tornion alue- ja seutuyhteistyön keskeisinä viitekehyksinä ovat Suomen puolella Lapin maakuntatason yhteistyö ja Kemi-Tornion kaupunkiseudulla tehtävä kuntien keskinäinen ja seututason yhteistyö. Yhteistyötä tehdään mm. palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa, aluekehittämisessä, aluesuunnittelussa ja edunvalvonnassa.

Lappi-tasolla Tornion kaupunki osallistuu aktiivisesti maakuntaliiton kautta Lapin kuntien edunvalvontaan, kehittämiseen ja verkostoihin sekä mm. Rinteen hallitusohjelman toimeenpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. Lappi-tasolla on tarkoitus panostaa mm. maakunnan kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen sekä veto- ja pitovoiman lisäämiseen mm. maakunnallisten viestinnän ja markkinoinnin hankkeiden avulla. Tornio on osallistunut myös aktiivisesti merialuesuunnittelu –hankkeeseen, joka on valmistumassa keväällä 2020. Lapissa ollaan valmistelemaan kuntien ja valtion kesken myös jatkoa edellisen hallituskauden alueelliselle työllisyyskokeilulle ja Tornion kaupunki on aktiivisesti mukana valmistelutyössä. Päätös mahdollisesta kokeiluun lähtemisestä tehdään myöhemmin.

Meri-Lapin kehittämisskeskuksen toiminnan piirissä on ollut viime aikoina kuusi kuntaa, kun Ylitornio on tiivistänyt yhteistyötä myös Kemi-Tornion suuntaan. Yhteistyön keskiössä on ollut viime vuoden kehittämis- ja edunvalvontasioiden ohella mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen järjestäminen sekä koulutusasiat.

Rinteenhallituksen sote-uudistuksen valmistelua on tehty syksyllä 2019. Uudistuksen lainsäädäntö valmistelu on käynnistynyt, ja uusia esityksiä on tulossa eduskuntaan aikaisintaan kesällä 2020. Lapin Sote valmistelun osalta on todettu, että odotetaan uutta lainsäädäntöä ennen kuin käynnistetään varsinainen valmistelu. Vuonna 2020 keskity-

tään Torniossa omaan perustoimintaan ja vahvempaan erikoissairaanhoidon omistajaohjaukseen. Omistajaohjauksessa on tavoitteena laskea erikoissairaanhoidon kustannuksia ja valmistella uusi perussopimuksen mukainen palvelussopimus.

Sivistyspalveluiden toimiala on alueellisesti mukana Lapin muiden kuntien kanssa hankkeessa, jossa on tarkoitus kehittää peruskoulua Lapin olosuhteista käsin. Tämä työnimeltään Paras koulu - hanke jatkuu myös tulevana vuotena mahdollisesti laajentuen Kainuuseen ja Itä-Suomeen.

Sivistyspalveluiden osalta seudullista yhteistyötä tehtiin niin varhaiskasvatuksessa, peruskoulutuksessa, kuin lukio-koulutuksessakin lähinnä yhteisten täydennyskoulutusten muodossa. Alueen kunnat tarjoavat yli kuntarajojen koulutuksia eri opettajaryhmille. Tätä yhteistyötä jatketaan. Sivistystoimenjohtajat tapaavat myös säännöllisesti yhteistyömahdollisuuksien merkeissä.

Vuodesta 2018 alkaen on käyty neuvotteluja tavoitteena Tornion kansalaisopiston ja Kivalo-opiston yhdistyminen yhdeksi uudeksi opistoksi. Mukana neuvotteluissa olivat kuntien sivistystoimenjohtajat, opistojen rehtorit ja asianomaisten lautakuntien puheenjohtajat. Tässä vaiheessa yhdistymisestä luovuttiin ja päätettiin jatkaa tiivistyvän yhteistyön tiellä.

Museolakia uudistettiin syksyllä 2018. Maakuntamuseoista ja aluetaidemuseoista luovuttiin ja tilalle tulevat ns. vastuumuseot. Tornio haki vastuumuseo tehtävää sekä Tornionlaakson maakuntamuseolle että, Aineen taidemuseolle. Maakuntamuseo tämän tehtävän sai ja sen tulee kehittää toimintaa yhä enemmän alueelliseen suuntaan. Lisäksi museolle palkataan kaksi uutta työntekijää, jotka liittyvät vastuumuseoille päätettyyn työnjakoon. Valtiovalta huomioi lisääntyneen henkilökunnan korotettuina valtionosuuksina.

Meri-Lapin ympäristöpalvelujen osalta vuoden 2019 alusta on noudatettu päivitettyä yhteistoimintasopimusta, jonka mukaan Tervolan kunta on jättäytynyt pois yhteistyöstä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun osalta. Tornio ja Keminmaa jatkavat yhteistyötä rakennusvalvonnassa ja ympäristönsuojelussa. Eläinlääkinnän, terveysvalvonnan ja joukkoliikenteen viranomaistoimintojen osalta yhteistyössä ovat lisäksi mukana myös Kemi, Simo ja Tervola. Yhteistyö toimii Meri-Lapin ympäristölautakunnan sekä ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston alaisuudessa, jotka ovat Tornion kaupungin toimielimiä (isäntäkuntamalli).

Rajayhteistyö ja muu kansainvälinen yhteistyö

Tornio on rajakaupunkina laajalti verkostoitunut etenkin pohjoismaisilla yhteistyöfoorumeilla, mutta nykyisellään kansainvälistä yhteistyötä tehdään yhä enemmän myös suoraan eri alueille mm. hanketoiminnan yhteydessä. TornioHaparanda -yhteistyötä hoidetaan ei-juridisen Provincia Bothniensis -yhteistyöorganisaation sateenvarjon alla. Toimintaa määrittää vuonna 2015 uusittu yhteistyön pääsopimus sekä vuosittaiset toimenpiteet.

Torniolla ja Haaparannalla on meneillään lukuisia yhteistyöhankkeita ja vuonna 2019 keskiössä on ollut mm. matkailuyhteistyön tavoiteasetanta ja matkailun uudelleen organisointi. Vuoden 2019 lopulla valmistunut Tornion matkailun master plan tehtiin laajassa yhteistyössä myös haaparantalalaisten kanssa ja tehtyä suunnitelmaa on tarkoitus jalkauttaa interreg –hankkeella vuodesta 2020 eteenpäin.

Edunvalvonta-asioissa yhtenä keskeisenä vuonna 2020 jatkuvana asiana on rajat ylittävä raideliikenne ja kaksoiskaupungin logistisen aseman vahvistaminen.

Kaksoiskaupunkien yhteistyötä asemoidaan jälleen uudelleen, kun kansliassa on tapahtumassa henkilöstövaihdos ja kaksoiskaupungin uuden yhteisen vision laatiminen saadaan valmiiksi.

Tornion ja Haaparannan yhteistä kielikoulua koskeva uusi sopimus otettiin käyttöön vuoden 2019 alussa. Tavoitteena on turvata koulun toiminta ottaen huomioon muutokset oppilasmäärissä sekä rakentaa koulu, jossa tapahtuu yhä enemmän integraatioita oppilaiden kesken.

Muiden koulujen kesken vuonna 2018 koottu yhteistyöryhmä jatkaa toimintaansa. Ryhmä ideoi yhteistyön muotoja ja organisoi kouluvierailuja kaupunkien koulujen kesken. Opettajavaihtoja on tapahtunut lisääntyvässä määrin ja mukaan on tarkoitus saada myös oppilaita.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimissa rajayhteistyö on vilkasta. Myös tätä yhteistyötä syventämään on perustettu työryhmä, joka koostuu toimijoista molemmista kaupungeista.

Kansainvälisen yhteistyön mahdollistavat erilaiset hankkeet. Tällä hetkellä erityisesti lukio ja Putaan koulu ovat asian suhteen aktiivisia. Lisäksi nuorisotoimi on aktiivinen ja heidän suuntansa on pääosin naapurimaat. Hankkeiden rahoittajina toimivat lähinnä EU ja Opetushallitus. Tavoitteena on saada yhä enemmän oppilaita ja nuorisotoimen asiakkaita mukaan toimintaan.

Tornion ja Haaparannan yhteiseen PGR-alueeseen kuuluvan rajapuiston toteutustyötä on tarkoitus jatkaa myös vuoden 2020 aikana. Kesäkuussa 2019 avattiin uusi kevyen liikenteen silta puistoalueella ja vuoden 2020 aikana on tarkoitus toteuttaa toinen vastaava silta, joka yhdistää puistoalueen Haaparannan rantareittiin. Reitti tulee olemaan osa laajempaa rantareitistöä, jota on tarkoitus hyödyntää myös matkailun kehittämisessä. Puiston alueelle on lisäksi tarkoitus toteuttaa Suomen puolelle parkour ja ulkoliikuntapaikka sekä Ruotsin puolelle skeittipuisto. Liikuntapaikkahankkeisiin haetaan myös ulkopuolista rahoitusta.

Tulvansuojelun kehittämiseksi yhteistyötä Haaparannan kanssa jatketaan. Vuoden 2019 loppuun mennessä valmistuu Näränperän padon korottamisen suunnitelma. Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen vaatii Ruotsin ympäristökaaren mukaisen lupakäsittelyn, koska yli 90 % padosta sijaitsee Ruotsin puolella. Vuoden 2020 aikana haetaan hankkeen toteuttamiselle lupaa ja mahdollisuuksien mukaan käynnistetään rakentamistoimenpiteet loppuvuoden aikana.

Tornionlaakson neuvoston uusi toiminnanjohtaja aloitti kesällä 2019. Neuvostolla on voimassa oleva strategia ja vuosittainen toimintasuunnitelma, joita toteutetaan osin kuntien ja osin Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoituksella. Perinteisesti jokivarren kuntien yhteistyö on perustunut mm. kulttuuri-, liikenne-, työllisyys- ja koulutusasioihin sekä ajankohtaisiin edunvalvontakysymyksiin.

Peränmerenkaaren organisaatio on muuttumassa ja ruotsalaisen yhdistyksen toiminta on päätetty siirtää Suomen puolelle. Prosessi on alkanut jo vuonna 2018, mutta kaikilta jäsenkunnilta ei vielä ole saatu lopullisia päätöksiä asiasta. Tämä on johtanut siihen, että mm. hanketoiminta on ollut yhdistyksessä vähäisempää, kun toiminnan puitteet ovat muuttumassa.

Lapin liiton kautta Torniossa sijaitsee Pohjoiskalotin neuvoston resursoima Pohjoiskalotin rajaneuvontapiste, jonka tekninen työnantaja on Team Botnia Oy. Rajaneuvonta opastaa ja tiedottaa rajat ylittävään toimintaan liittyvissä asioissa sekä työskentelee todettujen rajaesteiden ratkaisemiseksi Pohjoismaiden Rajaesteneuvoston rinnalla.

Tornio osallistuu Meri-Lapin kehittämiskeskuksen kautta Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin edunvalvontatoimiston rahoitukseen.

Ystävyyssuhteita Torniossa on ollut viime vuosina lähinnä Devizesin, Kirovskin ja Szekszardin kaupunkien kanssa. Muita ystävyyssuhteita ovat Vetlanda, Hammerfest ja Ikast-Brande. Ystävyyssuhteita hoidetaan kaupungilla suoraan kaupunginhallituksen alaisuudessa.

3. TORNION KAUPUNGIN TALOUS

3.1. Suomen kuntatalouden lähtökohdat

Kuntatalouden tilanne heikkeni huomattavasti viime vuonna, ja kuluva vuosi näyttää entistä synkemmältä. Tilastokeskuksen kuntatalouden neljännesvuositilaston mukaan toimintakatteen heikkeneminen on jatkunut kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Kuntatalouden kehitysarvion perusteella toimintamenojen kasvu jatkuu koko kehyskauden toimintatulojen kasvua ripeämpänä. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa kuntatalouden palvelutarvetta noin 0,5 prosenttia vuosittain. Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä kansantalouden ansiotason nousun arvioidaan kohoavan vajaan 3 prosentin tuntumaan lähivuosina, minkä arvioidaan heijastuvan myös kuntatalouteen menopaineena. Myös investointimenot jatkavat kasvuaan, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten ja koulujen rakentaminen jatkuu vilkkaana. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9–2,7 mrd. euroa negatiivinen ilman uusia toimenpiteitä. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti. Korkotasoa on laskenut historiallisen matalalle tasolle, mutta sen odotetaan nousevan pikkuhiljaa keskipitkällä aikavälillä.

Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvoi selvästi. Vuonna 2018 vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun edellisvuonna tällaisia kuntia oli vain neljä. Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen yhteensä 200 kunnalla. Kuntatalouden heikentyminen näkyi myös kuntayhtymien ja kuntakonsernien tilinpäätöksissä. Sekä alijäämäisten kuntayhtymien määrä että kuntayhtymien taseeseen kertyneen alijäämän määrä lähtivät vuonna 2018 jälleen kasvuun. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni puolestaan lähes 1,2 mrd. eurolla edellisvuoteen verrattuna ja vuosikate oli negatiivinen 13 konsernilla, kun vuotta aikaisemmin se oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (ns. kriisikuntamenettely) tunnusluvut täyttyivät viidessä kunnassa. Kaksi tunnusluvut täyttävää kuntaa olivat kuitenkin arviointimenettelyssä jo vuonna 2017, joten vuonna 2019 aloitetaan kolme uutta arviointimenettelyä.

Syksyn 2019 kuntatalousohjelma on yhdenmukainen valtion vuoden 2020 talousarvioesityksen ja vuosien 2020–2023 julkisen talouden suunnitelman kanssa. Toisin sanoen ohjelmassa on otettu huomioon ne toimet, joiden valmistelu ja vaikutusarviointi ovat edenneet niin pitkälle, että ne on voitu ottaa huomioon vuoden 2020 talousarvioesityksessä tai julkisen talouden suunnitelmassa. Pääministeri Antti Rinteen hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveyspalveluihin ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakenteen kehittäminen. Pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavan etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan olevan vuoden 2023 tasossa noin 500 milj. euroa. Niiden lisäksi hallitus toteuttaa kertaluonteisia panostuksia, jotka lisäävät menoja määräaikaisesti vuosina 2020–2022. Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen. Hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistuksen valmistelun. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi on tarkoitus siirtää kunnilta maakunnille, joiden rahoitus perustuisi pääosin valtion rahoitukseen. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan. Ne sisällytetään kuntatalousohjelmaan siinä vaiheessa, kun uudistuksen sisältö on riittävästi täsmentynyt.

Kuntatalouden tuloista yli puolet muodostuu verotuloista. Kuntien verotuloennustetta vuodelle 2019 on alennettu tuntuvasti edelliseen ennusteeseen verrattuna. Syksyn ennustepäivityksen keskeisin muutos liittyy siihen, että tuloverokertymät ovat kasvaneet tänä vuonna odotettua hitaammin. Verotulokertymävaje on Verohallinnon mukaan seurausta vuoden 2019 alussa voimaan tulleista ennakonperintämenettelyn muutoksista ja tulorekisteriin liittyvistä ilmoitusongelmista. Molemmat tekijät myöhentävät verojen kertymistä ja siten pienentävät kertaluonteisesti kuluvan vuoden verokertymää. Ennakonpidätyksissä siirryttiin tänä vuonna vuositulorajaan, sekä luovuttiin erillisestä sivutulosten veroprosentista. Tämä myöhentää verojen kertymistä. Verohallinnon mukaan päätoimen ja sivutoimen palkoista ei ole toimitettu ennakonpidätyksiä verokortin lisäprosentilla juuri lainkaan toisin kuin aiempina vuosina.

Lisäksi kuluvan vuoden kunnallisverotilityksiä laskee tulorekisteriin liittyvät ongelmat. Ennakonpidätystavan muutok-
sista ja tulorekisterin ongelmista aiheutuvan verotulojen kertymävajeen on arvioitu pienentävän kuluvan vuoden
verotuloja, mutta ennusteessa on oletettu, että tilitysvajeesta puolet palautuu vuonna 2020. Verohallinto jatkaa
tilitysvajeeseen liittyvien taustojen selvitystyötä. Tässä vaiheessa sekä kuluvan että seuraavan vuoden verotuloen-
nusteiden ajoituksellisiin poikkeavuuksiin liittyy suurta epävarmuutta. Muun muassa näiden ajoituksellisten tekijöi-
den vuoksi verotulojen kasvun arvioidaan jäävän kuluvana vuonna 2,2 prosenttiin.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan vuonna 2020 noin 20,5 mrd. euroa, mikä on noin 1 520 milj. euroa enem-
män kuin vuonna 2019. Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat hallitusohjelman liittyneet veroperustemuutokset sekä
tulo- ja työllisyyskehitys.

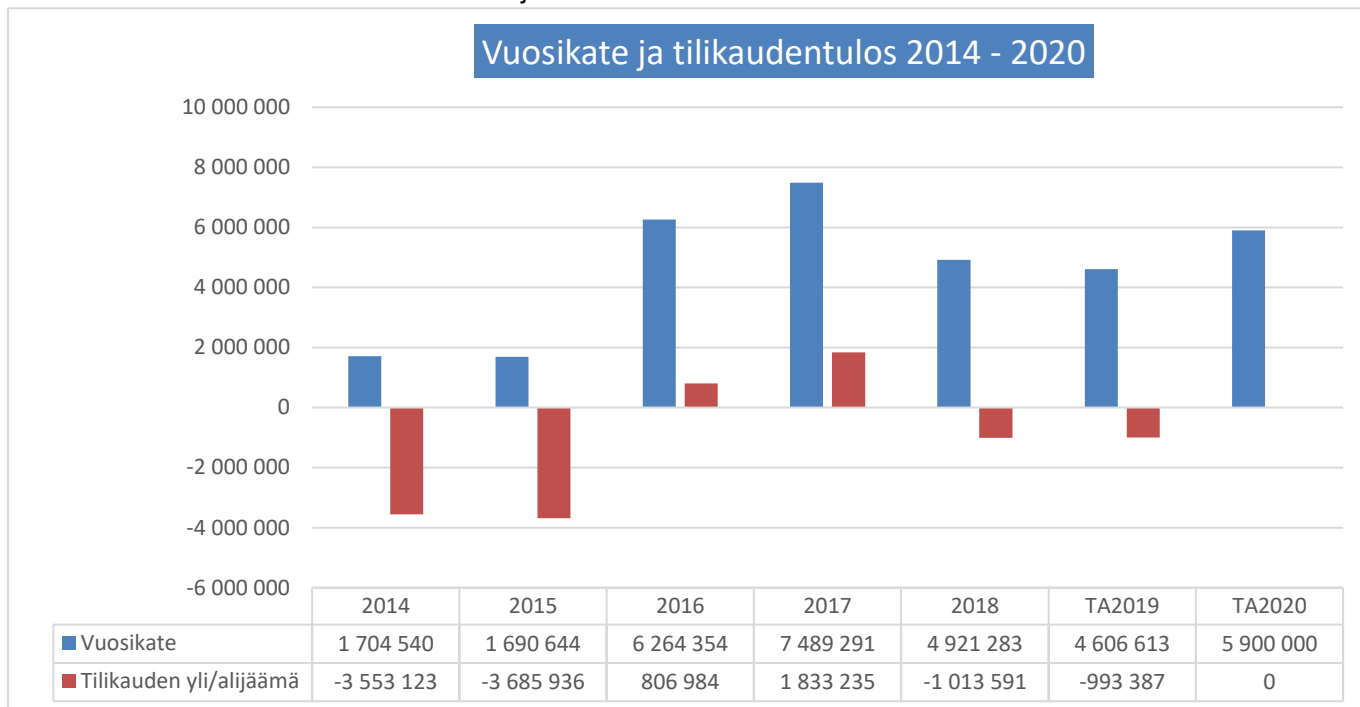
Kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 2,0 mrd. euroa vuonna 2020. Vuonna 2020 voimaan tulevan yhteisöjen
tulolähdejaon poistamista koskevan muutoksen on arvioitu pienentävän yhteisöveron tuottoa vuositasona noin 11
milj. euroa.

Kiinteistöveron tuotto on noin 1,9 mrd. euroa vuonna 2020. Kehyskaudella veron tuoton arvioidaan kasvavan keski-
määrin noin prosentin vuosivauhtia. Hallitusohjelman mukaan kiinteistöveron kehittämishanke on edelleen käynnis-
sä ja etenee siten, että arvostusmenetelmät uudistetaan sekä maapohjien että rakennusten osalta. Uuden järjestel-
män mukaiset verotusarvot on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa. Kiinteistöveron uudis-
tamisen yhteydessä alennetaan merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta ja vapautetaan luonnonsuojelulain nojalla
suojellut alueet kiinteistöverosta.

Valtionavut kasvavat vuonna 2019 vain hieman. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vuoden 2016
toteutuneiden kustannusten pohjalta vähentää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta reilut 200 milj. euroa. Päämi-
nisteri Rinteen hallitus päätti aikaistaa 237 milj. euron kiky-kompensaation maksamisen valtionosuuden lisäyksenä
vuodelta 2020 vuoteen 2019 helpottaakseen kuntien haastavaa taloustilannetta vuonna 2019. Vuonna 2020 valtion-
avut kasvavat merkittävästi. Suurin osa valtionosuuksien kasvusta johtuu kilpailukykykysopimukseen liittyvien määrä-
aikaisten lakien voimassaolon päättymisestä. Kun kilpailukykykysopimus päättyy vuonna 2019, myös kunnan peruspal-
velujen valtionosuuteen kilpailukykykysopimuksen takia tehty vähennys poistuu lomarahasäästön osalta vuonna 2020.
Kilpailukykykysopimuksen voimassaolon päättymisen lisäksi myös indeksikorotusten vuosia 2016–2019 koskenut jäädy-
tys päättyy. Vuonna 2020 valtionosuusindeksin muutos on 2,4 prosenttia ja vuosina 2021–2023 sen ennakoidaan
olevan keski-määrin 2,5 prosenttia vuodessa. Lisäksi valtionosuutta kasvattaa muun muassa kustannustenjaon tarkis-
tus vuoden 2017 toteutuneiden kustannusten pohjalta noin 100 milj. eurolla ylöspäin. Valtionapuja kasvattavat ke-
hyskaudella indeksitarkistusten lisäksi myös verotulomenetysten kompensatiot kunnille sekä hallitusohjelman mu-
kaiset lisäykset. Pääministeri Rinteen hallitusohjelmaan on kirjattu, että kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät,
lisäävät tai laajentavat toimenpiteet sekä kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan netto-
määräisesti muuttamalla valtionosuuksia ja tai vastaavaa kiinteää määrärahaa 100-prosenttisesti taikka poistamalla
muita tehtäviä tai velvoitteita. Siksi hallitusohjelmaan liittyvät valtionapulisäykset on huomioitu kehitysurassa pää-
sääntöisesti saman suuruisina menolisäyksinä.

3.2 Tornion kaupungin kuntatalouden piirteitä

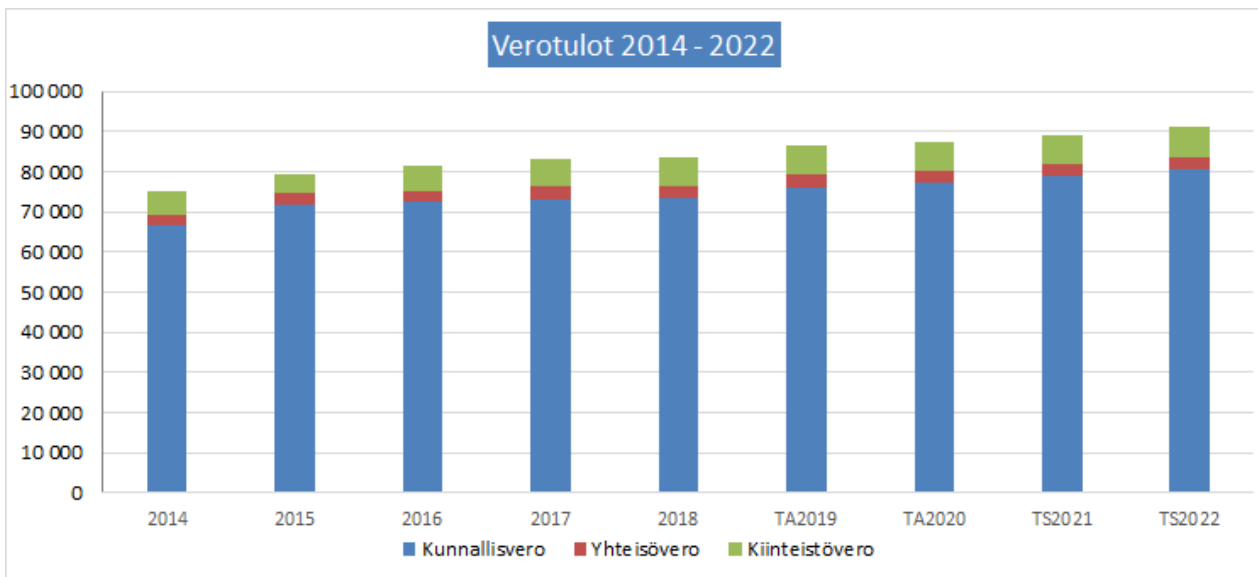
Tornion kaupungin taseessa oli vuoden 2018 tilinpäätöksen jälkeen ylijäämää 13,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 talousarvion tilikauden tulos on 933 387 alijäämäinen.

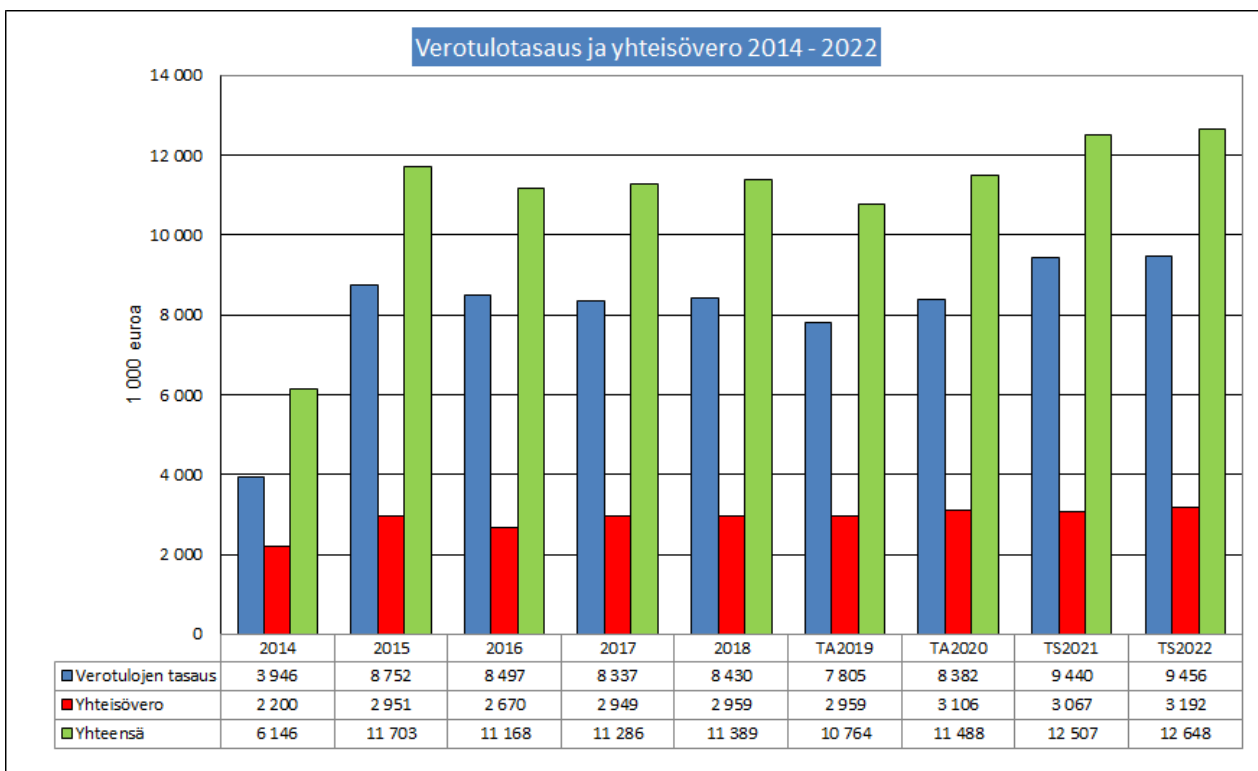
Kuva 8: Tornion vuosikate ja tilikauden yli/alijäämä 2013-2019

Taulukko 7. Tornion kaupungin vero-% ja kunnallisveron kasvu 2014 – 2018

Kunnallisverotulot	Vero- prosentti	Kasvu % ed. v	Kasvu -% kunnat yht.	Ero Tornio - kunnat yht.
Verovuosi 2014	20,50 %	2,23 %	1,30 %	0,9 %
Verovuosi 2015	20,50 %	3,06 %	1,60 %	1,5 %
Verovuosi 2016	20,50 %	1,17 %	2,00 %	-0,8 %
Verovuosi 2017	21,00 %	1,06 %	0,20 %	0,9 %
Verovuosi 2018	21,00 %	0,37 %	-0,90 %	1,3 %

Kuva 9: Tornion verotulot 2014-2022

Kuva 10. Verotuloissa yhteisöveron määrä vaihtelee vuosittain.

3.3 Talousarvio 2020 ja –suunnitelmavuodet 2021-2022

Kaupunginhallitus on antanut käyttötalouden raamin 24.6.2019 § 216 vuodelle 2019. Raamin mukaan tilikauden tuloksen tuli olla 346 627 euroa ylijäämäinen. Talousarvio 2019 tilikauden tulos on 933 387 euroa alijäämäinen.

Toimintatulojen talousarviotavoite on vuonna 2020 (ulkoiset tulot) 17 579 233 euroa, mikä on 9,4 % enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa. Toimintamenoihin varataan vuoden 2020 talousarviossa 140 973 693 euroa (ulkoiset menot) mikä on 4,5 % vuoden 2019 talousarviota enemmän. Taloussuunnitelmavuodelle 2021 varataan toimintamenojen kasvuun 2,8 % ja taloussuunnitelmavuoden 2022 toimintamenojen kasvuun 2,5%.

Kilpailukyky sopimus astui voimaan vuoden 2017 kesäkuussa. Sopimuksen mukaan kunta-alan lomarahoja leikattiin 30 % ja kunta-alan työntekijöiden työaika lisättiin 24 tuntia vastikkeettomasti. Kilpailukyky sopimus päättyy huhtikuussa 2019.

Erikoissairaanhoidon menoihin (palvelujen osto) varataan 30,2 milj. euroa, joka 2,0 milj. euroa vuoden 2019 talousarviota enemmän. Palvelujen ostoihin varataan yhteensä 62,8 milj. euroa, mikä on 3,3 milj. euroa kuluvan vuoden talousarviota enemmän.

Toimintakate on vuoden 2020 talousarviossa – 123 394 460 euroa.

Verotulot

Valtuusto päätti 11.11.2019 pitämässään kokouksessa, että kunnan tuloveroprosentti pidetään vuoden 2019 tasossa, eli 21,00 %:ssa Kiinteistöveroprosentit kaupunginvaltuusto päätti pitää vuoden 2019 tasolla. Yleinen kiinteistövero 1,12 %, vakituinen asuinrakennus 0,50 %, muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,00 %, voimalaitos 3,10 % yleishyödyllinen yhteisö 0,00% ja rakentamaton rakennuspaikka 3,00 %.

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2019 yhteensä 84,0 milj. euroa. Vuodelle 2020 verotuloja on arvioitu kertyvän yhteensä 87,5 milj. euroa. Kunnan tuloveroa arvioidaan kertyvän vuonna 2020 77,28 milj. euroa, kiinteistövero 7,1 milj. euroa ja yhteisövero arvioidaan vuonna 2020 kertyvän 3,1 milj. Euroa.

Taulukko 8. Tornion kaupungin verotulot TA 2019 - TS 2022

Verotulot 1000euroa	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	Muutos %	TS 2022	Muutos %
Kunnan tulovero	76 000	77 284	1,7%	78 829	2,0%	80 406	2,0%
Kiinteistövero	7 100	7 100	0,0%	7 242	2,0%	7 387	2,0%
Yhteisövero	3 428	3 100	-9,6%	3 162	2,0%	3 225	2,0%
Verotulot yhteensä	86 528	87 484	1,1%	89 233	2,0%	91 018	2,0%

Valtionosuudet

Kuntaliiton valtionosuuslaskelmien mukaan kuntien valtionosuudet (ml. veromenetysten kompensatiot) kasvavat 610 miljoonaa euroa (+7,1 %; 111 €/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 6 968 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensatioita 2 251 miljoonaa euroa vuonna 2020 (yhteensä 8 608 milj. € vuonna 2019).

Kunnan peruspalvelujen **valtionosuusprosentti** nousee 0,09 prosenttiyksikköä ja on 25,46 % vuonna 2020 (25,37 % vuonna 2019).

Budjettiriihessä (17.9.2019) tehtiin päätös kertaluonteisen **valtionosuuskompensaation** (+237 milj. euroa) siirrosta vuodelta 2020 vuodelle 2019. Tämä on otettu huomioon Kuntaliiton laskelmassa.

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM).

Erona aiempiin vuosiin vuonna 2020 kunnille maksettavat **veromenetysten kompensatiot** erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta (mom. 28.90.30) ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentiltaan 28.30.35. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä.

Peruspalvelujen valtionosuuden (VM) kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukyky sopimuksesta, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia:

- Kilpailukyky sopimukseen sisältynyt **lomarahojen leikkaus päättyy** ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden leikkaus (-264 milj. €) päättyy vuoteen 2019.
- Pääministeri Juha Sipilän hallituksen päättämä määräaikainen vuosia 2016-2019 koskenut **indeksikorotusten jäädytys päättyy** vuoteen 2019. Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen **kustannustenjaon tarkistus** (perustuen vuoden 2017 tietoihin) lisää valtionosuutta 102 milj. euroa vuonna 2020.

- Uutuutena vuonna 2020 aiemmin valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille maksetut **verotulomenetysten kompensatiot** erotetaan järjestelmästä omalle momentilleen 28.90.35. Veromenetysten kompensatiot lisääntyvät 285 milj. euroa vuonna 2020. Täten vuosien 2010-2020 veromenetysten kompensatioiden yhteissumma on 2 251 milj. euroa.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksia vuonna 2020.

Talousarviossa 2019 on valtionosuudet määritelty Kuntaliiton ennakkolaskelmien mukaan seuraavasti:

Taulukko 9. Tornion kaupungin valtionosuudet TA 2019 - TS 2022

Valtionosuudet 1 000 euroa	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	Muutos %	TS 2022	Muutos %
Peruspalvelujen valtionosuus	30 237	33 600	11,1%	35 247	4,9%	36 798	4,4%
Verotulojen tasaus	7 753	8 447	9,0%	8 861	4,9%	9 251	4,4%
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-886	-497	-43,9%	-521	4,8%	-544	4,4%
Järjestelmä muutos ja lisäosat	0	0		0		0	
Valtionosuudet yhteensä	37 104	41 550	12,0%	43 587	4,9%	45 505	4,4%

Vuoden 2020 talousarvion ja -suunnitelman 2021-2022 vuosikate ja tilikauden yli-/alijäämä ovat seuraavat:

Taulukko 10. Tornion kaupungin vuosikate ja yli-/alijäämä TA 2019 - TS 2022

1 000 euroa	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vuosikate	4 607	5 900	6 263	6 798
Yli/alijäämä	-993	0	363	698

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunnan arviointimenettely, Kuntalaki 118 §

Arviointimenettely käynnistyy, jos

1. kunta ei ole kattanut alijäämää (peruskunnan taseessa) säädetyssä määräjassa tai
2. kriisikuntakriteerien perusteella (konsernitiedot vuodesta 2017 lukien)
 - asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä on vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai
 - Kaikki seuraavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet säädetyt raja-arvot:
 - kuntakonsernin vuosikate ilman harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta on negatiivinen
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimääräinen
 - asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla
 - kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräjassa. *(ei muutosta nykyiseen)*
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa *(ei muutosta nykyiseen)*

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
- 3. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia *(nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);*
- 4. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti *(nykyisin 1 prosenttiyksikkö);*
- 5. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla *(nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);*
- 6. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 *(nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).*

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräjassa.

Keltaiset valot

Kuntalaissa määritellään edelleen tunnuslukujen raja-arvot, jotka kuvaavat kunnan erityisen vaikeaa taloudellista asemaa. Kuntien olisi tarpeen tunnistaa myös tilanteet, joissa kunta on lähellä raja-arvon täyttymistä. Hallituksen esityksessä on esitetty myös väljemmät raja-arvot (ns. keltaiset valot), jotka eivät vielä johda arviointimenettelyn käynnistämiseen, mutta joiden täytyessä kunnan tulisi kiinnittää erityistä huomioita taloutensa kehitykseen ja analysointiin.

- Konsernin kertynyt alijäämä vähintään 500 €/as
- Konsernin vuosikate % poistoista alle 100
- Tuloveroprosentti 1,5 %-yks. yli keskimääräisen
- Konsernin lainat ja vastuut 25 % yli keskimääräisen
- Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0

Arviointimenettelyä ei voida käynnistää yllä mainittujen raja-arvojen (keltaiset valot) täytyessä.

Taulukko 11. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvot.

TORNION KAUPUNKI								
	RAJA-ARVO	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
Vuosikate €/as	negatiivinen	76 ●	76 ●	283 ●	341 ●	225 ●	208 ●	273 ●
Tuloveroprosentti								
Tornio		20,5 ●	20,5 ●	21 ●	21 ●	21 ●	21 ●	21 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti								
	ka +1 %	20,74	20,84	20,87	20,91	20,86	20,88	
Lainamäärä €/asukas								
Tornio		2 217 ●	2 538 ●	2 367 ●	2 299 ●	2 740 ●	2447	3039
Kaikkien kuntien keskimääräinen lainamäärä								
	ka + 50 %	4 041	4 253	4 400	4 400	4 560		
Taseeseen kertynyt ylijäämä e/as	alij.	658 ●	460 ●	581 ●	670 ●	626 ●	642 ●	588 ●
Suhteellinen velkaantuneisuus %	väh. 50 %	45,5 ●	48,6 ●	48,2 ●	48,6 ●	53,0 ●	49,5 ●	51,7 ●
Asukasmäärä		22356	22193	22107	21931	21872	22150	21600

● = kriisikuntakriteerit täyttyvät
 ● = kriisikuntakriteerit eivät täyty

Taulukko 12. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvot.

TORNION KAUPUNKIKONSERNI								
	RAJA-ARVO	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
Vuosikate e/as	negatiivinen	643 ●	578 ●	823 ●	655 ●	654 ●	625 ●	608 ●
Tuloveroprosentti								
Tornio		20,5 ●	20,5 ●	21 ●	21 ●	21 ●	21 ●	21 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti								
	ka+1 %	20,74	20,84	20,87	20,91	20,86	20,88	
Tornion kaupunkikonsernin lainamäärä/as		4 739 ●	4 245 ●	4 777 ●	4 625 ●	4 992 ●	4 767 ●	5 106
Kaikkien kuntien keskimääräinen lainamäärä								
	ka + 50 %	8 652	8 963	9 222	9 449	9 806		
Taseeseen kertynyt ylijäämä e/as	alij.	1118 ●	1531 ●	1781 ●	1931 ●	2028 ●	2092 ●	1983 ●
Suhteellinen velkaantuneisuus	väh. 50 %	69,5 ●	73,6 ●	68,2 ●	69,6 ●	69,0 ●	69,6 ●	70,2 ●
Asukasmäärä		22356	22193	22107	21931	21872	22150	21600

● = kriisikuntakriteerit täyttyvät
 ● = kriisikuntakriteerit eivät täyty

3.4 Riskien hallinta

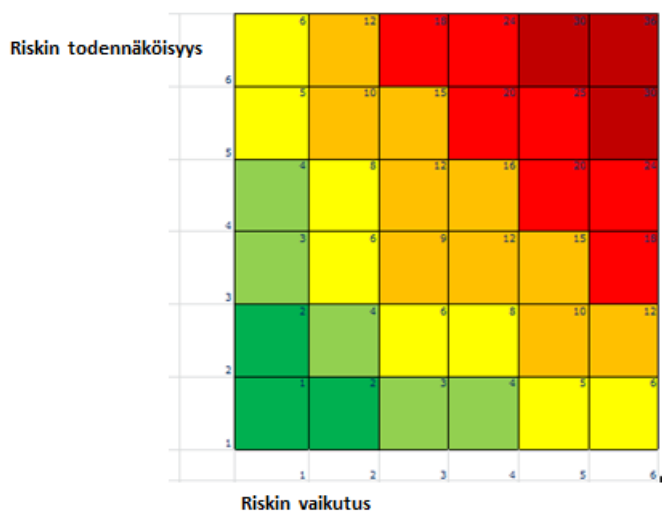
Tornion hallintosäännön § 24 kohta 13 kaupunginhallitus vastaa kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta.

Tornion kaupungilla toteutettiin ensimmäinen riskienarviointikierron keväällä 2016 aikana. Avainriskejä ja toimenpiteitä on päivitetty käyttösunnitelman 2019 laadinnan yhteydessä. Toimialat raportoivat avainriskeistä ja toimenpiteistä tilinpäätöksen 2019 sekä 2020 kesäkuun osavuosisikatsauksen yhteydessä.

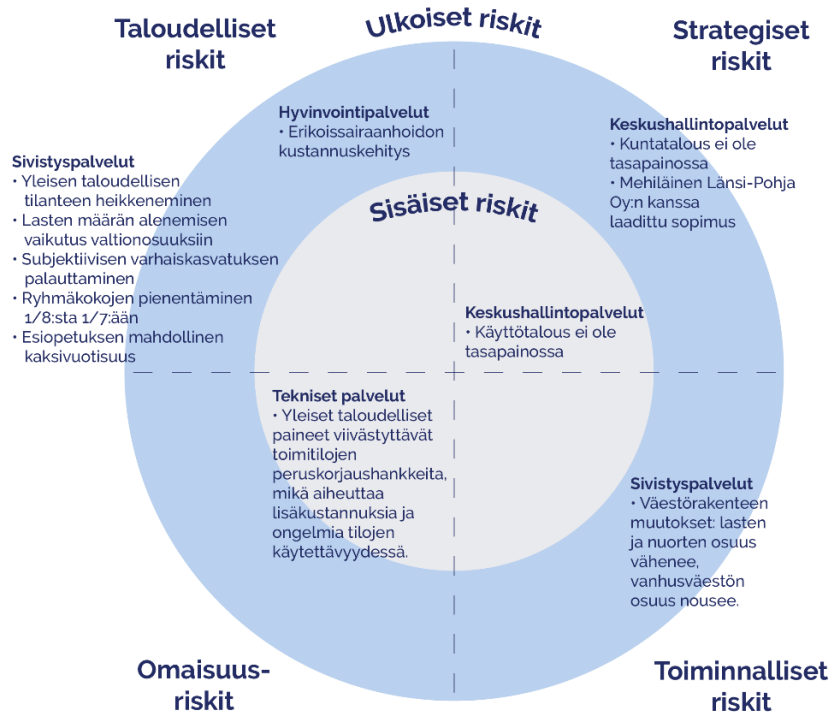
Riskien arvioinnissa riskit tunnistetaan ja kuvataan toimialoittain. Niiden toteutumisen vaikutuksia (merkittävyyttä) sekä toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan. Riskien vaikutuksia arvioidaan asteikolla 1-6: Mitä suurempi vaikutus tavoitteisiin, toimintoihin tai talouteen, sitä suurempi arvo annetaan. Riskin kokonaisarviointi vaikutuksen ja todennäköisyyden perusteella (kerrottiin annetut luvut keskenään): Mitä suurempi toteutumisen todennäköisyys ja vaikutus, sitä vakavampi ja merkityksellisempi riski oli. Esimerkki kokonaisarviosta: 1-2 mitätön riski, 3-4 pieni riski, 5-8 kohtalainen riski, 9-16 tuntuva riski, 18-25 merkittävä riski, 26-36 sietämätön riski.

Riskien arvioinnissa ne riskit, jotka saavat numeerisen arvon 9-36 nostetaan avainriskeiksi ja niille on nimetty vastuhenkilö. Vastuhenkilöt laativat riskeille toimenpidesuunnitelmat. Riskit jaotellaan sisäisiin ja ulkoisiin riskeihin sekä strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja omaisuus riskeihin.

Tornion kaupunki toteuttaa riskiarvioinnissa kuntaliiton mallia.

Tornion kaupungin sisäiset ja ulkoiset riskit 2020

Kuva 11. Tornion kaupungin sisäiset ja ulkoiset riskit 2020

Keskushallintopalvelut

Riskienhallinta

Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riski-arvio	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Strateginen riski - Ulkoinen	Kuntatalous ei ole tasapainossa	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Toimintaympäristön muutosten ja niiden vaikutusten ennakointi sekä seuranta. Muutokset otetaan huomioon talouden tasapainottamisessa.	Kaupunginjohtaja Talousjohtaja Kehitysjohtaja
Strateginen riski - Sisäinen	Käyttötalous ei ole tasapainossa - suurin haaste erikoissairaanhoido, jonka kustannuskehitys on jatkuvasti kasvava	Todennäköisyys: 5 Vaikutus: 4 20	Kaupunginhallituksen linjaukset 16.9.2019: 1. Käyttötalouden menokuri toimialoille S2019 - sijaiset - hankintojen rajaaminen 2. LPSHP omistajaohjaus 3. TA2020 raamin tarkastelu (KH. 7.10.2019) 4. Palvelujen tuottavuustarkastelu S2019-K2020	Kaupunginjohtaja Kehitysjohtaja Talousjohtaja
Strateginen riski - Ulkoinen	Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n kanssa laadittu sopimus - Sopimuksen laajuuteen (15 v.) liittyen vastuut, tehtävänjako ja sopimuskustannusten oikeellisuus	Todennäköisyys: 5 Vaikutus: 3 15	Palvelusopimuksen seuranta-ryhmän työhön aktiivinen osallistuminen Jatkuva sopimuksen seuranta	Kaupunginjohtaja, Johtavalääkäri, Perusturvajohtaja, Hyvinvoinnin toimialan talouspäällikkö

Hyvinvointipalvelut

Riskienhallinta

Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Taloudellinen riski - Ulkoinen	Erikoissairaanhoidon kustannuskehitys	Todennäköisyys: 5 Vaikutus: 5 25	Vahva omistajaohjaus	Perusturvajohtaja Johtavalääkäri
Toiminnallinen riski - Ulkoinen	Osaavan ammattitaitoisen työvoiman saanti.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 5 20	Positiivisen imagon työnantaja. Aktiivinen rekrytointitapahtumiin osallistuminen. Työntekijöiden työhyvinvointi.	Perusturvajohtaja Henkilöstöpäällikkö

Sivistyspalvelut

Riskienhallinta

Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Taloudellinen riski - Ulkoinen	Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen haittaa tavoitteiden toteutumista. Lasten määrän alenemisen vaikutus valtion-osuuskiin. Varhaiskasvatuksessa subjektiivisen kokoaikaisen oikeuden palauttaminen. Ryhmäkojen palauttaminen 1/8:sta 1/7:ään. Mahdollinen kaksivuotinen esiopetus. Kompensoiko valtio lisääntyneet menot?	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Seuranta ja raportointi kuukausittain sivistystoimen johtoryhmille. Toimenpiteisiin ryhtyminen tarvittaessa.	Sivistystoimenjohtaja Talous- ja hallintopäällikkö Varhaiskasvatuspäällikkö
Toiminnallinen riski - Ulkoinen	Väestörakenteen muutokset. lasten ja nuorten osuus vähenee, vanhuusväestön nousee.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Raportointi ja seuranta peruskoulutuksen johtoryhmälle sekä sivistyslautakunnalle. Muutokset huomioon palveluja järjestettäessä ja suunniteltaessa.	Sivistystoimenjohtaja Varhaiskasvatuspäällikkö

Tekniset palvelut

Riskienhallinta

Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Omaisuusriski - Sisäinen	Yleiset taloudelliset paineet aiheuttava toimitilojen peruskorjaushankkeiden viivästyksiä. Mikä aiheuttaa lisäkustannuksia ja ongelmia tilojen käytettävyydessä.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Peruskorjausinvestointien toteuttaminen laaditun investointien rahoitustarpeen ja pitkän aikavälin suunnitelman mukaisesti.	Tekninen johtaja Kiinteistöpäällikkö

4. TORNION KAUPUNGIN STRATEGISEN KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVAT

4.1 Strategisen ohjauksen periaatteet

Tornion kaupungin ylin päättävä toimielin eli kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa (Kuntalaki 410/2015). Kaupunginvaltuuston tehtävänä on päättää mm. Tornion kaupungin strategisista tavoitteista (mm. kaupunkistrategia) ja hyväksyä vuosittain niitä toteuttava talousarvio.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on mm. vastata kaupungin hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (Kuntalaki § 39). Kaupunginhallitus ml. henkilöstö- ja konsernijaostot huolehtivat oman toimivaltansa puitteissa siitä, että kaupunkikonsernin päätöksenteko (lautakunnat, tytäryhteisöt) on linjassa kaupunginvaltuuston hyväksymien kaupungin strategisten tavoitteiden kanssa.

Kaupungin johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävänä on valmistella ja toteuttaa strategiassa määritellyt kaupunkitason tulostavoitteet ja johtaa ne toimialoille. Esimiehet toiminnallistavat strategian osaksi palveluyksiköiden talousarviosuunnittelua ja seuraavat strategian toteutumista omilla vastuualueillaan. Esimiehet ovat avainasemassa strategian tavoitteiden toteuttamisessa ja strategiaviestinnässä henkilöstön suuntaan. Henkilöstö on keskeisessä asemassa strategian käytännön toimenpiteiden toteuttajana.

Tornion kaupungin talouden ja toimintojen suunnittelun vuosikello

Kuva 12. Tornion kaupungin talouden ja toimintojen suunnittelun vuosikello.

4.2 Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 ja strategian toimeenpano

Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.2.2018 § 18. Kaupunkistrategia on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava strategiatason asiakirja (päästrategia), jossa valtuusto päättää kaupungin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupungin toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian mukaisesti. Kaupungin talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kaupunkistrategiaa ja edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tornion kaupunkistrategiassa on koottu yhteen kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet valtuustokaudeksi 2017-2021 sekä pitkän aikavälin suuntaviivat vuoteen 2027.

Kaupunkistrategiassa linjattujen toimenpiteiden avulla:

- edistetään torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta
- vahvistetaan kaupungin elinvoimaa vastaamalla toimintaympäristön ajankohtaisiin haasteisiin
- kehitetään ja uudistetaan palveluja sekä kaupunkikonsernia.

Uuden kaupunkistrategian myötä Torniossa on vain yksi kaupunkitason strategia ja siitä johdettavat asiakirjat (suunnitelmat, ohjelmat) ovat strategian toteuttamishohjelmia. Osa ohjelmista on kunnille lakisääteisiä ja osa vapaaehtoisia. Uuden kaupunkistrategian myötä toteuttamishohjelmia uudistetaan ja ajantasaistetaan vaiheittain siten, että ne toteuttavat voimassa olevaa kaupunkistrategiaa. Strategian toteuttamishohjelmien uusimistarve harkitaan ohjelma- ja suunnitelmakohtaisesti.

Tornion kaupunkistrategiaa tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Alustavan arvion mukaan vuonna 2020, jolloin tehdään strategian toteutumisen väliarviointi.

Tornion kaupunkistrategia 2017–2021

Toiminta-ajatus / kaupungin perustehtävä

Onnellisten asukkaiden, uudistuvien palveluiden ja menestyvien yritysten vetovoimainen rajakaupunki

Visio 2027 / tavoiteltava tulevaisuuskuva

Maailman toimivin rajakaupunki

Strategiset päämäärät ja valtuustokauden tavoitteet 2017–2021

1 Vetovoimainen rajakaupunki <ol style="list-style-type: none">1. Tornion väkiluku kasvaa2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee3. Matkailuvetovoiman vahvistaminen4. TornioHaparandan yhteinen ydin-keskusta kasvaa ja kehittyä myönteisesti5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut7. Saavutettavuuden parantaminen8. Toimiva maankäyttöpolitiikka	2 Toimivat ja uudistuvat palvelut <ol style="list-style-type: none">9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa14. Maakunta- ja soterakennuudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	3 Onnellinen ja osallistuva torniolainen <ol style="list-style-type: none">15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	4 Toimiva kaupunki-konserni <ol style="list-style-type: none">19. Talouden tasapainottaminen20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen21. Strateginen henkilöstöjohtaminen22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen
---	---	---	--

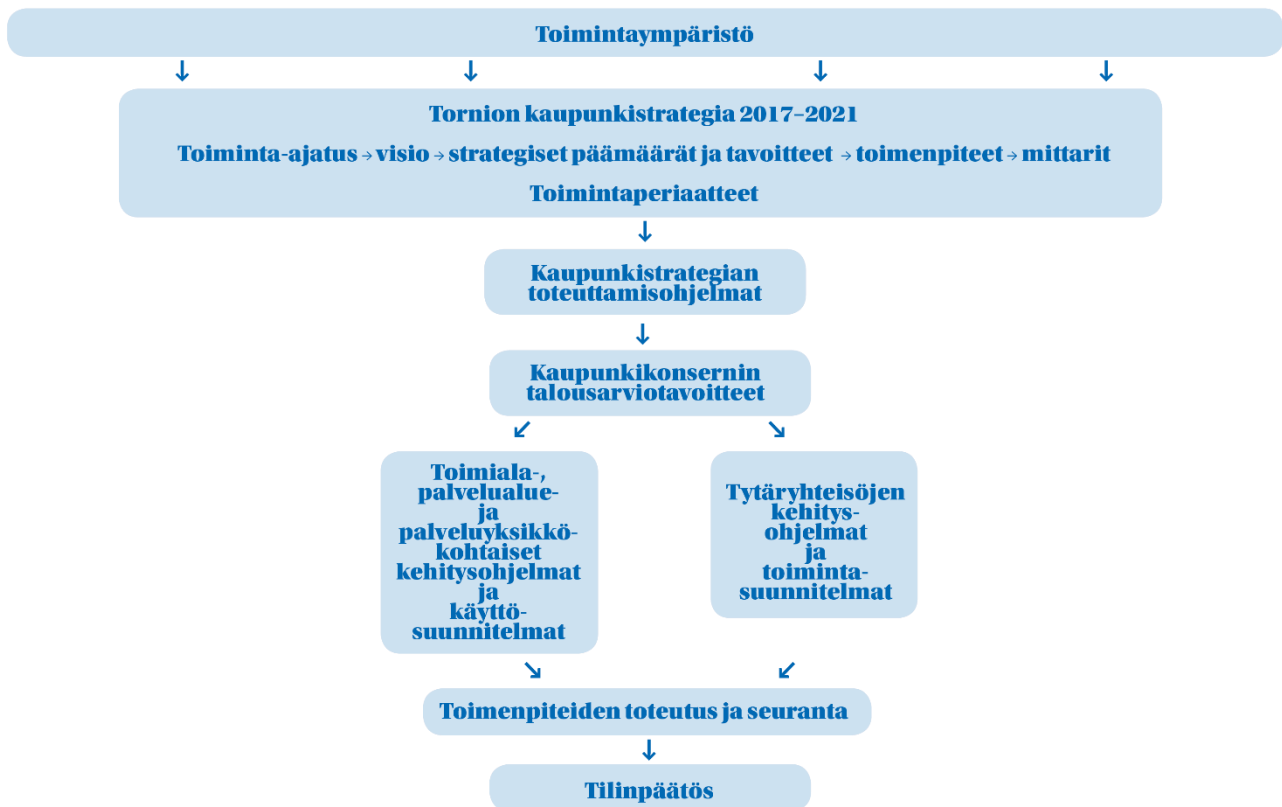
Toimintaperiaatteet / näin toimimme

Tornion kaupunki toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Jatkuva uudistuminen / asiakaslähtöisyys / avoimuus / turvallisuus

Kuva 13. Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 tiivistelmä.

Kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi

Kuva 14. Tornion kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi.

4.3 Tornion kärkihankkeet

Tornion kaupunkistrategian yhteydessä on määritetty seuraavat kärkihankkeet valtuustokaudeksi 2017-2021:

HANKE 1: TornioHaaparandan ydinkeskustan kehittäminen / E14 jatkosuunnittelu

Hankeessa kehitetään Tornion ja Haaparannan yhteistä kaupunkikeskustaa vuonna 2017 toteutetun Europan 14 - arkkitehtuurikilpailun tulosten pohjalta. Kohdealue sijaitsee Tornion keskustatoimintojen alueella E4 -tien ja Tornionjoen välittömässä läheisyydessä ulottuen Ruotsin Haaparannan puolelle. Alueen tarkistettu yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2019 (§ 49). Suunnitelmaa käytetään alueen asemakaavamuutoksen sekä toteutussuunnitelmien pohjana, joista 1. vaihe on käynnistetty.

Ensimmäinen vaihe kattaa alueen lounaisosan valtakunnan rajalta Jääkärikadulle saakka. Tavoitteena on saada vuoden 2020 aikana kyseisen alueen asemakaava valmiiksi.

HANKE 2: Arctio – Tornio Energy, Industrial and Logistics Park

Tornion Röyttään avattiin 2018 Pohjoismaiden suurin LNG-tuontiterminaali, jonka läheisyyteen on suunnitteilla uusi yritysalue nimeltään Arctio. Arction menestystekijät nojaavat vahvaan teollisuusklusteriin, laadukkaaseen infrastruktuuriin ja logistiikkaan sekä raaka-ainevirtoihin. Arctiossa voi hyödyntää LNG:tä, jonka höyrystys tuottaa valtavasti kylmäenergiaa. LNG:tä voivat hyödyntää erityisesti metalliteollisuus, kemian- ja petrokemian teollisuus, bio- ja kiertotalous, kaivosteollisuus, logistiikka-ala, meriliikenne, polttoaineala, energiassektori, datakeskukset, elintarvikeyritykset, kryogeniikka sekä kaasualan tutkimus ja kehitys. Arction suunnittelualueella on käynnissä yleiskaavamuutoksen laatiminen, joka valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä.

Vuonna 2020 käynnistetään Arction 1. vaiheen asemakaavoitus. Asemakaavoituksen laadinnassa priorisoidaan mahdollisten hankekumppanien tarpeet ja ensimmäinen osa-alue on mahdollista saada asemakaavan osalta valmiiksi kesällä 2020. Rinnalla voidaan käynnistää kunnallistekniikan suunnittelutyö ja alueen käyttöönotto voi olla mahdollista käynnistää jo vuonna 2021 osittain nykyiseen tie- ja katuverkostoon tukeutuen. Asemakaavoituksen ja toteutuksen vaiheistus päätetään yleiskaavamuutoksen valmistumisen jälkeen.

HANKE 3: Tornion matkailun master plan

Tornion matkailullisen vetovoiman vahvistaminen on noussut keskeiseksi strategiseksi tavoitteeksi kaupunkistrategian uudistamisprosessin yhteydessä. Tornioon on tehty viime vuosina useita matkailua palvelevia investointeja sekä parannettu olemassa olevaa matkailuinfraa. Tällä hetkellä rajakauppa on keskeinen matkailun vetovoimatekijä, mutta tulevaisuudessa Tornion matkailullinen potentiaali tulisi saada laajemmin hyödynnettyä. Tornion matkailun nostaminen uudelle tasolle edellyttää matkailun kokonaisvaltaisen master planin laatimista, jossa kaupunki, elinkeinoelämä ja muut toimijat sopivat yhteisistä tavoitteista ja toimenpiteistä, työnjaosta ja yhteistyöstä eri toimijoiden kesken. Tornion matkailun Master Plan - loppuraportti hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 21.10.2019, §315. Raportti toimitettiin edelleen kaupunginvaltuustolle.

Master Planin jatkotoimenpiteenä vuonna 2020 on tarkoitus käynnistää Interreg –hanke “Two countries – one destination”, mikäli hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen. Hankkeen kokonaistoteutusaika on 1.1.2020-30.9.2022.

HANKE 4: Tornion ja Meri-Lapin saavutettavuuden parantaminen

Laurila-Tornio-Haaparanta -ratayhteys tulisi sähköistää pikaisesti ja raja-alueen raideliikenteen logistinen infrastruktuuri saattaa siihen kuntoon, että se mahdollistaa sujuvan ja kustannustehokkaan rajanylityksen Suomen ja Ruotsin välillä sekä tavara- että henkilöliikenteessä. Tämä avaa kansantaloudellisesti pienillä investoinneilla kansainvälisen kuljetuskäytävän Pohjois-Suomesta Eurooppaan ja Jäämerelle Narvikin satamaan, parantaa liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta sekä avaa tätä kautta alueen elinkeinoelämälle uusia markkinoita ja mahdollisuuksia. Tornion kannalta toinen merkittävä asia on Kemi-Tornion lentoaseman yhteyksien turvaaminen ja kehittäminen osana Suomen ja Lapin lentoasemaverkkoa. Kemi-Tornion lentoaseman suurimmat kehittämismahdollisuudet nojaavat muiden Lapin lentoasemien tavoin kansainvälisesti koko ajan kasvavaan matkailun vetovoimaan Suomen Lappia kohtaan.

Pääministeri Rinteen nykyiseen hallitusohjelmaan on kirjattu sisälle Tornio-Laurila ratayhteyden sähköistäminen ja Väylä-virasto sekä Trafikverket ovat aloittaneet yhteistyön hankkeen edistämiseksi. Hankkeelle ei ole varattu vielä vuonna 2020 valtion budjetista erillistä määrärahaa, sillä hanke vaatii tarkempaa suunnittelua sekä selvitysten ajantasaistamista. Alustavien arvioiden mukaan hanke voisi käynnistyä vuoden 2021 aikana.

HANKE 5: Tornio 400 -juhlavuosi

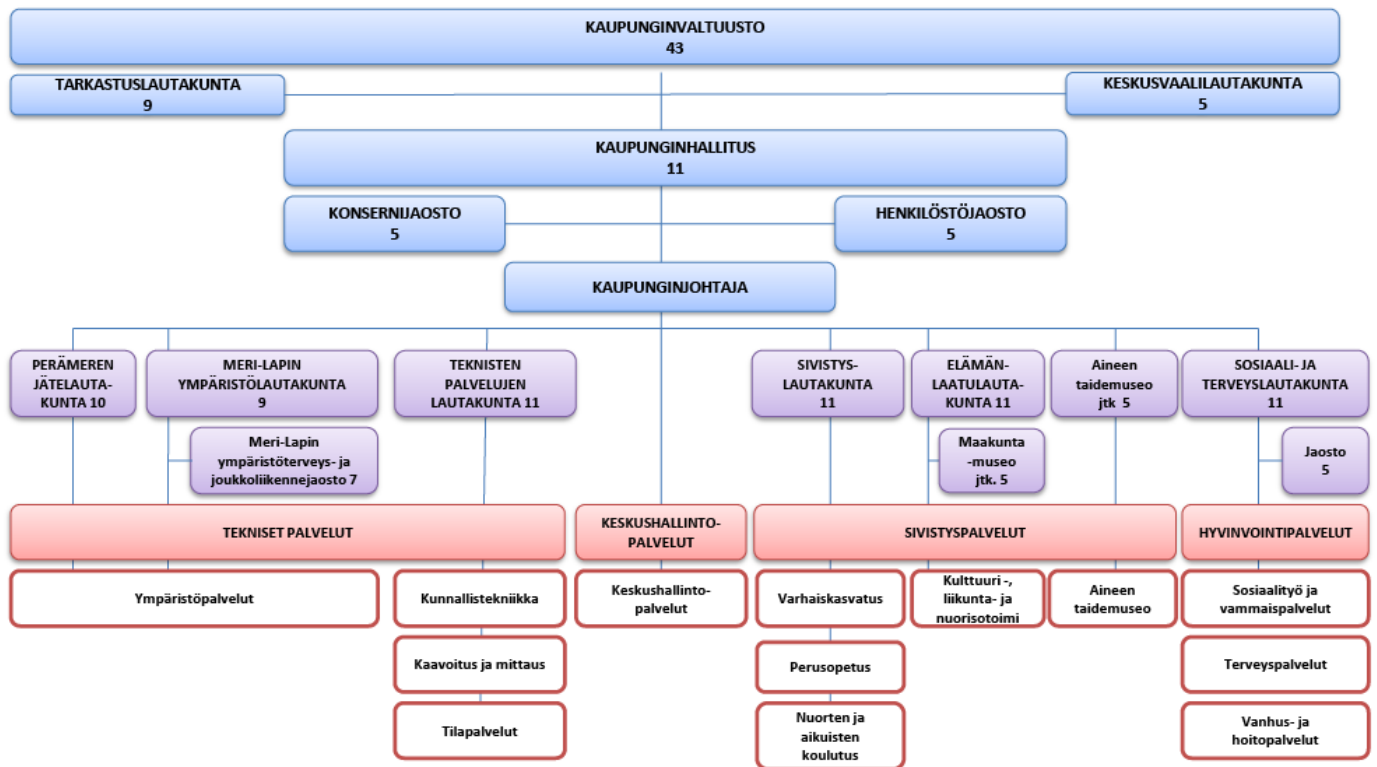
Tornio sai kaupunkioikeudet 12.5.1621 Ruotsin kuningas Kustaa II Adolfin toimesta. Kaupungin 400-vuotisjuhlallisuuksia vietetään vuonna 2021. Juhlavuoden ohjelmaa ryhdytään valmistelemaan jo vuonna 2018 ja tarkoituksena on, että ohjelma suunnitellaan ja toteutetaan laajasti eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyö on mahdollista myös muiden samana vuonna perustettujen kaupunkien kanssa (esim. Luleå, Piteå, Göteborg, Borås). Juhlavuosi on tarkoitus toteuttaa osittain ulkopuolisella rahoituksella. Tornion kaupunginvaltuusto on nimennyt juh latoimikunnan 28.1.2019, §4, joka vie työtä eteenpäin.

4.4 Henkilöstölinjaukset ja henkilöstösuunnitelma

Tornion kaupungin organisaatio koostuu luottamushenkilöorganisaatiosta (toimielimet ja niiden alaiset jaostot) sekä virasto-organisaatiosta, joka jakautuu toimialoihin, palvelualueisiin ja palveluyksiköihin.

Tornion kaupunki

- Luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio 1.6.2017-

Kuva 15. Tornion kaupungin luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio.

Tornion kaupungin palveluksessa on lokakuun lopussa 2019 vakituisessa työsuhteessa 925 henkilöä, määräaikaisia 382 ja työllisyysvaroin palkattuja 49 henkilöä eli yhteensä 1 356 henkilöä. Henkilöstön kokonaismäärä on lisääntynyt edellisvuoden tilanteesta 18 henkilöllä. Vakinaisen henkilökunnan määrä on vähentynyt 10 henkilöllä, määräaikaisten henkilö-määrä on lisääntynyt 32 henkilöllä ja työllisyysmäärärahoin palkattujen henkilöiden määrä on vähentynyt 4 henkilöllä.

Vuoden 2020 talousarvion virka- ja toimiesityksessä on poikkeuksellisesti esitetty uusia määräaikaisia sekä vakituisia toimia sekä virkoja. Perusteina toimien vakinaistamiselle on mm. kaupungin keskeisten toimintojen ylläpitäminen, kustannustehokkuus verrattuna ostopalveluihin sekä hoitopuolella vanhusten määrän jatkuva kasvu ja henkilöstön sitouttaminen vakinaisten työsuhteiden avulla. Kaupungin henkilöstöresursoinnin osalta pyritään kaikessa toiminnassa huomioimaan tiukkeneva talustilanne ja harkintaa käytetään esim. sijaisten palkkaamisessa sekä tehtävien uudelleen järjestelyssä eläköitymisen yhteydessä.

Vuoden 2020 tavoitteena on yhteistyön kehittäminen eri sidosryhmien kanssa, henkilöstön osallistaminen entistä aktiivisemmin, tiedolla johtamisen kehittäminen (mm. Henkilöstökysely) sekä henkilöstöohjelman toimenpiteiden jalkauttaminen työhyvinvoinnin kehittämishankkeen avulla. Henkilöstön työhyvinvointiahanketta ollaan suunnittelemassa yhdessä Lapin yliopiston kehittämispalvelujen sekä Jokivarren kuntien Ylitornion, Pellon ja Kolarin kanssa. Työhyvinvointihankkeelle on tarkoitus hakea rahoitusta kevään 2020 ESR-hankehaussa.

Taulukko 13. Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä palvelualueittain palvelussuhteen luonteen mukaan sukupuolittain

31.10.2019	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Kaikki yhteensä		
	M	N	yht	M	N	yht	M	N	yht	M	N	yht
Keskushallintopalvelut	7	32	39	3	1	4	1	4	5	11	37	48
Hyvinvointipalvelut	10	279	289	6	120	126	5	9	14	21	408	429
Sivistyspalvelut	52	388	440	38	190	228	5	10	15	95	588	683
Tekniset palvelut	49	108	157	6	18	24	13	2	15	68	128	196
Yhteensä	118	807	925	53	329	382	24	25	49	195	1161	1356

4.3 Talousarvion rakenne ja sitovuus sekä talousarviossa pysyminen

Talousarvio ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain § 110. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Käyttötalousosa

Käyttötalousoosassa esitetään kuvaukset toimialoista ja toimielimistä tehtävineen ja vastuutahoineen. Toimialan strategiakartan lisäksi esitetään keskeisimmät toimintaympäristön muutokset sekä painopistealueet.

Käyttötalousoosan sitovuus valtuustoon nähden

Bruttomenot/-tulot ovat valtuustoon nähden sitovia seuraavissa toimielimissä:

Tarkastuslautakunta
Kaupunginhallitus
Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sivistyslautakunta
Teknisten palvelujen lautakunta

Nettositovuus valtuuston nähden seuraavissa omissa toimialoissa:

Elämänlaatulautakunta
Aineen taidemuseon johtokunta

Nettositovuus nolla yhteislautakunnissa, joissa Tornio toimii isäntäkuntana:

Meri-Lapin ympäristölautakunta
Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto
Perämeren jätelautakunta

Investointiosan sitovuus

Tornion kaupungin investointiosan tulo- ja menoarviot ovat kokonaisuudessaan toimielimittäin valtuustoon sitovia.

Toimialakohtaisen investointiosan määrärahoja voidaan siirtää hankkeelta ja -ryhmältä toiselle, lautakunnan päätöksellä, enintään hankintaohjeen mukaisiin pienhankintoihin asti:

- Tavarat ja palvelut 60 000 euroa
- Rakennusurakat 150 000 euroa

Siirron edellytyksenä on, että hankkeen tai-ryhmän investoinnit toteutuvat ja määrärahaa jää joltakin hankkeelta tai -ryhmältä käyttämättä.

Lautakunnan määrärahojen siirtoihin liittyvät päätökset tulee tuoda valtuustolle, kaupunginhallitukselle ja taloustoimistoon (kirjanpito) tiedoksi.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kunnan tilikaudelle jaksotettu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden poistoihin.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tulorahoituksen lisäksi tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri rahoitusjäämä on ja miten se käytetään.

Liitteet, liitetietoina ovat mm. tuloslaskelman ja rahoituslaskelman perustelut.

Talousarviossa pysyminen

Toimielin päättää ja toteuttaa talousarviossa pysymisen edellyttämät toimenpiteet.

Kaupunginhallitus edellyttää, että toimialat seuraavat aktiivisesti määrärahojen käyttötilannetta kuukausittain, ryhtyvät toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi ja raportoivat tehdyistä toimenpiteistä kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus pyytää selvityksen talousarviossa pysymisestä sekä seurantaraportit normaaliraportointia useammin, mikäli korjaavia toimenpiteitä ei riittävässä laajuudessa ole tehty.

Kaupunginhallitus korostaa toimialojen kustannustietoisuuden lisäämisen tärkeyttä talousarvion toteutumiseksi ja palvelutuotannon sekä tehokkaampien toimintatapojen kehittämiseksi.

Henkilöstöratkaisuisa hyödynnetään luontainenpoistuma. Kaupunginhallitus asettaa tavoitteet henkilöstönvähentämiseksi.

Hankintojen osalta asetetaan tavoitteet saataville säästöille (40 000e).

Talousarvion muuttaminen

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Talousarvion muutosten esittämisoikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavoin talousarviossa hyväksytyjä meno- ja tuloarvioita sekä vuoden 2020 tavoitteita.

Talousarviomuutokset on tehtävä talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Talousarviomuutoksista huolehtii toimiala.

5. KÄYTTÖTALOUSOSA TOIMIALOITTAIN

5.1 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta, puheenjohtaja Mari Tuomaala

Toimielimen tehtävä:

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalaisissa (410/2015) ja kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta järjestää hallinnon ja talouden tarkastuksen, valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä hankkii tarvittaessa selvitykset ja lausunnot tilivelvollisilta ja kaupunginhallitukselta. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu perehtyä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sisältöön, arvioida niitä ja raportoida valtuustolle ja kuntalaisille havainnoistaan sekä toiminnan vaikuttavuudesta.

Lautakunta huolehtii myös kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta ja valvoo lakisääteisen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Lisäksi lautakunnan tulee valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Arviointitehtävänsä varten lautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kaupunginvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen.

Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt:

Tarkastustoimi, puheenjohtaja

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Tarkastuslautakunta kehittää arviointitoimintaa mm. Tampereen yliopiston Johtamisen ja talouden tiedekunnalta saamansa palautteen pohjalta.

Toiminnan painopistealueet 2020:

Tarkastuslautakunnan arviointityö keskittyy alkuvuodesta tilivuoden 2019 arviointiin ja loppuvuodesta aloitetaan tilivuoden 2020 arviointi. Painopistealueina tilivuoden 2019 arvioinnissa ovat koko kaupungin johtaminen ja hallinto, keskushallintopalvelut, sivistyspalvelut sekä konserniyhteisöt ja omistajaohjaus. Tilivuoden 2020 arvioinnin painopistealueina ovat koko kaupungin johtaminen ja hallinto, teknisten palvelujen toimiala sekä konserniyhteisöt ja omistajaohjaus.

Tarkastuslautakunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toimialan htv:n, kehitys	0,25	0,25	0,25	0,25
Toimialan ulkoiset nettokustannukset e/asukas.	3	3	4	4
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm.	14/95	16/124	14/95	13/95

5.2 Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalvelut

Perustiedot

Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Keskushallintopalvelut Kaupunginjohtaja Timo Nousiainen Kehitysjohdaja Sampo Kangastalo
Toimialan toiminta-ajatus	Huolehtia ja vastata kaupunginhallituksen ja keskusvaalilautakunnan päätösvaltaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta
Toimialan toimintaperiaatteet	Kestävä kehitys, jatkuva uudistuminen, asiakaslähtöisyys, avoimuus, turvallisuus
Toimialan visio	Kunnallishallinnon asiantuntija ja rajat ylittävän yhteistyön taitaja
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	<p>Toimielin Kaupunginhallitus Tehtävä: - Kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta vastaaminen - Kaupunginvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta - Kaupungin etujen valvonta - Kaupungin edustaminen puhevallan käyttäminen - Kaupungin toiminnan yhteen sovittaminen - Kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtiminen - Muut Tornion kaupungin hallintosäännössä mainitut tehtävät Palvelualueet: Keskushallintopalvelut</p> <p>Toimielin Kaupunginhallituksen konsernijaosto Tehtävä: -Vastaa kaupunkikonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan kehittämisestä ja omistajaohjauksesta</p> <p>Toimielin Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto Tehtävä: -Kaupungille työnantajana kuuluvien henkilöstöasioiden käsitteleminen</p>

Keskushallintopalvelut

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toimialan htv kehitys	47	46	47	48
Toimialan ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-227	-240	-296	-297
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm	Kaupunginvaltuusto 11/136 Valtuustoinfo 11 Kaupunginhallitus 24/408 Konsernijaosto 9/44 Henkilöstöjaosto 9/57	Kaupunginvaltuusto 9/104 Valtuustoinfo 10 Kaupunginhallitus 25/400 Konsernijaosto 6/31 Henkilöstöjaosto 9/85	Kaupunginvaltuusto 11/140 Valtuustoinfo 11 Kaupunginhallitus 24/410 Konsernijaosto 10/40 Henkilöstöjaosto 10/50	Kaupunginvaltuusto 11/146 Valtuustoinfo 11 Kaupunginhallitus 21/423 Konsernijaosto 10/40 Henkilöstöjaosto 10/50

Elinkeinopalvelut % koko kaupungin ulkoi- sista nettokustannuk- sista	0,48	0,47	0,49	0,47
Tietohallintopalvelut % koko kaupungin ulkoi- sista nettokustannuk- sista	1,23	1,27	1,45	1,53
Työllisyyden hoito:	Työllisyyden hoito:	Työllisyyden hoito:	Työllisyyden hoito:	Työllisyyden hoito:
-Työllistettyjä keski- määrin/kk (koko kau- punki)	-39 henkilöä	-40 henkilöä	- 30 henkilöä	-30 henkilöä
- Työmarkkinatukimaksu euroa	-1 429 397 euroa	-1 212 637 euroa	-1 250 000 euroa	-1 250 000 euroa
-Tutustu työelämään ja tienaa -kampanjan tukiryityksille euroa	-104 112 euroa	- 104 300 euroa	- 98 400 euroa	-90 000 euroa
-Kesätyöseteli, työllis- tetyt nuoret	- 268 nuorta	- 282 nuorta	- 320 henkilöä	-300 henkilöä
-Kesätyöntekijät lkm	- 128 nuorta	- 119 nuorta	- 100 henkilöä	-120 henkilöä

Kaupunginhallitus

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja:

Kaupunginhallitus pj. Pekka Pelttari

Konsernijaosto pj. Outi Keinänen

Henkilöstöjaosto pj. Marja-Liisa Husa

Kaupunginhallituksen tehtävä:

- Kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta vastaaminen
- Kaupunginvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta
- Kaupungin etujen valvonta
- Kaupungin edustaminen puhevallan käyttäminen
- Kaupungin toiminnan yhteen sovittaminen
- Kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtiminen
- Muut Tornion kaupungin hallintosäännössä mainitut tehtävät

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Vastaa kaupunkikonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan kehittämisestä ja omistajaohjauksesta

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto

Kaupungille työnantajana kuuluvien henkilöstöasioiden käsitteleminen

Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt:

Keskushallintopalvelut, kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Suomen uusi hallitusohjelma "Osallistava ja osaava Suomi -sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta" julkistettiin 6.6.2019. Uusi hallitusohjelma luo puitteet maan kehittämislle vaalikaudella 2019-2023. Hallitusohjelmaan tehtyjen kirjausten toimeenpano selviää tarkemmin vaalikauden edetessä.

Suomessa on toteutettu EU:n rakennerahasto-ohjelmia vuodesta 1995 lähtien. Uuden rakennerahastokauden 2021-2027 valmistelutyö on käynnissä. Ohjelman lopullinen muoto. Kansallista ohjelmatyötä johtaa työ- ja elinkeinoministeriö, joka valmistelee ehdotuksen Suomen ohjelma-asiakirjasta valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Euroopan komissiolle ohjelmaehdotus saadaan alkuvuodesta 2020. Komissio tekee lopullisen päätöksen ohjelman hyväksymisestä virallisten neuvottelujen jälkeen.

Tornion kaupungin perustamisesta tulee kuluneeksi 400 vuotta 12.5.2021. Kaupungin juhlavuoden valmistelutyö on käynnistynyt 2019 ja vuosi 2020 on valmistelujen kannalta tärkeä vuosi.

Toiminnan painopistealueet 2020:

- Kaupungin talouden tasapainottaminen
- Viestintään, markkinointiin ja matkailuun panostaminen
- Kaupunkistrategian väliarviointi

Keskushallintopalvelut

Hankesalkku

Hankkeen nimi	Hallinnoija	Vastuulautakunta	Palveluyksikkö	Toteutusai-ka	Tornion mak-suosuus TA-vuonna
Meän Outokaira LEADER	Outokaira Tuot-tamhan ry.	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2014-2020	62 682,40 e
Perämeren rannikon kalatalousstrategia	Oulun seudun Lea-der ry.	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2014-2020	1 714 e
Lapin hankinta-asiamies	Lapin Yrittäjät ry.	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2017-2020	782 e
Tornio 400 v. juhla-vuoden valmistelu	Tornion kaupunki	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2018-2021	75 000 e
Meri-La-pin kehittämiskeskus ry:n projektit (Meri-Lapin matkailuhank-keet MaaS & TaaS ja Arctic Connect -hanke), Tornion mak-suosuus	Useita	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2020+	M-LKK ylijää-mä
USO5 -verkosto 2019-2020	Kuntaliitto	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2019-2020	12 000 e
Maailmanperintö Struven ketju	Lapin ammattikor-keakoulu Oy	Kaupunginhalli-tus	Hallinto- ja keh-itämispalvelut	2019-2021	0 e

Resurssiviisas Meri-Lappi - Meri-Lapin innovaatioyhteisö	Lapin ammattikorkeakoulu Oy	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämisspalvelut	2019-2021	5 363,50 e
Kuntien digitointi- ja tiedonhallinta -hanke (VM. digikannustin)	Mikkelin kaupunki	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämisspalvelut	2020-2021	Avoinna, max. 1 711,46 e / vuosi
Tornion kaupungin talous- ja hankintapalveluiden järjestäminen (VM. digikannustin)	Tornion kaupunki	Kaupunginhallitus	Talous- ja hankintapalvelut / tietohallintopalvelut	2019-2020	8 707, 50 e (rahoitus tietohallinnon määrärahoista)
Älykäs ja kansainvälistyvä Lappi	Lapin liitto	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämisspalvelut	2019-2021	2 000 e
Perhevapaalta työllistymisen -hanke	Uudenmaan ELY-keskus	Kaupunginhallitus	Henkilöstö- ja työllisyyspalvelut	2019-2020	Ei kustannuksia
YHTEENSÄ					200 000 e

Keskushallintopalvelut

Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Vetovoimainen rajakaupunki	1. Tornion väkiluku kasvaa	TK väestöennuste 2019: Tornion asukasluku 12/2020: 21 588 as. Tornion kaupungin väestötavoitteena vuonna 2020 21 600 as.	Tornion kaupunkistrategian 2017-2021 toimenpiteet tähtäävät kokonaisvaltaisesti kaupungin väkiluvun kasvattamiseen. TA2020 jatketaan kaupunkistrategian toimeenpanoa. Kaupunkistrategian väliarviointi toteutetaan vuonna 2020 TP2019 valmistuttua (USO5 hankeressurssi).	Kaupungin väkiluku 31.12.
	2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Aktiivinen elinkeinopolitiikka ja yritysmyönteinen päätöksenteko. Aktiivinen, kokeileva ja vaikuttava työllisyyspolitiikka	Elinkeinojen kehittämissopimus (Tornion kaupunki-Team Botnia Oy) / elinkeinoryhmän toiminta Hallitusohjelman edellyttämät ja kunnille suunnatut työllisyyden edistämisen toimenpiteet Perhevapaalta työllistymisen -hanke	Kehittämissopimuksen toteuma Yrityspäätös, netto Toteutuneet investoinnit Yritysvaikutusten huomioiminen Työttömyysaste % Työllistämisen toimenpiteet / pilotit

			1.1.2018-31.12.2020	
	3. Matkailuvetoisuuden vahvistaminen	Tornion matkailun ja markkinoinnin uudelleen organisointi	Kehittämishanke (Two Countries - One Destination), hallinnoijana Team Botnia Oy Tornion markkinointityöryhmän perustaminen ja yhdessä sovittujen markkinointitoimenpiteiden toteutus (kaupunki, elinkeinoelämä)	Tehdyt toimenpiteet Matkailutoimialan tilastot
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Tornion maine- ja mielikuvan vahvistaminen, maineenhallinta	Tornion kaupungin uuden brändin näkyväksi tekeminen, brändin jalkauttaminen ja torniolaisten sitouttaminen kaupunkibrändiin viestinnän, markkinoinnin ja osallistaminen (mm. Tornio 400-juhlavuoden valmistelu) keinoin Tornion kaupunkikonsernin viestintä- ja markkinointityöryhmän perustaminen (sis. mm. kaupungin viestintä, Team Botnian matkailumarkkinointi). Kuntamarkkinoinnin SM-kisoihin osallistuminen.	Kuntaimagotutkimukset Mediaseuranta Brändin jalkauttamistoimenpiteet, toteutuneet viestintä- ja markkinointikampanjat
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Tornion kaupungin ja oppilaitosten välisen yhteistyön jatkaminen yhdessä hyväksyttyjen kumppanuussopimusten linjausten pohjalta	Kumppanuussopimusten vuosittaisten toimenpideohjelmien laatiminen ja niiden toimeenpano	Kumppanuussopimusten toimenpideohjelmien toteutuminen
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Aktiivinen edunvalvonta ja vaikuttaminen Tornion liikenneinfrastruktuurin ja -palveluiden kehittämiseksi	Laurila-Tornio-Haaparanta ratayhteyden sähköistäminen - edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö Kemi-Tornion lentoaseman edunvalvontatyö ja kehittäminen (mm. seutu- ja maakuntayhteistyö)	Edunvalvonnassa onnistuminen (investointipäätökset)

Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Tornion kaupungilla on ajantasainen palveluiden sähköistämisuunnitelma, jonka mukaisesti palveluiden sähköistämistä toteutetaan talousarvion puitteissa Valokuidun saatavuuden parantaminen Varmistetaan Tornion digipalveluiden toimintavarmuus	Digiagendan toimeenpano TA2020 Kuntien digikannustin -hankkeet (2 kpl): Kuntien digitointi- ja tiedonhallintahanke, Tornion kaupungin talous- ja hankintapalveluiden järjestelmien digitalisointi Paikallisten valokuituhankkeiden tukeminen ja niihin osallistuminen. Kaupungintalon kone-salin siirto	Sähköisten palvelujen lukumäärä Sähköisten palvelujen käyttäjyytyväisyys Kuntien digitointi- ja tiedonhallinta -hankkeen toteutuminen Valokuituverkon kattavuus Konesalin siirto
	10. Asiakaslähäinen palvelukulttuuri vahvistuu	Palveluita kehitetään asiakkaalle joustaviksi ja helpoiksi saavuttaa. Seurataan asiakaspalautteita ja reagoitua palautteisiin, esim. toiminnan muutokset.	Selvitetään asiakaspalautteiden käyttöön otto ja palautteista saatavan tiedon hyödyntämisen keinot palveluiden kehittämiseksi.	Palautejärjestelmästä saatava numeerinen ja sisällöllinen tieto sekä palautteista seuranneet toimenpiteet.
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Keskushallinnon toimialan tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Toimintoja uudistetaan ja kehitetään jatkuvasti sekä huomioidaan ratkaisuisia talouden tasapanoittamisen peruslinjaukset vuodelta 2015 (palvelut, toimitilat, henkilöstö, hankinnat...).	Erikseen määriteltyjen toimenpiteiden toteutuminen Toiminnan tehokkuus ja vaikuttavuus-analyysit (mm. erillisselvitukset, vertailuaineistot)
	14. Maakunta- ja sote-rakenteiden uudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	Pääministeri Rinteen hallitusohjelman 2019-2023 edellyttämät toimenpiteet	Pääministeri Rinteen hallitusohjelman 2019-2023 edellyttämät toimenpiteet	Toimenpiteiden toteutuminen
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Kokoväestö / työkäiset	Seurataan hyvinvointikertomuksen indikaattoritiedon muutoksia ja valitaan painopistealueet tarkennettaviksi vuosittain.	HYTETU -ryhmän ja -suunnittelijan aktiivinen ja tavoitteellinen työskentely strategisten painopisteiden ja linjausten mukaisesti kaikilla toimialoilla.	Järjestötreffit * 2 vuodessa, syksyllä ja keväällä. Kansallisia ja paikallisia teemapäiviä mukaan ohjelmaan. Toteutetaan kyselyt koskien toimintaa ja otetaan käyttöön arvioitavia mittareita.

	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet	Toimialojen ja muiden toimijoiden verkostoyhteistyöllä luodaan edellytyksiä lasten ja -perheiden vuorovaikutus- ja tunteitaiteiden vahvistamiseksi sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi, lisätään erilaisten liikumis- ja liikunta-aktiiviteettien saavutettavuutta.	Toimialat raportoivat omissa toiminnallisissa tavoitteissaan toimenpiteet.	Toimialat ottavat soveltuvia mittareita käyttöön.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret	Toimialojen ja muiden toimijoiden verkostoyhteistyöllä luodaan edellytyksiä nuorten vuorovaikutus- ja tunteitaiteiden vahvistamiseen sekä osallisuutta erilaisten arjen aktiviteettien avulla.	Toimialat raportoivat omissa toiminnallisissa tavoitteissaan toimenpiteet.	Toimialat ottavat soveltuvia mittareita käyttöön.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Ikäihmiset	Toimialoilla edistetään ikäihmisten terveyttä ja toimintakykyä sekä elämänlaatua omaehtoisen toimintakyvyn ylläpidon tuella ja ohjauksella.	Toimialat raportoivat omissa toiminnallisissa tavoitteissaan toimenpiteet.	Toimialat ottavat soveltuvia mittareita käyttöön.
	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Toimialakohtaiset suunnitelmat terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön ylläpitämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.	Toimialat raportoivat omissa toiminnallisissa tavoitteissaan toimenpiteet.	Toimialat ottavat soveltuvia mittareita käyttöön.
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja mehenki vahvistuvat	Uusi slogan omaksutaan torniolaisten arkeen myös osallistumisen ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden asioissa Kuntalaiset samaistuvat ja sitoutuvat Tornion kaupunkibrändiin.	Viestitään ajankohtaisista aktiviteeteista ja tapahtumista kaupungin Internetsivuilla ja median välityksellä. Edetään yhteisrintamassa brändityön kanssa, rakentaen yhteistä brändiä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden asioissa, luomalla mahdollisuuksia ja tilaisuuksia vaikuttaa ja osallistua. Kaupunkibrändin näkyväksi tekeminen sekä	Raportit toteutuneista tapahtumista. Toteutuneet viestintä- ja markkinointikampanjat

			kaupunkibrändin mukainen, myönteinen, yhteisöllisyyttä ja me-henkeä vahvistava viestintä ja markkinointi.	
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Tornion uusi osallisuusmalli edistää kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Viestintä tukee kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kotikaupunkinsa asioihin	Osallisuusmallin toimeenpano ja jalkauttaminen Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista viestitään monipuolisesti eri kanavissa erilaiset kohderyhmät huomioiden tavoilla, jotka aktivoivat ja kannustavat kuntalaisia osallistumaan. Kuntalaisten osallistaminen Tornion kaupungin 400-vuotisjuhlavuoden valmisteluihin.	Tehdyt toimenpiteet
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasapainottaminen	Talouden tasapainottaminen ja toimintojen sopeuttaminen	Erikseen päätettävät toimenpiteet Talousseminaarit / ilta-koulut Tarvittaessa ajantasaisesti vuonna 2015 päätettyjä talouden tasapainottamisen peruslinjauksia	Talouden toteuma-kuukausiraportit - osavuosisikatsaukset - tilinpäätös
	20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen	Omistajapolitiikan toteuttaminen kaupunkistrategian mukaisesti	Emon ja tytäryhteisöjen välinen vuorovaikutus (mm. konsernijaosto) Konsernin yhteiset käytännöt ja tukipalvelut	Omistajapolitiikan toteutuminen
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Tornion kaupungin henkilöstöohjelma tukee kaupungin johtamista ja esimiestyötä	Henkilöstöohjelman toimeenpano Esimiespäivät 4-5 kpl. / vuosi Erikseen sovittavat koulutukset Henkilöstökyselyn toteuttaminen	Henkilöstöohjelman toteutuminen Toteutuneet esimiespäivät Toteutuneet koulutukset

5.3 Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut

Perustiedot

Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Perusturvajohtaja Leena Karjalainen
Toimialan toiminta-ajatus	Hyvinvointipalvelujen toiminta-ajatuksena on ihmisten hyvinvointia, elämänhallintaa, osallisuutta, terveyttä ja turvallisuutta edistävien peruspalveluiden tuottaminen kuntalaisille yhteistyössä yksityisen palvelutuottajan ja kolmannen sektorin kanssa.
Toimialan toimintaperiaatteet	Kestävä kehitys, jatkuva uudistuminen, asiakaslähtöisyys, avoimuus, turvallisuus
Toimialan visio	Torniolainen edistää aktiivisesti omaa terveyttään ja on tyytyväinen hyvinvointiinsa.
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta Tehtävä: Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii ja vastaa kaupungin lakisäätteisistä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaistehtävistä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä. Palvelualueet: Terveyspalvelut, sosiaalityö- ja vammaispalvelut, vanhus- ja hoitopalvelut

Hyvinvointipalvelut

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toimialan htv kehitys	470,31	441,93	406,8	415,8
Toimialan ulkoiset nettokustannukset e/asukas	-3156	-3214,3	-3216,4	-3364,4
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm	Sosiaali- ja terveyslautakunta Sosiaali- ja terveysjasto 4 /23	Sosiaali- ja terveyslautakunta 13/212	Sosiaali- ja terveyslautakunta 25/285 Sosiaali- ja terveysjasto 4 /23	Sosiaali- ja terveyslautakunta 13/212

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Terveyspalvelut				
Palvelualueen htv:t kehitys	95,42	57,57	11,8	11,8
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-1821	-1849	-1720	-1828
Lääkärin vastaanottoikäynnit yhteensä	10 700	15 327	10 800	15 300
Lääkärin kiireettömät käynnit	5294	9886	5300	9900
Lääkärin kiireelliset käynnit	5406	5441	5500	5400
Hoitajakäynnit vastaanotto	30 441	30 471	35 666	30 500
Oman päivystyksen käynnit	5406	5441	5529	5400
Hammashuollon hoidossa käynnit	15205	14104	7800	14000
Hammashuollon tarkastuksessa käyneet			3700	
Hammashuollon kaikki käynnit (hml + suuhyg.)	19125	18023	18000	18000

Vanhus- ja hoitopalvelut				
Palvelualueen htv:t kehitys	300,77	304,76	324,7 (terv.palveluista siirtyi 9 vakanssia, uusia 6 yht. 15)	332,4
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	-785	793	-863,24	-922,38
Kotihoidon kattavuus	21,4 %	19,6 %	20 %	20 %
Palvelutarpeen arviointi viimeistään	7 arkipäivää	7 arkipäivää	7 arkipäivää	7 arkipäivää
Kotona asuvat vähintään yli 75 vuotiaat	90,8 %	91,4 %	90 %	93 %
Pitkäaikaisessa laitoshoidossa korkeintaan yli 75 vuotiaat	2,2 %	1,3 %	1 %	1 %
Tehostetussa palveluasumisessa on yli 75 vuotiaita	7 %	7,3 %	7 %	6 %
Omaishoidon piirissä yli 75 vuotiaita	4,4 %	4 %	5,5 %	6,5%
Tuettua asumista on tarjolla yli 75 vuotiaille	1,9 %	1,6 %	2 %	3 %
Sosiaalityö ja vammaispalvelut				
Palvelualueen htv:t kehitys	68.1	79,6	71,1	72,6
Kuntien sosiaalihuollon nettotoimintamenot €/asukas suhteessa kansalliseen keskiarvoon.	1235 €/as/Tornio 1240 €/as/koko maa	Tornio 1249 €/asukas (+ 0.8%) Koko maa 1273 €/asukas	Tornio 1263e/as Koko maa 1282e/as	1269e/as Koko maa 1291e/as
Huostaanotetut lapset laitos / perhehoito	Perhehoito 21 lasta.	Perhehoito 19 lasta.	Perhehoito 21 lasta	Perhehoito 23 lasta
Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä.	Tornio 6.9 % Koko maa 7.8 %	Tornio 7.2 % Koko maa 7.9 %	Tornio 7,3% Koko Maa 7,9%	Tornio 7,3% Koko maa 8,1%
Toimeentulotukea saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Tornio 23.6 % Koko maa 18.9 %.	Tornio 19.3 % Koko maa 17.7 %.	Tornio 18,9% Koko maa 17,8%	Tornio 18,8% Koko maa 17,7%
Avohuollossa olleiden lasten määrä suhteessa sijaishuollossa olleiden	198 / 88	208/91	210/92	220/97

lasten määrään				
Lastensuojeluilmoitukset	535	570	1-10/507	600

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Vetovoimainen rajakaupunki	2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistäminen toimialueella.	TYP - toiminnan kehittäminen. Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen Väylän Valossa. Nuorten työllisyyden kohentaminen Stara -hankkeessa.	Työllistyneiden määrä.
	3. Matkailuvetovoiman vahvistaminen	Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävien tapahtumien osallistuminen.	Tapahtumiin osallistuminen.	Kävijämäärät
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Myönteinen mielikuva hyvinvointipalveluista työnantajana.	Osallistutaan rekryointitapahtumiin. Toimialan "hissipuhe" osana perehdytystä.	Tehdyt toimenpiteet
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Palvelujen kehittäminen yhdessä oppilaitosten kanssa.	Tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa	Tehdyt toimenpiteet.
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Sähköisen asioinnin lisääminen, teknologian käyttöönotto palveluissa.	Lisätään sähköistä asiointia, turvateknologiaa ja etäyhteyksien käyttöönottoa palveluissa.	Tehdyt toimenpiteet.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Sähköisen palveluvalikoiman laajentaminen.	Lisätään sähköisiä lomakkeita.	Sähköisten palvelujen lomakkeiden määrä.
	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Palveluiden asiakaslähtöisyyden kehittäminen.	Palvelujen kehittäminen yhdessä yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden kanssa. Sisäinen kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet.
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Palvelujen tuottaminen lainsäädännön edellyttämällä tavalla.	Tarjotaan palveluja väestön tarpeiden mukaisesti.	
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	Kolmannen sektorin roolin vahvistaminen etenkin hyvinvoinnin edistämiseksi.	Yhteistyö etenkin lapsiperheille suunnatussa toiminnassa sekä säännöllisen liikunnan ja päihitteettömyyden edistämiseksi.	Tehdyt toimenpiteet.

	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä alueen ja seudun toimijoiden kanssa.	Seudullinen sosiaalipäivystys. Seudullinen sijais- ja perhetyöntekijä. Sosiaalihuollon liittymisen Kanta-palveluun. Perhehoidon käynnistäminen kehitysvamma palveluissa. Lastensuojelupalveluiden seudullinen kilpailuttaminen.	Tehdyt toimenpiteet.
	14. Maakunta- ja soterakenne -uudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	Osallistutaan aktiivisesti sote valmisteluun.		
Onnellinen ja osallistuva toriolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Koko väestö / työikäiset	Kuntalaisten aktiivisuus oman hyvinvointinsa parantamiseen lisääntyy. Tietoisuus ravinnon ja liikunnan merkityksestä hyvinvointiin lisääntyy. Ennaltaehkäisevät palvelut tukevat omaehtoista terveydentilan parantamista.	Huomioidaan ravitsemus- ja liikuntaneuvonta palveluissa. Osallistutaan poikkiallinnolliseen yhteistyöhön omaehtoista hyvinvoinnin tukemista lisäävissä toimissa. Ennaltaehkäisevät palvelut ovat valtakunnallisten suositusten mukaiset.	Toteutuneet palvelut.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Lapset ja lapsiperheet	Palvelut toteutetaan tarpeenmukaisina, hyvälaatuisina ja niissä huomioidaan yhteisöllisyyttä ja omaehtoista terveyttä tukevat ja ennaltaehkäisevät toimet.	Palvelut toteutetaan suositusten mukaisesti. Yhteistyötä kehitetään perhekeskuksen kanssa.	Toteutuneet palvelut
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Nuoret	Hyvinvoinnin lisääminen varhaisen puuttumisen toimintamallin ja moniammatillisen verkoston keinoin.	Tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa. Vertaistukiryhmien perustaminen oppilaitoksiin ja vanhemmille. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys yhdessä sivistystoimen kanssa	Tehdyt toimenpiteet.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Ikäihmiset	Aktiivinen yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa.	Järjestetään toimijataapaamisia, verkostokouksia ja yhteisiä koulutuksia. Päivitetään ikääntymispoliittinen ohjelma.	Tehdyt toimenpiteet.

	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Liikuntapaikkojen suunnittelu yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.	Ikäihmisten ja vammaisten palvelusuunnitelmiin sisällytetään kodin turvakartoitus.	Tehdyt toimenpiteet.
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat	Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen-		Tehdyt toimenpiteet.
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Palvelujen kehittäminen eri ikäisten kuntalaisten kanssa.	Yhteistyö kolmannen sektorin, yritysten ja kuntalaisten kanssa.	Tehdyt toimenpiteet.
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasapainottaminen	Palvelujen toteuttaminen talousarvion puitteissa. Kehittämistä tukevat investoinnit ja henkilöstömuutokset.	Talouden ylityksiin johtuvien prosessien selvittäminen.	Tehdyt toimenpiteet.
	20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen	Vahvistetaan erikoissairaanhoidon ohjausta yhdessä muiden omistajakuntien kanssa.	Yhteiset sovitut tavoitteet erikoissairaanhoidon talouden ja toiminnan osalta.	Tehdyt toimenpiteet.
	22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Kannustava ja joustava johtaminen ja päätöksenteko.	Riittävä tiedottaminen ja ohjaus kaikilla työntekijätasoilla.	Tehdyt toimenpiteet.

5.4 Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut Perustiedot	
Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona
Toimialan toiminta-ajatus	Sivistyspalvelut tuottaa ja kehittää monipuolisia palveluja lähtökohtanaan kuntalaisten tarpeet koko eliniän ajaksi.
Toimialan toimintaperiaatteet	Kestävä kehitys, jatkuva uudistuminen, asiakaslähtöisyys, avoimuus, turvallisuus
Toimialan visio	Tornio - historiaansa arvostava, kuntalaisten tarpeet monipuolisesti huomioiva, kansainvälinen ja kehittyvä kulttuurin ja koulutuksen keskus.
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	<p>Toimielin Sivistyslautakunta Tehtävä: Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perus ja lukio-opetuksen järjestäminen Palvelualueet: Varhaiskasvatus, peruskoulutus, nuorten ja aikuisten koulutus</p> <p>Toimielin: Elämänlaatulautakunta Tehtävä: Kulttuuri-, kirjasto-, museo-, liikunta- ja nuorisotoiminnan palvelut sekä kansalaisopistossa annettava opetus ja sen kehittäminen. Palvelualue: Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi.</p> <p>Toimielin: Aineen taidemuseo Tehtävä: Aineen taidemuseon toiminnan järjestäminen ja kehittäminen Palvelualueet: Aineen taidemuseo</p>

Sivistyspalvelut Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toimialan htv:t kehitys	583	605	585	518,88
Toimialan ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-1355	-1370	-1331	-1407
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm	Sivistyslautakunta 11 / 134 Elämänlaatulautakunta 10 / 57 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 4 / 7 Aineen taidemuseon johtokunta 5 / 18	Sivistyslautakunta 11 / 119 Elämänlaatulautakunta 9 / 87 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 4 / 10 Aineen taidemuseon johtokunta 5 / 17	Sivistyslautakunta 11 / 130 Elämänlaatulautakunta 10 / 60 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 5 / 12 Aineen taidemuseon johtokunta 5 / 16	Sivistyslautakunta 11 / 130 Elämänlaatulautakunta 10 / 60 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 4 / 10 Aineen taidemuseon johtokunta 5 / 16

Sivistyspalvelut
Hankesalkku

Hankkeen nimi	Hallinnoija	Vastuulautakunta	Palveluyksikkö	Toteutusaika	Tornion mak- suosuus TA- vuonna
Kerhotoiminnan kehittäminen.	Tornion kaupunki.	Sivistyslautakunta	Perusopetus.	2019-2020	10 714 €
Erasmus KA2 - Food for thought	Tornion kaupunki	Sivistyslautakunta	Nuorten ja aikuisten koulutus	2019-2020	
Tutoropettajatoiminta II	Tornion kaupunki	Sivistyslautakunta	Peruskoulutus	2019-2020	7 619 €
Koulutuksel. tasa-arvon edistäminen	Tornion kaupunki	Sivistyslautakunta	Peruskoulutus	2019-2020	5 854 €
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo	Tornion kaupunki	Sivistyslautakunta	Peruskoulutus	2019-2020	47 000 €
Perustaidot I	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	2019-2020	
Digitaidot II	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	2019-2020	
Lapin opet oppimassa	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	2019-2020	
Lähelle ihmistä	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	2019-2020	9 285 €
Koko perhe lukee	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Kirjastotoimi	2019-2020	3 950 €
Lappi nyt 2020	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	2020	5 556 €
Etsivä nuorisotyö	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	2020	
Tietoa ja neuvontaa torniolaisille nuorille	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	2020	33 000 €
Kläpit tallessa	Tornion kaupunki	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	2020	1 333 €

5.4.1 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja: Olavi Parkkila

Toimielimen tehtävä: Lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perus - ja lukio-opetuksen järjestäminen ja kehittäminen.

Toimielimen palvelualueet ja vastuhenkilöt:

Varhaiskasvatus: varhaiskasvatuspäällikkö: Riitta Keloneva

Perusopetus: sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona

Nuorten ja aikuisten koulutus: sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Toimintaympäristön suhteen käyttötalouden kustannuskehityksen hillitseminen ja talouden saattaminen talousarvion edellyttämille urille on keskeinen lähivuosien tehtävä. Varhaiskasvatuksessa on varauduttava palvelujen tarjoamisen laajentumiseen. Ikäluokat Torniossa edelleen pienenevät, mutta varhaiskasvatuksen kysyntä jatkaa kasvuaan. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä nousee siten, että varhaiskasvatukseen osallistuu lähivuosina yli 70 % varhaiskasvatusikäisistä. Esikoulun hallinnollinen siirtäminen koulutoimen alaisuuteen kariutui toistaiseksi ja odotamme valtakunnallisessa hallitusohjelmassa olevia kehityslinjauksia ja päätöksiä asian edistämiseksi. Esikoulun hallinnollinen siirtyminen koulutoimen alaisuuteen toisi sekä hallinnollisia että pedagogisia etuja.

Oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaaminen asettaa uusia haasteita koulupuolella. Avustajien suhteen määrä on vakiintunut ja mahdolliset lisäykset tapahtuvat ainoastaan henkilökohtaisten avustajien kautta.

Alaluokkien oppilasmäärä pysyy vuodet 2020- 2022 nykyisellä tasollaan, mutta tätä seuraavina vuosina oppilasmäärä putoaa selkeästi. Näin ollen virkojen täyttämisen suhteen on oltava jo nyt tarkkana ja seurattava oppilaskehitystä eri kouluilla. Yläkoulujen osalta tämä sama kehitys ilmenee muutamaa vuotta myöhemmin.

Lukion osalta oppilasmäärän kehitys on vakiintunut. Ikäluokasta lukioon suuntautuu n. 115 oppilasta. Lukion oppilasmäärä tulee pitkällä tähtäimellä myös ikäluokkien pienenemisen vuoksi putoamaan. Lukion kohdalla opetussuunnitelman uudistamisprosessi on alkanut, uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön vuonna 2021. Rakenteellisia henkilöstö-tila ym. yhteistyöhyötyjä etsitään muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa sekä pyritään yhteistyöhön toiminnan ja investointien toteuttamisessa. Ikäluokkien pienenemisen vuoksi yläkoulujen ja lukion yhteiset opettajat tulevat todennäköisesti jatkossa entisestään lisääntymään.

Toiminnan painopistealueet 2020:

Vuoden 2019 aikana Perheille parasta - työniloa työntekijöille -hankkeen luomat käytänteet saatiin pysyviksi toimintatavoiksi sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa. Näistä käytänteistä varhaiskasvatuksen tiivis yhteistyö sosiaali- ja terveystieteiden kanssa jatkuu yhä edelleen. Tämä näkyy erityisesti neuvolatoiminnan ja varhaiskasvatuksen arjessa. Toiminnasta on tullut kuntalaisilta paljon positiivista palautetta. Koulunuoristyö yläkoulujen osalta on vakiintunut ja toiminnan muotoja kehitetään jatkuvasti. Tämä työ on osa koulun arkea ja se nähdään vahvana uudenlaisena tukena mm. oppilashuollossa.

Varhaiskasvatuksessa aluejohtajamallin tarkastelu ja mahdollinen muuttaminen malliin, jossa jokaisessa yksikössä on vastaava tai johtaja. Suunnitelma liittyy esikoululaisten ja koulujen tiivistyvään hallinnolliseen yhteistyöhön.

Varhaiskasvatukseen varataan vuodelle 2020 kotihoidon kuntalaisä -kokeiluun 115 000 €. Kokeilu valmistellaan keväällä aikana huomioiden kokonaistaloudelliset vaikutukset, kokeilun kesto ja arviointikriteerit. Kokeilu käynnistetään 1.8.2020 alkaen.

Peruskoulutuksessa uusi opetussuunnitelma on ollut käytössä kaikilla luokka-asteilla syksystä 2019 alkaen. Uuden pedagogiikan ja sähköisten oppimismateriaalien käytön laajentaminen. Opettajien täydennyskoulutuksen painopisteinä alueilla. Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiosan uudistamisprosessi on alkanut. Uudet arvioinnin

ohjeet tulevat käyttöön elokuussa 2020. Tornion perusopetus on mukana Kansallisen arviointikeskuksen (Karvi) arvioinnin kehittämishankkeissa. Nämä hankkeet ovat nimettyjä kuntia ja kouluja velvoittavia.

Koulukiusaamisen estämisen entistäkin vahvempi esille nostaminen koulujen arjessa. Koulukiusaamistapausten selvittämiseksi koulut tekevät yhteistyötä Lapin sovittelutoimiston ja poliisin kanssa.

Lukiossa tilojen uudelleen järjestelyjen suunnittelun jatkaminen ja siihen liittyvät vaadittavat toimenpiteet.

Sivistyslautakunta				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Varhaiskasvatuspalvelut				
Palvelualueen htv:t kehitys	206	204	206	200
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-350	-360	-365	-370
Päiväkotien käyttöaste %	90%	90%	90%	90%
0-6 v. ikäluokka Päivähoidossa %	65 %	75%	75 - 80 %	75-80%
Peruskoulutus				
Palvelualueen htv:t kehitys	266	266	266	263
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	810	810	840	850
Luokkien keskip koko / oppilasta				
1-6 lk	18	18	18	18
7-9 lk	22	23	22	21
Oppilasmäärä	2350	2390	2422 Kielikoulu 128 Haaparannalla peruskoulua käyvät 24	2351 Kielikoulu 117 Haaparannalla peruskoulua käyvät 10
Euroa / oppilas	9440,0	9420,0	9 400, 0	9450,0
Nuorten ja aikuisten koulutus				
Palvelualueen htv:t kehitys	57,9	57,9	58,0	57,0
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	112	112	120	125
Lukion oppilasmäärä	353 Kaksoistutkintolaisten määrä 106	347 Kaksoistutkintolaisten määrä 90	350 Kaksoistutkintolaisten määrä 91	317 Kaksoistutkintolaisten määrä 100

Käyttömenot lukiossa euroa / oppilas	6750	6750	6 700	6 700
--------------------------------------	------	------	-------	-------

Sivistyslautakunta
Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Vetovoimainen rajakaupunki	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Yhteistyö Lappian, Lapin ammattikorkeakoulun ja Peräpohjolan opiston kanssa.	Opiskelijoiden ohjaus päiväkodeissa sekä perhepäiväkodeissa. Opinnäytetöiden aiheiden tarjoaminen opiskelijoille. Kumppanuussopimuksen mukainen yhteistyö kaikkien näiden toimijoiden kanssa. Sopimus tekeillä myös Peräpohjolan opiston kanssa. Lisäksi yhteistyötä tilojen käytön suhteen. Peräpohjolan opiston kanssa sopimus aikuisten perusopetuksen järjestämisestä maahanmuuttajille.	Opiskelijoiden ohjaus päiväkodeissa sekä perhepäiväkodeissa. Opinnäytetöiden aiheiden tarjoaminen opiskelijoille. Tilojen käytön määrä. Aikuisten perusopetukseen osallistuvien määrä.
	8. Toimiva maankäyttöpolitiikka	Varhaiskasvatuksen ja koulujen sijainti huomioidaan maankäyttö - ja kaavoituspolitiikassa.	Suunnitteluvaiheessa yhteistyö teknisten palveluiden kanssa	Päiväkotien käyttöasteet ja koulujen oppilasmäärä.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Yhteistyötä IT palveluiden kanssa.	Toiminnanohjausjärjestelmän kilpailuttaminen.	Kilpailutuksen kriteerien laadinta.
	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Huoltajien osallisuuden vahvistaminen varhaiskasvatuksen toimintavuosisuunnitelman 2019-2020 arvioinnissa.	Webropol-kysely huoltajille sekä päivittäisen palautteen hyödyntäminen ja kehittäminen varhaiskasvatuksen arjessa.	Kyselyn tulosten hyödyntäminen ja kehittäminen toimintavuosisuunnitelman päivittämisessä 2020-2021.
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Toimintavuosisuunnitelman 2019-2020 toteuttaminen varhaiskasvatuksen arjessa.	Esimiesten ja työntekijöiden mahdollistettava laadukkaan varhaiskasvatuksen tarjoaminen lapsille. Lisäksi lapsiryhmien uudelleen organisointia mahdollisuuksien mukaan. Organisoidaan alle-3 vuotiaille lisää varhaiskasvatuspaikkoja niissä yksi-	Alle 3-vuotiaiden lasten seuranta ja lisäpaikkojen tarjoaminen päiväkodeissa. Lisäksi rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan uusia perhepäivähoitajia.

			köissä, missä se on mahdollista.	
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	Kaupungin ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyön kehittäminen, seuranta ja arviointi. Aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen järjestäminen tarpeen mukaan.	Yksityisten toimijoiden kanssa jatketaan yhteistyökäytänteitä; koulutukset, palaverit, kehittämispäivät. Valvontaa seurataan aktiivisesti ja kehitetään toimintaa. Ostopalvelun jatkaminen aikuisten perusopetuksen suhteen Peräpohjolan opiston kanssa.	Valvonnan, koulutuksien ja palaverien seuranta. Toteutuneet kurssit ja opetukseen osallistujien määrä.
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Perus - ja lukiokoulutuksessa opettajien tiivistävä yhteistyö Haaparannan opettajien kanssa. Seudullisesti yhteistyö opettajien ja varhaiskasvatuksen koulutuksessa Merilapin muiden kuntien kanssa.	Tornion ja Haaparannan opettajat tutustuvat toistensa työhön ns. vaihtopäivinä. Eri kunnissa järjestettävät opettajien koulutukset ovat myös lähikuntien opettajien ja varhaiskasvatuksen saatavilla. Mahdolliset yhteiset hankkeet.	Tutustumisiin osallistuvien opettajien määrä. Koulutukseen osallistuvien määrä. Hankkeiden toteutuminen, seuranta ja raportointi.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet	Uusi varhaiskasvatussuunnitelma käytössä. Yhteistyö neuvolan, sosiaalitoimen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Uusi opetussuunnitelma käytössä koko peruskoulussa syksystä 2019 alkaen. Uusi pedagogiikka vahvistuu kouluissa. Oppilaasta aktiivinen toimija, tavoitteita itselleen asettava ja ongelmia ratkova koululainen.	Jokaisessa yksikössä tehdään varhaiskasvatussuunnitelma lapselle. Yhteistyö erityisesti sosiaalitoimen kanssa lapsen edun mukaisen palvelun tarjoamiseksi. Uusi opetussuunnitelma ja sähköisten oppimismateriaalien käyttö lisääntyy. Koulutus tukee tätä toimintaa. Varhaista tukemista lisätään. Kaakamon ja Kyläjo-	Suunnitelmat toteutettu sovitusti. Yhteisten asiakkaiden seuraaminen ja arviointi (millaisia palveluita perheille tarjotaan). Uuden opetussuunnitelman tuomia uudistuksia toteutettu kouluilla. Sähköiset opetusvälineet tukevat tätä kehitystä. Uusia kouluja siirretään alkuopetustoiminnan piiriin.

		Ennaltaehkäisevä malli osittain käytössä Perheille parasta - hankkeen mukaisesti. Tuki suunnataan erityisesti esi - ja alkuopetukseen.	en alkuopetuskokeilu jatkuu.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret	Uusi opetussuunnitelma käytössä yläkoulussa. Sähköisen oppimisympäristön käyttö lisääntyy. Oppilashuoltotyöryhmät toimivat aktiivisesti kaikissa kouluissa koulukiusaamiseen puuttumiseen ja koulupudokasuhan alla olevien oppilaiden auttamiseksi. Tavoitteena kiusaamisen lopettaminen.	Uuden opetussuunnitelman tuomat muutokset, esim. teemat, valinnaisaineet ja arvioinnin muuttuminen juurtuvat kouluihin. Koulukiusaaminen esille kouluissa oppilashuolto ryhmän toimesta koko lukuvuoden ajan. Puuttuminen ja asiaa keskustelu niin henkilökunnan kuin oppilaidenkin kanssa. Oppilaskuntien sitominen tiukemmin asian ympärille.	Kouluterveyskyselyn tulokset
	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Varhaiskasvatuspalvelut ja alakoulun opetus lähipalveluna. Tämä tukee alueiden ja palvelukylien statusta turvallisina ja viihtyisinä asuin ympäristöinä. Varhaiskasvatuspaikan tarjoaminen kahden viikon kuluessa, mikäli huoltaja työllistyy tai saa opiskelupaikan.	Varhaiskasvatuspaikat mitoitettu alueen tarpeen mukaan. Esikoulutoiminnan siirtäminen koulutoimen alaisuuteen. Uusien varhaiskasvatushakemuksien seuranta ja kysynnän ennakointi.	Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyden seuranta ja ennakointi. Kuljettu matka ja käytetty aika kohtuullinen. Koulukuljetus järjestetty tätä tavoitetta tukien. Hakemuksien keskimääräinen käsittelyaika.

Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasa-painottaminen	Käyttötalouden tasapainottaminen vuoden 2019 aikana.	Eläköityvien opettajien virkojen täyttämisen suhteen erityistä tarkkuutta. Kouluissa, joissa oppilasmäärä laskee, vaikuttaa se perusopetus ryhmien määriin. Talouden seuranta ja säännöllinen raportointi. Tuntikehityksen tehokas käyttö. Talouspäällikkö varhaiskasvatuksen joryssa keran kuukaudessa.	Kuukausiraportit ja osavuositarkastukset
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Johtajuudessa korostetaan avoimuutta, kannustavuutta ja erityinen huomio kiinnitetään riittävästi ja nopeaan tiedottamiseen. Lisäksi esimiehille korostetaan talouden seurannan tärkeyttä ja sen seuranta.	Työhyvinvointikeskustelut, johtoryhmät ja tehtyjen linjausten tiedottaminen ja niiden toteuttaminen.	Työhyvinvointikeskustelut käyty kaikkien työntekijöiden kanssa. työtyytyväisyyskyselyt ja työsuojelun kanssa tehtävä yhteistyö ja tuloksista raportointi.
	22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Varhaiskasvatuksessa aluejohtajamallin kehittäminen eteenpäin.	Selvitetään johtamisvaihtoehtoja mahdollisesti tulevan joustavan esi- ja alkuopetuksen myötä.	Mahdollinen päivitetty johtamisjärjestelmä käyttöön 1.8.2020.

5.4.2 Elämänlaatulautakunta

Elämänlaatulautakunta

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja: Hannu Alatalo

Toimielimen tehtävä:

Kulttuuri-, kirjasto-, museo-, liikunta- ja nuorisotoiminnan palvelut, sekä kansalaisopistossa annettava opetus ja kehittäminen.

Toimielimen palvelualue ja vastuhenkilö:

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi: sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Elämänlaatulautakunnan rooli ns. uuden kunnan keskeisenä hyvinvointia edistävien asioiden tuottajana korostuu yhä selvemmin. Lisäksi nämä palvelut nähdään myös kaupungin imagotekijöinä. Strategiassa mainittu hyvinvointi ja sen näkeminen myös muuna kuin sairauksien hoitona on tekijä, joka nostaa niin liikunta - , kulttuuri - , nuoriso - ja kansalaisopistopalvelut keskiöön. Tornion kohdalla rajayhteistyön syventäminen luo oman leimansa, maahanmuutto

ja seutuyhteistyö omansa. Yleisesti voidaan sanoa, että elämänlaatulautakunnan alainen toiminta luo laajan kosketuspinnan kuntalaisiin.

Kuntatalouden haasteet heijastuvat myös elämänlaatulautakunnan alaiseen toimintaan. Tärkeää on tulevina vuosina pitää yllä laadukkaita palveluja kustannustehokkaasti ja korostaa kyseisten palveluiden tärkeyttä kuntalaisten hyvinvoinnin keskeisenä elementtinä.

Museotyön keskeinen haasta tulee olemaan lähivuosina vastuumuseoverkoston kehittäminen koko maata kattavasti. Tornionlaakson alueella vastuumuseotehtävät käynnistyvät Tornionlaakson museon toimesta vuoden 2020 alusta.

Toiminnan painopistealueet 2020:

Osa toiminnan painopistealueista on jatkumoa ja jatkuu usean vuoden ajalle.

- Tornio 400 vuonna 2021. Vuoden 2020 aikana suunnittelua, juhlavuoteen osallistamista ja viestintää.
- Nuorten monialaisten palvelujen ja ennaltaehkäisevän päihdetyön menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto.
- Uuden kirjastoauton hankintaprosessin jatkaminen. Hankinta 2020.
- Uimahallin sekä liikuntatoimen palveluiden toiminnan tehostaminen. Tavoitteena kävijämäärän nousu.
- Maakuntamuseon vastuumuseotehtävien aloittaminen ja kulttuuriympäristötehtävien käynnistäminen osana alueellista museotyötä.

Elämänlaatulautakunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Palvelualueen htv kehitys	47,5	56,26	50.0	60,46
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	74	133	116	126
Kävijämäärät:				
- Kirjasto (lainausten määrä)	234 883	240 000	240 000	240 000
- Nuorisotoimen käyntikerrat (mukana nuorisotiloilla käynnit)	41 458 (mukana nuorisotiloilla käynnit)	43 796 (mukana nuorisotiloilla käynnit)	40 000 (mukana nuorisotiloilla käynnit)	40 000 (mukana nuorisotiloilla käynnit)
- Kulttuuritoimisto	20 000	25 000	25 000	25 000
- Tornionlaakson maakuntamuseo	7 000	7 000	10 000	10 000
- Uimahalli	40 000	40 000	40 000	40 000
- Putaan liikuntahalli	125 000	125 000	125 000	125 000
Kulttuuri- ja nuorisotoimen jakamat avustukset (euroa):				
- Kulttuuritoimi	11 000	16 440	15 600	15 600
- Nuorisotoimi	14 000	13 060	14 000	14 000
- Liikuntatoimi		97 800	98 400	98 400

Elämänlaatulautakunta

Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Vetovoimainen rajakaupunki	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Maakuntamuseon vastuumuseotoiminnan aloittaminen. Tapahtumien Tornio.	Maakuntamuseon vastuumuseotehtävien aloittaminen ja kulttuuriympäristötehtävien käynnistäminen osana alueellista museotyötä. Aktiivinen tapahtumatuo- tanta, Tornio 400 - juhlavuoden valmistelu ja viestintä.	Tapahtumien kävijä- määrät ja palaute.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Tornio 400 - osallistaminen.	Yhdistysten, yritysten ja yksittäisten ihmisten osallistaminen juhlavuoden sisällönsuunnitteluun ja -tuotantoon.	Osallistuneiden määrä: ideat, aloitteet/yhteydenotot, tapahtumat.
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	Kaupungin tapahtumissa yrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen.	Kaupungin eri tapahtumissa kolmannen sektorin toimijoille enemmän roolia ja määrän lisääntymistä tapahtumissa.	Yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden määrä.
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Tornio-Haaparanta uimahalliyhteistyön kehittäminen. Seutuopistoneuvottelut - tilanne vielä auki 2019 osalta.		Neuvottelut jatkuvat. Neuvottelut päättyneet. Yhteistyötä tiivistetään itsenäisten opistojen mallilla.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Koko väestö / työikäiset	Kuntalaisten aktivoiminen ohjatun liikuntatoimen avulla. Uimahallin ja kansalaisopiston käyttäjämäärän kasvattaminen. Kaikukortti.	Satsaa itseesi liikuntaryhmät; soveltuvan liikunnan ryhmät, uimahallin teemapäivät eri käyttäjäryhmille. Kuntalaisten aktiivinen osallistuminen kurssien suunnitteluun. Annettu- jen kurssitoiveiden toteuttaminen. Valtakunnallisen Kaikukorttimallin vakiinnuttaminen Tornioon. (v.2019 kokeilu)	Ryhmien määrä ja osallistujien lukumäärä. Kurssitoiveiden ja kurssilaisten määrät. Eryteisesti uusien kurssilaisten määrän kasvu. Kaikukorttien haltijoiden määrä, Kaikukortin käyttömäärät. Saatu palaute kulttuurikohteilta ja Kaikukortti-käyttäjiltä

	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Lapset ja lapsiperheet	Lasten liikkumisen aktivointi. Erityisesti urheiluseuroihin kuumattomat lapset.	Lasten liikuntakerhot ja koulujen yhteydessä liikuntamaa aktiviteetit.	Kerhojen ja kävijöiden lukumäärä.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Nuoret	Monialaisen Tohjaamo-verkoston toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen osaksi Nuorisotiedotuspiste Aaltosen toimintaa. Ennaltaehkäisevän nuorisotyön vahvistaminen. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimenpiteiden ja menetelmien kehittäminen. Tavoitteena varhainen puuttuminen.	Nuorisotiedotuspiste Aaltosen toiminta laajenee monialaista Tohjaamoverkosta koordinoivaksi palvelupisteeksi. Ennaltaehkäisevässä päihdetyössä panostetaan jalkautuvaan nuorisotyöhön ja Ankkuri-toimintaan monialaisesti ja alueellisesti. Yläkouluissa etsivä nuorisotyö ja koulunuorisotyö osana koulun toimintaa. Otetaan käyttöön koulujen tueksi kiusaamista ehkäiseviä ja tunteita vahvistavia toimintamalleja.	Yhteistyökumppanien ja palvelunkäyttäjien määrä. Ennakoivien toimenpiteiden ja menetelmien toteuttaminen.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Ikäihmiset	Ikäihmisten huomiointi kulttuuri- ja liikuntatoimen tapahtumissa ja kurssitarjonnassa.	Toiveiden kartoitus ja niiden toteuttaminen.	Kurssien ja aktiviteettien määrä ja osallistujine lukumäärä.
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat	Tornio 400 – juhluvuoden valmistelu.	Kuntalaisten osallistaminen vaiheittain juhluvuoden suunnitteluun.	Osallistamisen tulokset ja saatu palaute.
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Ajankohtaisten yleisö- ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen.	Tilaisuuksien lisääminen ja ajankohtaisten tapahtumien huomioiminen tiedottamisessa.	Tilaisuuksien lukumäärä ja kävijämäärä.

Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasapainottaminen	Palvelujen tuottaminen talouden kanssa tasapainossa. Käyttötalouden asettaminen talousarvion vaatimaan raamiin.	Talousarvion ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta.	Kuukausittaiset joryt. Käyttösuunnitelman läpikäyminen kuukausiraporttien ja osavuosikatsauksien avulla.
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Avoimuus, kannustavuus ja huomio nopeaan tiedottamiseen. Esimiehen rooli talousasi-oista vastaavana korostuu.	Työhyvinvointikeskustelut. Joryn säännölliset kokoukset ja linjauksista tiedottaminen.	Työtyytyväisyyskysely ja tuloksien läpikäyminen ja toimintasuunnitelman luominen.

5.4.3 Aineen taidemuseon johtokunta

Aineen taidemuseon johtokunta

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja: Kristiina Aine

Toimielimen tehtävä: Huolehtii ja vastaa taidemuseotoiminnasta

Toimielimen palvelualueet ja vastuhenkilöt: Aineen taidemuseo. Vastuhenkilö museonjohtaja Katriina Pietilä-Juntura

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Uuden museolain voimaantulo 1.1.2020.

Kansainvälsien museoliiton eli ICOM:n uusi museomääritelmä pitäisi tulla syksyllä 2020.

Kuntien ja valtion kasvavat ongelmat yhteisöllisyyden rakentamisessa, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamisessa sekä monikulttuurisen maailman ymmärryksen ja ihmisten yleisen hyvinvoinnin edistämässä.

Toiminnan painopistealueet 2020:

- Kokoelmatyö ja tulevat merkivuodet: vuonna 2020 Eila Aineen syntymästä 100 vuotta, 2021 Tornio 400 vuotta.
- Tuodaan näyttelyohjelmassa esiin naisnäkökulmaa, rooleja kyseenalaistava queer sekä kehollisuus.
- Tuotetaan osallistavaa ja tasa-arvoista ohjelmaa yleisötyön ja taidekasvatukseen.
- Nuorten taiteilijoiden esiin nostaminen.

Aineen taidemuseon johtokunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Palvelualueen htv kehitys	6	6	7	7
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	8,55	14	8,53	8,55
Aineen taidemuseon kävijämäärä	17 862	16 810	20 000	20 000
Euroa / käynti	10,50	12,70	9,30	9,30
Näyttelyiden määrä	5	8	5	5

Aineen taidemuseon johtokunta**Toiminnalliset tavoitteet**

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Vetovoimainen rajakaupunki	3. Matkailuvetovoiman vahvistaminen	Taidemuseo kaupunkilaisten kohtaamispaikka ja matkailun vetonaula.	Laadukas näyttelyohjelma, aktiivinen, myös kansainvälisesti kiinnostava toiminta. Kaupunki ottaa taidemuseon tilat ja toiminnot omakseen; kaupungin vieraat ja tärkeät tilaisuudet museoon. Aktiivinen markkinointi, jossa myös kaupunki mukana. Kielitaitoinen ja asiakaspalveluhenkinen henkilökunta.	Kokonaiskävijämäärä. Tapahtumien ja tilaisuuksien lukumäärä. Ulkomaalaisten kävijöiden lukumäärä. Ryhmien määrä ja osallistujien lukumäärä. Sosiaalisen median seuraajat, vierailumäärät museon verkkosivuilla, mikäli niissä on kävijälaskurit.
	4. TornioHaparandan yhteinen ydinkeskusta kasvaa ja kehittyy myönteisesti	Aineen taidemuseon julkisivu ja ympäristö keskeinen ja näkyvä osa kaupunkikeskustaa. Pop up Aine – näyttelyt tyhjiin keskustan tiloihin.	Siistitään pihapiiriä yhdessä teknisen toimiston kanssa (veistokset ja kasvillisuus). Vieraslajikkeiden poisto. Mikäli saadaan ulkopuolinen rahoitus, järjestetään Pop up Aine –näyttelyitä tyhjillä oleviin kaupunkitiloihin.	Ilkivallan väheneminen. Kävijätilastot.

	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Taidemuseolla vahva ja kehittyvä brändi, joka tuo oman lisäarvonsa Tornio-kuvaan.	Jatketaan museoalaa uudistavaa toimintaa. Tuodaan myönteistä brändiä esille aktiivisesti niin toiminnan kuin eri somekanavien kautta. Taidemuseon tunnistettavan visuaalisen brändin kehittäminen, jos siihen saadaan rahoitusta.	Mediajulkisuus ja sen tilastointi. Kävijämäärän nouseminen. Tilaisuuksien ja tapahtumien lukumäärän kasvu. Mahdolliset uudet esitteet ja julkaisut.
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Museo on aktiivinen ja näkyvä toimija ja sillä on alueellaan merkittävä rooli eri kulttuurien välistä ymmärrystä ja vuorovaikutusta edistävänä laitoksena. Museon sisällöt ja palvelut tarjoavat erilaisia näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja ilmiöihin.	Tuodaan vuoden 2020 näyttelyohjelmassa esiin naisnäkökulma, rooleja kyseenalaistava queer, kehollisuus sekä ympäristökysymykset. Näyttelyohjelman rinnalla tuotetaan osallistavaa ja tasa-arvoista ohjelmaa yleisötyön ja taidekasvatuksen muodossa.	Kokonaiskävijämäärä. Tapahtumien ja tilaisuuksien lukumäärä. Ryhmien ja osallistujien lukumäärä. Mediajulkisuus.
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Hyvä saavutettavuus tuo taidemuseopalvelut kaikkien ulottuville ja tarjoaa kaikille mahdollisuuden osallistumisiin ja elämyksiin. Saavutettavuus syntyy poistamalla liikkumisen, näkemisen, kuulemisen ja ymmärtämisen esteet. Esteitä luovat myös asenteet ja mielikuvat.	Saavutettavuusohjeita noudattavat tiedotteet, julkaisut, teostietolaput jne. Kehitetään museopalveluja erilaiset asiakkaat huomioivaan suuntaan. Tehdään yhteistyötä esim. vammaispalveluiden kanssa.	Uudet yhteistyökumppanit 3. sektorilta.

Toimivat ja uudistuvat palvelut	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Museopalvelut laajentuvat kokonaisvaltaiseen suuntaan vastaten asiakkaan tarpeisiin entistä kattavammin. Asiakkaan arvostaminen ja asiakaslähtöisyys on henkilöstön yhteinen tavoite ja päämäärä.	Huolehditaan palveluiden ja tuotteiden laadusta, niiden kehittäminen asiakasnäkökulma huomioiden. Palvelutuotekorttien päivittäminen. Palautteiden aktiivinen kysyminen asiakailta.	Mahdollisten uusien palveluiden määrä.
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Museo toimii aktiivisesti erilaisissa rajat ylittävissä yhteistyöverkostoissa. Alueella moninainen kuntarajat ylittävä tapahtumakulttuuri.	Yhteistyön rakentaminen ja verkostojen laajentaminen myös museualan ulkopuolelle Tuotetaan itse ja osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin ja projekteihin. Jatketaan yhteistyötä Haaparannan ja Kemin sekä alueella toimivan 3. sektorin kanssa. Museon viestintä ulottuu myös Norrbottenin lääniin laajemmin. Yhteistyön aktiivinen kehittäminen (esim. Konstmuseet i Norr, Kiruna, Havremagasinet Piteå, Konsthall Tornedalen, Övertorneå)	Tapahtumien määrä Uudet kumppanuudet ja verkostot. Medianäkyvyys Ruotsin medioissa.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Koko väestö / työikäiset	Tavoitteena on tuoda museopalvelut kaikkien kuntalaisten ulottuville huomioiden erilaiset kohderyhmät ja heidän tarpeensa.	Tuotetaan ajatuksia herättävä näyttelyohjelma oheisohjelmiin.	Osallistujamäärä. Medianäkyvyys.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Lapset ja lapsiperheet	Tavoitteena tuottaa palveluja, joilla kasvatetaan tulevaisuuden museokävijöitä ja korostetaan taidemuseon roolia erilaisten perheiden yhdessä-olopaikkana	Järjestetään perheelle suunnattuja tapahtumia, kuten esim. Kauhukartano ja Joulupolku. Yhteistyö päiväkotien ja alakoulujen kanssa.	Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.

	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret</p>	<p>Yhteistyö koulujen kanssa hyödyntäen perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa, joka tukee koulujen moniaineista opetusta ja korostaa oppilaiden omatoimisuutta, vuorovaikutustaitojen merkitystä sekä rohkaisee opettajia koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen käyttöön.</p>	<p>Taidemuseo tarjoaa mahdollisuutta ilmiöpohjaiseen oppimiseen lähtien Aineen taidemuseon kokoelma- sekä vaihtuvista näyttelyistä sekä koulun omista ilmiöistä, teemoista ja tavoitteista. Museon näyttelyitä ja kokoelmia on helppo liittää eri oppiaineisiin: kuvataide, historia, suomen kieli ja kirjallisuus, yhteiskuntaoppi, uskonto, elämäntutkimus, psykologia, biologia ja maantieto linkittyvät helposti museon näyttelyihin.</p>	<p>Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.</p>
	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Ikäihmiset</p>	<p>Tarjotaan virikkeellistä ja ajatuksia herättäviä helposti saavutettavia palveluita.</p>	<p>Erytisopastukset ja keskustelun mahdollistaminen museokäyntien yhteydessä. Jo olemassa olevien palveluiden jatkaminen. (mm. MuistiAine)</p>	<p>Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.</p>

5.5 Tekniset palvelut

Tekniset palvelut	
Perustiedot	
Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Tekniset palvelut, vastuhenkilö tekninen johtaja Markus Kannala.
Toimialan toiminta-ajatus	Ylläpitää ja edistää elinympäristö turvallisuutta, terveellisyttä ja virikkeellisyttä.
Toimialan toimintaperiaatteet	Kestävä kehitys, jatkuva uudistuminen, asiakaslähtöisyys, avoimuus, turvallisuus
Toimialan visio	Yhteistyökykyinen elinympäristön kehittäjä.
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	<p>Toimielin: Teknisten palvelujen lautakunta Tehtävä: Infra- ja kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja ylläpito, sekä maankäytön suunnittelu- ja mittaus- ja mittaus- ja mittaus-</p> <p>Palvelualueet: Kunnallistekniikka, Kaavoitus ja mittaus, Tilapalvelut</p> <p>Toimielin: Meri-Lapin ympäristölautakunta, Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto, Perämeren jätelautakunta Tehtävä: Toimialueensa kuntien ympäristösuojelun, eläinlääkintähuollon, terveysvalvonnan, rakennusvalvonnan sekä jätehuollon tehtävät. Palvelualueet: Ympäristöpalvelut</p>

Tekniset palvelut				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toimialan htv:t kehitys	168,4	149,85	188,8	188,8
Toimialan ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-485	-455	-571	-555
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm	Teknisten palvelujen lautakunta 16 / 234 Meri-Lapin ympäristölautakunta 10 / 104 Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 6 / 62 Perämeren jätelautakunta 4 / 190	Teknisten palvelujen lautakunta 17 / 312 Meri-Lapin ympäristölautakunta 9 / 114 Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 8 / 74 Perämeren jätelautakunta 5 / 104	Teknisten palvelujen lautakunta 16 / 234 Meri-Lapin ympäristölautakunta 10 / 104 Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 8 / 70 Perämeren jätelautakunta 5 / 157	Teknisten palvelujen lautakunta 16 / 234 Meri-Lapin ympäristölautakunta 10 / 104 Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 8 / 70 Perämeren jätelautakunta 5 / 157

Tekniset palvelut

Hankesalkku

Hankkeen nimi	Hallinnoija	Vastuulautakunta	Palveluyksikkö	Toteutusaika	Tornion maksu- osuus TA- vuonna
Kylien yhteisten reittien merkintähanke	Tekniset palvelut	Teknisten palvelujen lautakunta	Kunnallistekniikka	2020	10 000

5.5.1 Teknisten palveluiden lautakunta**Teknisten palvelujen lautakunta****Perustiedot**

Toimielin ja puheenjohtaja: Teknisten palvelujen lautakunta, puheenjohtaja Arto Liikamaa

Toimielimen tehtävä: Infra- ja kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja ylläpito sekä maankäytön suunnittelu ja mitaustoimi

Toimielimen palvelualueet ja vastuhenkilöt:

- Kunnallistekniikka, tekninen johtaja Markus Kannala
- Kaavoitus ja mittaus, kaupunginarkkitehti Jarmo Lokio
- Tilapalvelut, kiinteistöpäällikkö Ulla-Maija Koskenranta

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Kaupungintalon peruskorjauksen toteuttaminen on ajankohtaista. Palvelut siirtyvät töiden ajaksi Lappialta vuokrataviin tiloihin.

Pöyräily- ja kävelyliikenteen kehittämiseen panostetaan valtakunnallisesti ja hankkeisiin on jopa erillistä rahoitusta tarjolla.

Valtakunnallinen ilmastopoliittika tulee vaikuttamaan myös kuntien toimintaan.

Toiminnan painopistealueet 2020:

- Kaupungintalon peruskorjauksen urakkahankinta ja töiden käynnistäminen
- Arction alueen asemakaavoitus
- E14 alueen asemakaavoitus
- Pihlajasaaren alueen asemakaavoitus ja kunnallistekniikan rakentamisen aloittaminen

Teknisten palvelujen lautakunta**Tunnusluvut**

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Kunnallistekniikka				
Palvelualueen htv kehitys	31,6	32,2	30,1	30
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	-106	-127	-122	-123
Toteutetut liikenneturvalisuuskohteet	2	2	2	2

Liikenneväylien perusrannukset	5 200 e/km	7 830 €/km	10 200 €/km	7 000 €/km
Katuvalojen vaihto energiatehokkaimmiksi	500 kpl	296 kpl	550 kpl	500 kpl
Kaavoitus ja mittaus				
Palvelualueen htv:t kehitys	19,7	18,4	18,1	17,25 htv
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	22	30	20	24
Rakentamisen volyymi m3 (rakennusluvut)	155 000	178 000	180 000	
Tonttituotanto / vuosi		13	23	20
Asemakaavoitettujen omakotitalojen lkm.	30 kpl	40 kpl	40 kpl	30 kpl
Luovutetut yritystontit kpl.	6	7	8	8
Numeerista pohjakarttaa ha	Pohjakart. 18 300 ha	Pohjakart. 2 200 ha	Pohjakarttaa 740 ha	Pohjakarttaa 380 ha.
Numeerista ortoilmakuvaa ha	Ortoilmakuvaa 950 ha	1 Ortoilmakuvaa 2740 ha	Ortokuvaa 0 ha	Ortokuvaa 50 000 ha.
Tilapalvelut				
Palvelualueen htv kehitys	72	72,6	108	108
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	-252	-263	-343	-353
Kunnossapidettävien rakennusten bruttoala m ²	125 230	120 740	120 740	120 570
Kiinteistönhoidon 24/7 valvonnassa oleva lämmitetty tilavuus m ³	482 000	459 000	459 000	458 700
Siivouspalvelujen omana työnä siivottavat tilat m ²	68 860	68 630	68 630	66 830
Ruokapalvelujen valmistamien aterioiden määrä kpl/v			708 500	695 100

Teknisten palvelujen lautakunta

Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
	1. Tornion väkiluku kasvaa			

Vetovoimainen rajakaupunki	2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Uuden elinkeinoalueen toteutus.	Arction alueen asemakaavoitus ja kunnallistekniikan yleissuunnitelman laatiminen.	Valmistuneet suunnitelmat.
	3. Matkailuveto-voiman vahvistaminen	Matkailun kehittämistä tukevat investoinnit.	Keskeisen kaupunkialueen rantareitin kehittämissuunnitelman laadinta. Kukkolankosken sillan esiselvityksen laadinta.	Valmistuneet suunnitelmat.
	4. TornioHaparandan yhteinen ydinkeskusta kasvaa ja kehittyy myönteisesti	Yhteisen keskustan rakentamisen jatkaminen.	E14 alueen 1. vaiheen asemakaavan laadinta. Rajapuiston investoinnit (silta, parkour-alue).	Valmis asemakaava. Investointien toteuma.
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Kaupungintalon peruskorjaus nykyaikaiseksi toimistokennukseksi.	Peruskorjauksen toteuttaminen vuosina 2020-2021.	Hankkeen toteuma.
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Laurila-Tornio radan sähköistämisen ja ratasillan viereen toteutettavan kevyen liikenteen yhteyden edistäminen.	Osallistutaan Väylä-viraston vetämään suunnittelutyöryhmään.	Hankkeen eteneminen.
	8. Toimiva maankäyttöpolitiikka	Tornion yleiskaava 2021:n ja maapoliittisen ohjelman ajantasaisuuden tarkastaminen.	Tornion yleiskaava 2021:n päivitetty osat ja niiden edellyttämät selvitykset laadittu. Maapoliittinen ohjelma päivitetty koskemaan vv.2020-2025.	Hankkeen valmistuminen.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Venepaikkavaraukseen liittyvän prosessin kehittäminen. Henkilöstön autopaikkojen varaaminen. Pysäköinninvalvonnan prosessien tehostaminen.	Sähköisen asioinnin käyttöönotto venepaikkojen varauksissa. Sähköisen asioinnin käyttöönotto henkilökunnan autopaikkojen varauksissa. Sähköisen kirjausjärjestelmän hankinta.	Käyttöönoton toteuma.
	10. Asiakslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Palveluympäristön kehittäminen.	Asiakslähtöisyys kaupungintalon peruskorjauksessa.	Peruskorjauksen toteuma.
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Toimitilojen käyttöasteen nostaminen. Yksityisteiden avustusrjestelmän kehittäminen.	Kaupungintalon tilojen käytön tehostaminen. Yksityisteiden avustusrjestelmän päivittäminen uuden yksityiseläin mukaiseksi.	Peruskorjaukset toteutuminen. Uusi avustusrjestelmä.
	12. Vaihtoehtoiset	Yhteistyö osakaskun-	Liakanjoen venereittien kun-	Vesilain mukainen

	palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	tien kanssa venereitien kunnostamisessa.	nostaminen.	lupa ja rahoitus selvä.
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Yhteistyö kylien kanssa reitistön kehittämisessä.	Kylien yhteisten ulkoilureittien merkintöjen parantamiseen tähtäävän hanke.	Toteutuneet merkinnät.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Koko väestö / työikäiset	Saariston hyödyntäminen virkistyskäytössä.	Kuusiluodon virkistyskäyttömahdollisuuksien selvittäminen.	Päätökset asiaan liittyen.
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret	Nuorten omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksien edistäminen.	Lähiliikuntapaikan toteuttaminen Raumon koululle.	Hankkeen toteuma.
	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Liikenneturvallisuuden parantaminen. Kevyen liikenteen olosuhteiden kehittäminen.	Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisten kohteiden toteuttaminen. Uuden tieliikennelain mahdollistaman pyöräkadun suunnittelu keskusta-alueelle.	Toteutetut kohteet ja valmistuneet suunnitelmat.
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasa-painottaminen	Talousarvion mukainen toiminta.	Esimiesten jatkuva talouden seurata. Käyttösuunnitelma. Osavuosisikatsaukset.	Talouden toteuma.

5.5.2 Perämeren jätelautakunta

Perämeren jätelautakunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Palvelualueen htv kehitys	0,5	0,5	1,3	1,5
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	0	0	0	0

Perämeren jätelautakunta

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja: Perämeren jätelautakunta, puheenjohtaja Arto Liikamaa

Toimielimen tehtävä: Jätehuollon toimeenpanon viranomaistehtävät.

Toimielimen palvelualueet ja vastuhenkilöt: Kustannuspaikka 6910, tekninen johtaja Markus Kannala.

Toimintaympäristön muutos 2020-2022:

Suomessa ei tällä hetkellä päästä EU:n asettamiin kierrätystavoitteisiin. Asiaan tultaneen puuttumaan lainsäädännöllä, joka huomioidaan meneillään olevassa jätelain uudistuksessa. Toistaiseksi on ollut esillä mm. biojätteen erilliskeräyksen mahdollinen laajentuminen. Lisäksi kuljetusjärjestelmän ennakoidaan muuttuvan siten, että lähtökohtaisesti kuntien on kilpailutettava jätteen kuljetus.

Toiminnan painopistealueet 2020:

- Toimialueen jätehuollon palvelutason toimeenpanoon liittyvät tehtävät
- Tiedottaminen yhteistyössä Perämeren Jätehuolto Oy:n kanssa

Perämeren jätelautakunta

Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Toimivat ja uudistuvat palvelut	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Nykyaikainen ja tarkoituksenmukainen jätehuolto toimialueella	Jätehuollon palvelutason toimeenpano yhdessä toimialueen kuntien, valvovan viranomaisen ja jäteyhtiön kanssa Kuljetusrekisterin ajan tasaistaminen Jätelain uudistuksen seuraaminen ja mahdollisiin lain vaatimiin toimenpiteisiin valmistautuminen	Jätehuoltomääräykset päivitetty palvelutason mukaisesti Yhtenäinen järjestelmä kuljetustietojen keräämiseen kuljetusryhtyksiltä
	13. Kuntarajat ylittä-	Viranomaisyhteistyö	Jätehuoltomääräysten	Valmis päivitys

	vä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	jätehuoltoa ohjaavan säännösten päivittämisessä	päivittäminen	
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasa-painottaminen	Talousarvion mukainen toiminta	Käyttösuunnitelman laatiminen ja toteuman seuranta	Käyttösuunnitelma ja osavuosisikatsaukset

5.5.3 Meri-Lapin ympäristölautakunta

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja: Meri-Lapin ympäristölautakunta ja Meri-Lapin Ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto, puheenjohtaja Markku Sadinmaa

Toimielimen tehtävä: Tornion ja Keminmaan ympäristösuojelun sekä rakennusvalvonnan tehtävät. Tornion, Kemin, Keminmaan Tervolan ja Simon eläinlääkintähuollon, terveystalvonnann ja joukkoliikenneviranomaisen tehtävät.

Toimielimen palvelualueet ja vastuhenkilöt: Ympäristöpalvelut, ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää

Toimintaympäristön muutos 2020-2022: Rakennusvalvonnan sähköinen asiointi toteutunee 2020.

Toiminnan painopistealueet 2020:

Toiminnan kehittäminen päivitetyn yhteistoimintasopimuksen mukaiseksi.

- Rakennusvalvonnan sähköisenasiointin käyttöönotto
- Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisen VATI -järjestelmän kehittämiseen osallistuminen
- Omalla toimialueella jatketaan resurssien kohdentamista kysyntää vastaavasti.
- Joukkoliikenteen kehittäminen toiminta-alueella.

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Ympäristöpalvelut Palvelualueen htv:t kehitys	26,4	26,6	25,4	26,4
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-18	-20	-27	-30
Ympäristöterveysvalvonnan suoritteet	Tornio 420 kpl Kemi 400 kpl Keminmaa 150 kpl Tervola 80 kpl Simo 85 kpl	Tornio 420 kpl Kemi 400 kpl Keminmaa 150 kpl Tervola 80 kpl Simo 85 kpl	Tornio 420 kpl Kemi 400 kpl Keminmaa 150 kpl Tervola 80 kpl Simo 85 kpl	Tornio 420 kpl Kemi 400 kpl Keminmaa 150 kpl Tervola 80 kpl Simo 85 kpl
Valvottavat luvat	105 kpl		80 kpl	
- Maa-ainesluvat	94 kpl	105 kpl	80 kpl	77 kpl
- Ympäristöluvat		94 kpl		82 kpl
Eläinlääkäreiden tilakäyntien määrä kpl	1720 kpl	1720 kpl	1700 kpl	1680 kpl
Pieneläinkäyntien määrä lkm.	4580 kpl	4000 kpl	1580 kpl	4580 kpl

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Toiminnalliset tavoitteet

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Rakennuslupa-asioita voi hoitaa sähköisesti.	Sähköisen asiointiin käyttöönotto.	Sähköisenä jätetyt lupahakemukset, kpl.

6. INVESTOINTIOSA TOIMIALOITTAIN

KESKUSHALLINTOPALVELUT INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	TS 2021 e	TS 2022 e
Kiinteä omaisuus/Kaup.hallitus				
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000
Menot	300 000	300 000	300 000	300 000
Netto	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Aineeton kom/Kaupunginhallitus				
Tulot	0	0	0	0
Menot	3 000	7 400	7 400	7 400
Netto	-3 000	-7 400	-7 400	-7 400
Irtain omaisuus				
ATK-LAITTEET				
Tulot	0	0	0	0
Menot	172 600	197 600	135 000	135 000
Netto	-172 600	-197 600	-135 000	-135 000
Muu investointitoim/Kaup.hall				
Tulot	85 000	85 000	85 000	85 000
Menot	170 000	170 000	170 000	170 000
Netto	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
Toimiala yhteensä				
Tulot	135 000	135 000	135 000	135 000
Menot	645 600	675 000	612 400	612 400
Netto	-510 600	-540 000	-477 400	-477 400

Perustelut:

Kiinteä omaisuus:

Maanhankinta ja rakennettujen kiinteistöjen osto ja myynti

Aineeton käyttöomaisuus:

Tornion Golf osakkeet, mitä koskee, mikä pykälä, tms?

Lapin Sähkövoima Oy osakkeet, KH 02.05.2016 §130.

Irtain omaisuus:

Mikrotietokoneiden/kannettavien ja näyttöjen/kirjoittimen hankintamäärät ovat ohjeellisia ja sitä kautta niiden hankintaan kuuluvat määrärahat voivat hieman vaihdella. Ko. laitteita hankitaan korvaamaan vanhentuneita ja rikkiä koneita.

Palvelimia uusitaan uusien sovellusten vaatimassa laajuudessa ja korvataan vanhentuneita palvelimia uusilla.

Atk-verkon vanhentuneita laitteita korvataan uusilla.

Kuituyhteyksiä varmennetaan, varaudutaan konesalin siirtoon ja sijaispaikkoihin.

Muut investointitoiminta:

Kaupunginhallituksen päättämä kehittämistoiminta, mm. EU-projektit yms., kaupunginhallitus päättää hankekohtaisesti toimenpiteet erikseen.

HYVINVOINTIPALVELUT INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	Ts 2021 e	Ts 2022 e
Irtain omaisuus				
Tulot	0	0	0	
Menot	155 800	133 000	112 000	60 000
Nettomeno	-155 800	-133 000	-112 000	-60 000
Toimiala yhteensä				
Tulot	0	0	0	
Menot	155 800	133 000	112 000	60 000
Nettomeno	-155 800	-133 000	-112 000	-60 000

Perustelut:

TA 2020

Sosiaalihuollon KANTA järjestelmä, ohjelmistokustannukse 44 000 €
Perhekeskuksen kalustehankinnat 10 000 €
Huonokuntoisien uusiminen.
Suun terveydenhuollon koneyksikkö. 30 000 €
Koneyksikön laskennallinen käyttöikä on n. 12 vuotta, joten niitä on uusittava säännöllisesti.
Suun terveydenhuollon kuvanlukija. 12 000 €
Kuvanlukijat ovat tulossa elinkaarensa päähän ja toiminnan laadun varmistamiseksi olisi ne uusittava
Vuodeosasto 1:n potilas(yö)pöytiä uusiminen. 17 000 €
Nykyiset pöydät huonokuntoiset.
Kotihoidon kalustehankinnat. 10 000 €
Kotihoidon tiimien tiloissa on vanhentuneita ja rikkiäisiä kalusteita.
Kotihoidossa on yleensä otettu käyttöön muilta poistoon vietyjä toimistokalusteita.
Tarvitaan hankkia uusia rikkoutuneiden tilalle.
Uudet tuolit terveyskeskuksen ruokasaliin ja kokoustilaan. 10 000 €
Nykyiset huonokuntoisia, osa rikki.

TA 2021

Suun terveydenhuollon koneyksikkö 30 000 €. Koneyksikön laskennallinen käyttöikä on noin 12 vuotta, joten niitä on uusittava säännöllisesti.
Suun terveydenhuollon kuvanlukija 12 000€. Kuvanlukijat ovat tulossa elinkaarensa päähän ja toiminnan laadun varmistamiseksi olisi ne uusittava
Röntgenlaitteita (digiröntgenlaitteen putki) 20 000 €
Digiröntgenlaitteen putkin on tulossa elinkaarensa päähän ja ne on uusittava säännöllisesti.
Ultraäänitutkimuslaite 40 000
Laitekanta alkaa olla elinkaarensa päässä
Kotihoidon kalustehankinnat 10 000
Kotihoidon tiimien tiloissa on vanhentuneita ja rikkiäisiä kalusteita.
Kotihoidossa on yleensä otettu käyttöön muilta poistoon vietyjä toimistokalusteita.
Tarvitaan hankkia uusia rikkoutuneiden tilalle.

SIVISTYSLAUTAKUNTA INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	TS 2021 e	TS 2022 e
Irtain omaisuus				
Tulot	0	0	0	0
Menot	180 000	180 000	180 000	180 000
Netto	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000
Muu investointitoiminta				
Tulot	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0
Toimielin yhteensä				
Tulot	0	0	0	0
Menot	180 000	180 000	180 000	180 000
Netto	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000

Perustelut:

Koulujen kalustehankinnat ja opettajien laitehankinnat.
Varhaiskasvatuksen kalusteet ja tvt-laitteet.

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	TS 2021 e	TS 2022 e
Irtain omaisuus				
Tulot	0	0	0	0
Menot	60 000	83000	410000	50 000
Netto	-60 000	-83000	-410000	-50 000
Toimielin yhteensä				
Tulot	0	0	0	0
Menot	60 000	83000	410000	50 000
Netto	-60 000	-83000	-410000	-50 000

Perustelut:

TA2020

- Nuorisotoimi auton hankinta ja esitysmislava 23 tEUR
- Maakuntamuseo kokoelmahallintajärjestelmä 20 tEUR ja LED -valaistus 10 tEUR
- Kirjastoauton hankinnan kilpailuttaminen
- Liikuntapalvelut liikuntavarusteet 25 tEUR

TS2021

- Nuorisotoimi; Putaan estraditekniikan päivitys ja kalustepäivitykset 20 tEUR
- Maakuntamuseo kokoelmahallintajärjestelmä 20 tEUR
- Kirjastotoimi kalustehankinnat 10 tEUR
- Kansalaisopisto laitehankinnat 15 tEUR
- Liikuntapalvelut liikuntavarusteet 15 tEUR
- Kirjastoauton hankinta 330 tEUR

TS2022

- Maakuntamuseo laitehankinnat 10 tEUR
- Kansalaisopisto käsityöluokan uudistaminen 15 KEUR
- Liikuntapalvelut liikuntavarusteet 15 KEUR

AINEEN TAIDEMUSEON JOHT INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	TS 2021 e	TS 2022 e
Muu investointitoiminta				
Tulot	0	0	0	
Menot	30 000	40 000	50 000	30 000
Netto	-30 000	-40 000	-50 000	-30 000
Yhteensä				
Tulot	0	0	0	0
Menot	30 000	40 000	50 000	30 000
Netto	-30 000	-40 000	-50 000	-30 000

Perustelut:

Kokoelman kartuttaminen

TEKNISET PALVELUT INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	TS 2021 e	TS 2022 e
Kiinteä omaisuus				
Tulot	10 000	10 000	10 000	10 000
Menot	15 000	15 000	15 000	15 000
Netto	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Irtain omaisuus				
Tulot	0	0	0	0
Menot	43 000	105 000	130 000	60 000
Netto	-43 000	-105 000	-130 000	-60 000
Talonrakennus				
Tulot	21 000	0	0	
Menot	265 000	385 000	300 000	500 000
Netto	-244 000	-385 000	-300 000	-500 000
Isopalon päiväkoti				
Tulot	0	0	0	
Menot	0	20 000	400 000	2 600 000
Netto	0	-20 000	-400 000	-2 600 000
Karungin päiväkoti				
Tulot	0	0	0	0
Menot	150 000	0	0	0
Netto	-150 000	0	0	0
Kaupungintalo				
Tulot	0	0	0	0
Menot	230 000	4 000 000	4 000 000	0
Netto	-230 000	-4 000 000	-4 000 000	0
Kivirannan koulu				
Tulot	0	0	0	0
Menot	420 000	150 000	450 000	0
Netto	-420 000	-150 000	0	0
Paloasema				
Tulot	0	0	0	0
Menot	100 000	0	0	0
Netto	-100 000	0	0	0
Pääterveysasema				
Tulot	0	0	0	0
Menot	200 000	0	0	0
Netto	-200 000	0	0	0
Rajakartano				
Tulot	0	0	0	0
Menot	600 000	400 000	500 000	0
Netto	-600 000	-400 000	-500 000	0
Raumon koulu				
Tulot	0	50 000	0	0
Menot	80 000	170 000	200 000	0
Netto	-80 000	-120 000	-200 000	0

TEKNISET PALVELUT INVESTOINTIOSA	TA 2019 e	TA 2020 e	TS 2021 e	TS 2022 e
Seminaarin koulu				
Tulot	45 000	0	0	0
Menot	300 000	630 000	0	0
Netto	-255 000	-630 000	0	0
Suensaaren palvelukeskus				
Tulot	0	0	0	0
Menot	20 000	0	500 000	0
Netto	-20 000	0	-500 000	0
Torpin monitoimitalo				
Tulot	0	0	0	0
Menot	160 000	200 000	350 000	0
Netto	-160 000	-200 000	-350 000	0
Julkinen käyttöomaisuus				
Tulot	0	225 000	0	
Menot	1 960 000	1 978 000	1 400 000	2 000 000
Netto	-1 960 000	-1 753 000	-1 400 000	-2 000 000
Julkinen käyttöomaisuus / Liikenneturvallisuus				
Tulot	0	0	0	
Menot	40 000	40 000	40 000	40 000
Netto	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Julkinen käyttöomaisuus / Yhteistyöhankkeet				
Tulot	75 000	90 000	150 000	100 000
Menot	132 000	133 000	200 000	200 000
Netto	-57 000	-43 000	-50 000	-100 000
Julkinen käyttöomaisuus / PGR				
Tulot	38 000	134 500	0	0
Menot	76 000	254 000	0	0
Netto	-38 000	-119 500	0	0
Julkinen käyttöomaisuus/Rautatien alitus Torpin rinnakkaiskadulta Kivirannalle				
Tulot	0	0	0	100 000
Menot	0	0	0	800 000
Netto	0	0	0	-700 000
Toimiala yhteensä				
Tulot	189 000	509 500	160 000	210 000
Menot	4 791 000	8 480 000	8 485 000	6 215 000
Netto	-4 602 000	-7 970 500	-8 325 000	-6 005 000

Perustelut

Kiinteä omaisuus

Määräraha käytetään teknisten palvelujen lautakunnan päätöksillä asemakaavan toteuttamiseksi vähäisiin maan ostoihin ja myynteihin.

Irtain omaisuus

GPS mittalaite maastomittaukseen
Veneväylien väylätaulujen valaisimet
Ruokapalvelujen laitehankinnat
v. 2021 taajamatraktori väylien kunnossapitoon

Talonrakennus

Framekin pysäköintialueen laajennus
Leton huoltorakennuksen julkisivun korjaus ja maalaus
Kallioputaan päiväkodin pihan kuivatus ja aita
Kokkokankaan päiväkodin piha-aita ja leikkivälineet
Putaan vuoropäiväkodin pihan sade- ja aurinkosuojen rakentaminen ja leikkivälineet
Aspion vesikatteen uusiminen (kolmiorimakate, piippujen pellitykset)
Viippolan vesikatteen uusiminen (kolmiorimakate, piippujen pellitykset)
Putaan nuorisotalon aita
Putaan koulun automatiikan muutostyö
Kyläjoen koulun kiintokalusteet

Isopalon päiväkot

v. 2020 Hankkeen suunnittelu
v. 2021 Peruskorjauksen/laajennuksen aloitus
v. 2022 Peruskorjauksen/laajennuksen loppuun saattaminen

Karungin päiväkot

v. 2019 pihan muutostyöt (laajennus, pysäköintialue ja välineet)

Kaupungintalo

v. 2020 Peruskorjauksen aloittaminen
v. 2021 Peruskorjauksen valmistumisen

Kivirannan koulu

v. 2020 Uudemman osan luokkien valaistuksen uusiminen
v. 2021 Uudemman osan vesikaton saneeraus

Paloasema

v. 2019 Paloaseman pelastustoiimen tilojen muutostyöt

Pääterveysasema

v. 2019 Hammashoitolan hissien uusiminen, keittiön lattian ja kylmiöiden uusiminen, kameravalvonta

Rajakartano

v. 2020 Ilmanvaihdon saneeraus, 1. vaihe
v. 2021 IV saneeraus 2. vaihe sekä ikkunoiden ja julkisivun saneeraus

Raumon koulu

v. 2020 Lähiliikuntapaikka (valtion avustus 30 %) ja viemärien saneerauksen aloitus
v. 2021 Viemärien saneeraus

Seminaarin koulu

v. 2020 Luokkien ilmanvaihdon saneeraus sekä lukituksen uusiminen

Suensaaren palvelukeskus

v. 2021 Vesikaton muutostyö harjakatoksi

Torpin monitoimitalo

v. 2020 Viemäreiden saneeraus

v. 2021 Viemäreiden saneeraus ja A1, B1 ja C1 vesikaton uusiminen ja lisäeristys

Julkinen käyttöomaisuus / Katujen ja teiden perusparannus

Hallituskadun suojatiekorokkeen kiveyksen uusiminen Länsirannalla

Keskikatu välillä Hallituskatu - Torikatu

Sairaalankatu välillä Pitkäkatu - Itäranta

Seminaarinkatu, pysäköintialue ja kääntöpaikka

Kallionputaankatu ja Nivakatu + KVL, 1. vaihe

Kontiotie

Katuvalaistuksen muutostyö (energiatehokkuus)

Kaava-alueen avo-ojien perkaukset

Kunnallistekniikan viimeistelytyöt

Julkinen käyttöomaisuus / Katujen ja teiden uudisrakentaminen

Luokkalankatu (laskutetaan seurakunnalta sopimuksen mukaan)

Pihlajasaaren asuinalueen 1. vaiheen aloittaminen

Kehittämishankkeet (Arctio/E14), lautakunta päättää käyttökohteen

Julkinen käyttöomaisuus / Päällystäminen

Lautakunta nimeää kohteet keväällä

Julkinen käyttöomaisuus / Ympäristötyöt

Tornio 400 v.

- Patsaiden ja muistomerkkien kunnostus

- Juhlavuoden muistomerkkiä varten vuodelle 2020, esimerkiksi Kojamo- teos

Leikkipuistojen kunnostus, lautakunta päättää kohteet

Kokkokankaan kuntoradan kunnostus ja valaistuksen uusiminen (avustus 30 %)

Julkinen käyttöomaisuus / Liikenneturvallisuushankkeet

Lautakunta päättää kohteet

Julkinen käyttöomaisuus / PGR

EU puiston kevyen liikenteen toinen siltayhteys (Haaparanta 50 %)

Victoriantorin kunnostus (portaikko, altaiden valaistus, ym.)

Parkour ja ulkotreenialue (liikuntapaikka-avustus 30 %)

Julkinen käyttöomaisuus / Yhteistyöhankkeet

Näränperän padon korotus, tulot 75 % (valtion avustus ja Haaparanta)

Laivaniemi-Alaraumo venereitin II vaiheen 2. osan talven 2020 lisärahoitus

Pirkkiön venereitin kunnostamisen 1. vaiheen aloitus, Tulot 75 % (valtio ja jakokunta)

Julkinen käyttöomaisuus / Rautatien alitus Torppi-Kiviranta

Kokonaiskustannusarvio 1 000 000 e.

v. 2021 Alikulkusillan rakentaminen

v. 2022 Kirovskinkatu väl. Torpinkatu-Tapiolantie

TORNION KAUPUNKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS2022
Menot	-5 862 400	-9 596 000	-9 834 400	-7 147 400
Tulot	324 000	644 500	295 000	345 000
Netto	-5 538 400	-8 951 500	-9 539 400	-6 802 400

7. TULOSLASKELMAOSA

TORNION KAUPUNKI

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/ KJ20	TS2021	ERO KH20/ TS21	TS2022	ERO TS21/ TS22
	€	€	€	%	€	%	€	%
TOIMINTATUOTOT								
MYYNTITUOTOT	6 176 080	5 105 931	6 029 607	18,1	6 101 961	1,2	6 230 097	2,1
MAKSUTUOTOT	5 900 451	5 688 959	5 914 325	4,0	5 985 298	1,2	6 110 994	2,1
TUET JA AVUSTUKSET	1 826 765	1 419 933	1 713 620	20,7	1 734 184	1,2	1 770 603	2,1
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 944 699	3 847 840	3 921 681	1,9	3 968 736	1,2	4 052 081	2,1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 847 996	16 062 663	17 579 233	9,4	17 790 179	1,2	18 163 775	2,1
TOIMINTAKULUT								
HENKILÖSTÖKULUT	-54 820 717	-53 944 894	-55 215 740	2,4	-56 044 241	1,5	-56 604 534	1,0
PALKAT JA PALKKIOT	-43 221 866	-42 680 870	-43 720 100	2,4	-44 375 898	1,5	-44 819 646	1,0
HENKILÖSIVUKULUT	-11 598 851	-11 264 024	-11 495 640	2,1	-11 668 343	1,5	-11 784 888	1,0
PALVELUJEN OSTOT	-59 469 113	-58 834 292	-62 793 573	6,7	-64 865 815	3,3	-67 071 309	3,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 559 867	-7 420 090	-7 588 055	2,3	-7 838 488	3,3	-8 105 055	3,4
AVUSTUKSET	-11 645 716	-12 752 139	-13 533 950	6,1	-13 980 571	3,3	-14 455 910	3,4
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 753 264	-1 947 136	-1 842 375	-5,4	-1 903 185	3,3	-1 967 903	3,4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-135 248 676	-134 898 551	-140 973 693	4,5	-144 632 300	2,6	-148 204 711	2,4
TOIMINTAKATE	-117 400 680	-118 835 888	-123 394 460	3,8	-126 842 121	2,8	-130 040 936	2,5
VEROTULOT	83 507 153	86 528 000	87 483 500	1,1	89 233 170	2,0	91 017 830	2,0
Kunnan tulovero	73 472 011	76 000 000	77 283 500	1,7	78 829 170	2,0	80 405 750	2,0
Kiinteistövero	6 947 266	7 100 000	7 100 000	0,0	7 242 000	2,0	7 386 840	2,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 087 876	3 428 000	3 100 000	-9,6	3 162 000	2,0	3 225 240	2,0
VALTIONOSUUDET	38 601 035	37 104 001	41 550 960	12,0	43 586 960	4,9	45 504 770	4,4
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
KORKOTUOTOT	354 235	390 000	390 000	0,0	390 000	0,0	390 000	0,0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	354 940	132 000	374 000	183,3	354 000	-5,3	354 000	0,0
KORKOKULUT	-495 248	-703 000	-503 000	-28,4	-458 000	-8,9	-427 000	-6,8
MUUT RAHOITUSKULUT	-152	-8 500	-1 000	-88,2	-1 000	0,0	-1 000	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	213 775	-189 500	260 000	-237,2	285 000	9,6	316 000	10,9
VUOSIKATE	4 921 283	4 606 613	5 900 000	28,1	6 263 009	6,2	6 797 664	8,5
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 934 874	-5 600 000	-5 900 000	5,4	-5 900 000	0	-6 100 000	3,4
TILIKAUDEN TULOS	-1 013 591	-993 387	0	-100,0	363 009		697 664	92,2
VARAUSTEN LIS.-/VÄHENN. +								
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 013 591	-993 387	0	-100,0	363 009		697 664	92,2

Talousarvion tuloslaskelma, erittelyt:

HENKILÖSTÖKULUT

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	KH2020	ERO TA19/ KH20	TS2021	ERO KH20/ TS21	TS2022	ERO TS21/ TS22
	€	€	€	%	€	%	€	%
HENKILÖSTÖKULUT	-53 687 391	-52 907 204	-54 153 530	2,4	-54 966 081	1,5	-55 515 427	1,0
TYÖLLISYYDEN HENKILÖSTÖKULUT	-1 133 326	-1 037 690	-1 062 210	2,4	-1 078 160	1,5	-1 088 927	1,0
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-54 820 717	-53 944 894	-55 215 740	2,4	-56 044 241	1,5	-56 604 354	1,0

ERIKOISSAIRAANHOITO

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	KH2020	ERO TA19/ KH20	TS2021	ERO KH20/ TS21	TS2022	ERO TS21/ TS22
	€	€	€	%	€	%	€	%
LÄNSI-POHJA ERIKOISSAIRAANHOITO	-30 967 678	-12 179 300	-11 797 170		-12 186 476	3,3	-12 600 817	3,4
LÄNSI-POHJA ERIKOISSAIRAANHOITO TUKIPALVELUT			-2 202 930		-2 275 627	3,3	-2 352 998	3,4
LÄNSI-POHJA ERIKOISSAIRAANHOITO YHTEENSÄ	-30 967 678	-12 179 300	-14 000 100	14,9	-14 462 103	3,3	-14 953 815	3,4
MEHILÄINEN L-P ERIKOISSAIRAANHOITO		-15 892 186	-16 162 350	1,7	-16 695 708	3,3	-17 263 362	3,4
ERIKOISSAIRAANHOITO YHTEENSÄ	-30 967 678	-28 071 486	-30 162 450	7,4	-31 157 811	3,3	-32 217 177	3,4

PERUSTERVEYDENHUOLTO

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	KH2020	ERO TA19/ KH20	TS2021	ERO KH20/ TS21	TS2022	ERO TS21/ TS22
	€	€	€	%	€	%	€	%
MEHILÄINEN L-P PERUSTERVEYDENHUOLTO		-6 595 052	-6 667 330	1,1	-6 887 352	3,3	-7 121 522	3,4

PALVELUSETELIT

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	KH2020	ERO TA19/ KH20	TS2021	ERO KH20/ TS21	TS2022	ERO TS21/ TS22
	€	€	€	%	€	%	€	%
KOTIHOIDON PALVELUSETELIT	-423 843	-560 000	-600 000	7,1	-619 800	3,3	-640 873	3,4
PALVELUASUMISEN PALVELUSETELIT	-3 678 841	-4 688 114	-5 102 110	8,8	-5 270 480	3,3	-5 449 676	3,4
MUUT PALVELUSETELIT	-420 478	-324 800	-234 800	-27,7	-242 548	3,3	-250 795	3,4
PÄIVÄHOIDON PALVELUSETELIT	-932 333	-1 000 000	-1 190 000	19,0	-1 229 270	3,3	-1 271 065	3,4
PALVELUSETELIKULUT YHTEENSÄ	-5 455 495	-6 572 914	-7 126 910	8,4	-7 362 098	3,3	-7 612 409	3,4

VUODEN 2020 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAVUOSIEN 2021-2022 TULOSLASKELMAN PERUSTELUT

Tuloslaskelman erien sitovuus

Tuloslaskelman seuraavat erät ovat sitovia valtuustoon nähden:

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustulojen ja -menojen erotus
- satunnaiset tulot
- satunnaiset menot

Toimintatulot

Myynti- ja maksutuotot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti kunnan tuloksi tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Tuloista vähennetään ennen tuloslaskelmaan merkitsemistä mm. myynnin perusteella määräytyvät välilliset verot (esim. arvonlisävero).

Tornion kaupungin ulkoiset toimintatulot ovat vuoden 2020 talousarviossa yhteensä 17,6 milj. euroa, suunnitelmavuoden 2021 17,8 milj. euroa ja suunnitelmavuoden 2022 18,2 milj. euroa.

Tornion kaupungin ulkoiset toimintamenot ovat vuoden 2020 talousarviossa yhteensä -140,97 milj. euroa, suunnitelmavuoden 2021 -144,63 milj. euroa ja suunnitelmavuoden 2022 -148,20 milj. euroa.

Toimintakate

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Tornion kaupungin toimintakate v. 2020 talousarviossa on

- 123,39 milj. euroa, suunnitelmavuoden 2021 -126,84 milj. euroa ja suunnitelmavuoden 2022 -130,04 milj. euroa.

Verotulot

Verotulokohtaan kirjataan kaupungin tulovero, kaupungin osuus yhteisveron tuotosta ja kiinteistövero. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä veronkantajan tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden verotuloksi.

Verotulot v. 2020 talousarviossa on seuraava:

Verotulo milj. e	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kunnallisvero	77,2	78,8	80,4
Yhteisövero	3,1	3,2	3,2
Kiinteistövero	7,1	7,2	7,4
Yhteensä	87,4	89,2	91,0

Valtionosuudet

Tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja -avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuolto, esi- ja perusopetus ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen rahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjälle myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluille. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan.

Valtionosuuksien muutokset yhteensä ovat seuraavat:

Taulukko 14. Tornion kaupungin valtionosuudet TA 2019 - TS 2022

Valtionosuudet 1 000 euroa	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	Muutos %	TS 2022	Muutos %
Peruspalvelujen valtionosuus	30 237	33 600	11,1%	35 247	4,9%	36 798	4,4%
Verotulojen tasaus	7 753	8 447	9,0%	8 861	4,9%	9 251	4,4%
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-886	-497	-43,9%	-521	4,8%	-544	4,4%
Järjestelmä muutos ja lisäosat	0	0		0		0	
Valtionosuudet yhteensä	37 104	41 550	12,0%	43 587	4,9%	45 505	4,4%

Verotuloihin perustuvan valtionosuuksien vuoden 2019 verotulontasauslaskelmassa käytetään verovuoden 2018 tietoja. Vuoden 2020 talousarviossa verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasauksena saatava määrä on 8 382 354 euroa.

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2020:

Kunta:

Tornio

Klikkaa solu aktiiviseksi ja valitse kunta alasvetovalikosta

Asukasluku 31.12.2018:

21 875

YHTEENVETO

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		euroa	euroa/asukas
Ikärakenne		77 382 917	3 538
Sairastavuus		24 878 244	1 137
Muut laskennalliset kustannukset		4 668 074	213
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä		106 929 235	4 888
Kunnan omarahoitusosuus laskennallisesta kustannuksesta	-3 655,41 €/asukas	-79 962 094	-3 655
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta		26 967 141	1 233
Lisäosat		1 070 184	49
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset		-3 432 270	-157
- mistä kunnan rahoitus Kelan myöntämän perustoimeentulotuen menoihin		-655 661	-30
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta		24 605 055	1 125
Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus (+taseuslisä/-taseusvähennys)		8 382 354	383
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		32 987 409	1 508
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet			
Vuoden 2019 rahoitus		-496 885	-23
Laskurilla laskettu rahoitus vuodelle 2020		-5 665 117	-259
Mistä			
- kunnan omarahoitusosuus	-84 €/asukas	-1 835 404	
- kunnan omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen	-179 €/asukas	-3 907 676	
- positiiviset erät (esim. lukiorahoitus, vammaiskorotukset, opistot, taidelaitokset, apip)		77 962	
Kunnan valtionosuusrahoitus 2020		32 490 524	1 485
HUOM! Uusi momentti 28.90.35 Veromenetysten kompensatiot			
- veromenetysten kompensatiot vuosina 2010-2020		8 990 692	411
Kunnan valtionosuus ja veromen. kompensatiot 2020		41 481 215	1 896
Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset			
Kotikuntakorvausmenot (-)		-219 807	
Kotikuntakorvaustulot (+)		355 847	
Kotikuntakorvaukset, netto		136 040	

Rahoitustulot	Rahoituksen tuloista ilmoitetaan erikseen korkotulot ja muut rahoitustulot. Korkotuloissa ilmoitetaan antolainoista sekä muista sijoituksista ja talletuksista saadut korkotulot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna. Muissa rahoitustuloissa suurimpana eränä ovat kuntayhtymien peruspääoman korot. Korkotulot ovat 0,39 milj. euroa, josta 0,39 milj. euroa konserniyhtiöiltä pääomalainoista.
Rahoitusmenot	Rahoitusmenoissa ilmoitetaan erikseen korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoihin kuuluvat pitkäaikaisista ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna. Muissa rahoitusmenoissa suurimpana eränä ovat verotilittyskorot. Korkomenot ovat 0,5 milj. euroa ja muut rahoitusmenot 1 000 euroa.
Vuosikate	Vuosikate on kunnan kokonaisrahoitusta kuvaava välitulokas. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannonkijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tulot ja menot. Satunnaisten tulojen ja menojen esittäminen vuosikatteen jälkeen takaa vuosikatteen vertailukelpoisuuden eri vuosien ja eri kuntayksiköiden välillä. Tornion kaupungin vuosikate TA 2020 on 5 900 000 euroa, suunnitelmavuosi 2021 on 6 263 009 euroa ja suunnitelmavuosi 2022 on 6 797 664 euroa.
Poistot	Poistoina ilmoitetaan poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista. Poistojen määräksi on arvioitu 5,9 milj. euroa.
Satunnaiset tulot	Satunnaisia tuloja ja menoja ovat sellaiset tulot ja menot, jotka ja menot ovat poikkeuksellisia kunnan toiminnassa. Tornion kaupungin talousarvioon 2020 ei sisälly satunnaisia eriä.
Tilikauden tulos	Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen järjestelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Tilikauden tulos TA 2020 on 0 euroa. Suunnitelmavuosi 2021 on 363 009 euroa ylijäämäinen ja suunnitelmavuosi 2022 on 697 664 euroa ylijäämäinen.
Varausten muutos	Kirjanpitolain 112 §:ssä luetelluista vapaaehtoisista varauksista kunnissa tulee kysymykseen lähinnä investointivaraus. Investointivaruksella vaikutetaan tuloksen käyttöön etukäteen pidättämällä varauksista vastaava määrä realisoitunutta tuloa vastaista hankintamenoa varten. Tornion kaupungin vuoden 2020 talousarvioon ei sisälly varausten muutoksia.
Rahastojen muutos	Tornion kaupungin vuoden 2020 talousarvioon ei sisälly rahastojen muutoksia.
Tilikauden ali/ylijäämä	Tornion kaupungin TA 2020 tilikauden tulos on 0 euroa.

8. RAHOITUSOSA

TORNION KAUPUNKI
RAHOITUSOSA

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate +/-	4 921 283	4 606 613	5 900 000	6 263 009	6 797 664
Satunnaiset erät +/-					
Tulorahoituksen korjauserät	-226 230	-310 000	-300 000	-303 600	-309 976
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 971 106	-5 862 400	-9 596 000	-9 834 400	-7 147 400
Rahoitusos.inv.menoihin +	719 783	264 000	584 500	235 000	285 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	297 091	370 000	360 000	363 600	369 976
Investointien nettomeno	-7 954 232	-5 228 400	-8 651 500	-9 235 800	-6 492 424
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 259 179	-931 787	-3 051 500	-3 276 391	-4 736
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaam.lisäykset -		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Antolainasaamisten vähennykset +		400 000	400 000	400 000	400 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	10 000 000	10 000 000	15 000 000	10 000 000	10 000 000
Pitkäaik.lainojen vähennys -	-7 485 862	-7 785 863	-8 350 000	-8 800 000	-9 400 000
Lyhytaik.lainojen muutos - / +	7 000 000	-1 250 000	-2 000 000	1 000 000	-1 000 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 254 959	-67 650	1 498 500	-1 176 391	-504 736
Kassalainat (arvio TA2019-TS2022)	20 000 000	12 000 000	18 000 000	19 000 000	18 000 000
Pitkäaikainen lainakanta	39 935 863	42 200 000	48 850 000	50 050 000	50 650 000
Lainakanta	59 935 863	54 200 000	66 850 000	69 050 000	68 650 000
Pitkäaikaiset lainat e/asukas	1 826	1 905	2 262	2 332	2 374
Lainakanta e /asukas	2 740	2 447	3 095	3 217	3 217
Lainanhoitokate	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8
Investointien tulorahoitus %	59,6	82,3	65,5	65,2	99,1
Asukasmäärä	21872	22150	21600	21461	21339

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + korkokulut)/(Korkokulut+ laskennalliset lainanlyhennykset)

Laskennalliset lainanlyhennykset = Jaetaan lainakanta 31.12. kahdeksalla

Lainanhoitokate mittaa kunnan tulorahoituksen riittävyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun.

Lainanhoitokate < 1 lainanhoitokyky heikko

Lainanhoitokate 1 -2 lainanhoitokyky tyydyttävä

Lainanhoitokate > 2 lainanhoitokyky hyvä

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa tai realisoimaan kunnan omaisuutta.

Investointien tulorahoitus % = 100* Vuosikate / Nettoinvestoinnit

Investointien tulorahoitus - tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

VUODEN 2020 TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMAN PERUSTELUT

Tarkoitus ja rakenne	<p>Rahoituslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitusta yhteen laskelmaan.</p> <p>Kunnan rahoituslaskelmalla esitetään kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma antaa kuvan tulo-rahoituksen riittävydestä, investoinneista, pääomarahoituksesta sekä rahoitusaseman muutoksista.</p>
Sitovuus	<p>Rahoituslaskelman seuraavat erät ovat sitovia valtuustoon nähden:</p> <ul style="list-style-type: none">- antolainojen vähennys- antolainojen lisäys- pitkäaikaisten lainojen vähennys- pitkäaikaisten lainojen lisäys
Toiminnan rahavirta	<p>Rahoituslaskelman kohtaan "Toiminnan rahavirta" otetaan vuosikate ja satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen. Lisäksi tulo-rahoitusta oikaistaan pakollisilla varauksilla, jotka eivät ole rahan käyttöä.</p> <p>Tornion kaupungin TA 2020 vuosikate on 5 900 000 euroa. Satunnaisia eriä ei ole TA 2020.</p>
Investointien rahavirta	<p>Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Investointiosasta siirtyvät meno- ja tuloerät esitetään rahoitusosassa bruttomääräisinä.</p> <p>Tornion kaupungin käyttöomaisuusinvestointien bruttomeno TA 2020 on 9,6 milj. euroa.</p> <p>Investointien rahoitusosuudet ovat 584 500 euroa ja käyttöomaisuuden myyntitulot ovat 360 000 euroa.</p>
Rahoituksen rahavirta	<p>Kunnan myöntämät lainat, jotka taseessa esitetään pysyvien vastaavien ryhmässä sijoitukset, käsitellään ryhmässä antolainaukset muutokset. Lainojen lisäykset vähentävät rahavirtaa ja lainojen vähennykset lisäävät rahavirtaa.</p>
Antolainauksen muutokset	<p>Tornion kaupungin antolainojen lisäys on 500 000 e (sisältää lyhytaikaisen konserniyhteisölainoituksen 400 000 e, kyläyhdistysten kehittämishankelainoituksen 80 000 e ja sosiaalisen luototuksen 20 000 e) ja antolainojen vähennys on 400 000 euroa.</p>
Lainakannan muutokset	<p>Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset tilikauden aikana. Lyhytaikaisten kassalainojen lisäykset ja vähennykset esitetään rahoituslaskelmassa omalla rivillä.</p> <p>Tornion kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja 8,35 milj. euroa ja ottaa uutta pitkäaikaista lainaa 15 milj. euroa talousarviovuoden 2020 aikana. Kassalainojen määräksi arvioidaan vuoden 2020 päättyessä 18,0 milj. euroa.</p>
Vaikutus maksuvalmiuteen	<p>Toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta yhteensä osoittavat vaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.</p>

9. TOIMIALOJEN JA TOIMIELIMIEN TUOSLASKELMAOSAT

TALOUSARVION TUOSLASKELMA 2020

10 TARKASTUSTOIMI	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-34 908	-45 810	-47 100	2,8	-47 809	-48 277
PALKAT JA PALKKIOT	-31 580	-38 190	-39 240	2,7	-39 829	-40 227
HENKILÖSIVUKULUT	-3 328	-7 620	-7 860	3,1	-7 980	-8 050
ELÄKEKULUT	-2 919	-6 320	-6 340	0,3	-6 430	-6 500
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-408	-1 300	-1 520	16,9	-1 550	-1 550
PALVELUJEN OSTOT	-30 494	-41 700	-38 210	-8,4	-39 469	-40 812
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-400	-250	-37,5	-258	-268
MUUT TOIMINTAKULUT	195	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT	-65 207	-87 910	-85 560	-2,7	-87 536	-89 357
TOIMINTAKATE	-65 207	-87 910	-85 560	-2,7	-87 536	-89 357
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-65 207	-87 910	-85 560	-2,7	-87 536	-89 357

TALOUSARVION TUOSLASKELMA 2020 ULKOINEN

11 KESKUSHALL.PALVELUT	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	1 363 865	1 024 305	1 097 500	7,1	1 110 669	1 133 993
MAKSUTUOTOT	55 307	55 000	55 000	0,0	55 660	56 829
TUET JA AVUSTUKSET	387 667	913 810	814 330	-10,9	824 102	841 409
MUUT TOIMINTATUOTOT	254 881	315 580	305 580	-3,2	309 246	315 740
TOIMINTATUOTOT	2 061 720	2 308 695	2 272 410	-1,6	2 299 677	2 347 971
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-2 760 859	-3 597 269	-3 597 420	0,0	-3 651 427	-3 687 880
PALKAT JA PALKKIOT	-2 149 887	-2 849 370	-2 827 840	-0,8	-2 870 257	-2 898 958
HENKILÖSIVUKULUT	-610 973	-747 899	-769 580	2,9	-781 170	-788 922
ELÄKEKULUT	-535 146	-691 640	-690 000	-0,2	-700 371	-707 358
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-75 827	-56 259	-79 580	41,5	-80 799	-81 564
PALVELUJEN OSTOT	-3 665 860	-4 403 313	-4 161 114	-5,5	-4 298 438	-4 444 596
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-398 065	-312 695	-355 190	13,6	-366 913	-379 395
AVUSTUKSET	-450 735	-533 800	-534 300	0,1	-551 933	-570 700
MUUT TOIMINTAKULUT	-33 976	-27 290	-35 160	28,8	-36 322	-37 559
TOIMINTAKULUT	-7 309 496	-8 874 367	-8 683 184	-2,2	-8 905 033	-9 120 130
TOIMINTAKATE	-5 247 775	-6 565 672	-6 410 774	-2,4	-6 605 356	-6 772 159
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-143 622	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-143 622	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-5 391 398	-6 565 672	-6 410 774	-2,4	-6 605 356	-6 772 159
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-5 391 398	-6 565 672	-6 410 774	-2,4	-6 605 356	-6 772 159

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2020

ULKOINEN

20 HYVINVOINTIPALVELUT	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	2 596 630	1 467 070	2 304 157	57,1	2 331 808	2 380 774
MAKSUTUOTOT	3 780 006	3 732 230	3 874 530	3,8	3 921 025	4 003 367
TUET JA AVUSTUKSET	405 767	155 050	203 420	31,2	205 861	210 184
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 199 605	1 068 010	1 091 891	2,2	1 104 993	1 128 200
TOIMINTATUOTOT	7 982 008	6 422 360	7 473 998	16,4	7 563 687	7 722 525
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-19 825 155	-18 337 960	-18 769 330	2,4	-19 050 937	-19 241 331
PALKAT JA PALKKIOT	-15 583 923	-14 359 120	-14 684 610	2,3	-14 904 877	-15 053 926
HENKILÖSIVUKULUT	-4 241 232	-3 978 840	-4 084 720	2,7	-4 146 060	-4 187 405
ELÄKEKULUT	-3 626 893	-3 442 290	-3 463 530	0,6	-3 515 500	-3 550 625
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-614 339	-536 550	-621 190	15,8	-630 560	-636 780
PALVELUJEN OSTOT	-46 194 525	-44 988 293	-48 724 191	8,3	-50 332 105	-52 043 418
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 002 648	-1 748 944	-1 885 760	7,8	-1 948 002	-2 014 249
AVUSTUKSET	-9 014 231	-9 841 569	-10 312 710	4,8	-10 653 029	-11 015 231
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 331 695	-1 507 220	-1 415 890	-6,1	-1 462 617	-1 512 346
TOIMINTAKULUT	-78 368 254	-76 423 986	-81 107 881	6,1	-83 446 690	-85 826 575
TOIMINTAKATE	-70 386 245	-70 001 626	-73 633 883	5,2	-75 883 003	-78 104 050
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-76 538	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-76 538	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-70 462 784	-70 001 626	-73 633 883	5,2	-75 883 003	-78 104 050
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-70 462 784	-70 001 626	-73 633 883	5,2	-75 883 003	-78 104 050

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2020
ULKOINEN

40 SIVISTYSPALVELUT	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	734 043	950 036	942 300	-0,8	953 607	973 631
MAKSUTUOTOT	1 429 226	1 440 879	1 473 355	2,3	1 491 036	1 522 351
TUET JA AVUSTUKSET	930 228	351 073	695 870	98,2	704 221	719 010
MUUT TOIMINTATUOTOT	73 990	29 950	61 540	105,5	62 275	63 582
TOIMINTATUOTOT	3 167 487	2 771 938	3 173 065	14,5	3 211 139	3 278 574
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-25 840 320	-24 596 225	-25 184 150	2,4	-25 561 955	-25 817 604
PALKAT JA PALKKIOT	-20 666 817	-19 733 800	-20 277 250	2,8	-20 581 409	-20 787 218
HENKILÖSIVUKULUT	-5 173 503	-4 862 425	-4 906 900	0,9	-4 980 546	-5 030 386
ELÄKEKULUT	-4 357 448	-4 193 535	-4 116 250	-1,8	-4 177 986	-4 219 806
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-816 055	-668 890	-790 650	18,2	-802 560	-810 580
PALVELUJEN OSTOT	-4 490 975	-4 266 076	-4 583 404	7,4	-4 734 673	-4 895 659
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 728 779	-1 045 781	-1 088 315	4,1	-1 124 242	-1 162 486
AVUSTUKSET	-2 133 130	-2 285 090	-2 599 140	13,7	-2 684 912	-2 776 199
MUUT TOIMINTAKULUT	-154 229	-121 866	-129 525	6,3	-133 805	-138 361
TOIMINTAKULUT	-34 347 433	-32 315 038	-33 584 534	3,9	-34 239 587	-34 790 309
TOIMINTAKATE	-31 179 946	-29 543 100	-30 411 469	2,9	-31 028 448	-31 511 735
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-321 517	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-321 517	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-31 501 463	-29 543 100	-30 411 469	2,9	-31 028 448	-31 511 735
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-31 501 463	-29 543 100	-30 411 469	2,9	-31 028 448	-31 511 735

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2020
ULKOINEN

410 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	517 614	487 300	487 910	0,1	493 765	504 132
MAKSUTUOTOT	1 146 851	1 191 670	1 148 485	-3,6	1 162 268	1 186 678
TUET JA AVUSTUKSET	430 968	103 040	282 470	174,1	285 860	291 863
MUUT TOIMINTATUOTOT	14 568	10 380	6 630	-36,1	6 707	6 847
TOIMINTATUOTOT	2 110 001	1 792 390	1 925 495	7,4	1 948 600	1 989 520
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-22 818 887	-21 912 170	-22 046 090	0,6	-22 376 812	-22 600 613
PALKAT JA PALKKIOT	-18 337 433	-17 678 720	-17 859 620	1,0	-18 127 515	-18 308 784
HENKILÖSIVUKULUT	-4 481 454	-4 233 450	-4 186 470	-1,1	-4 249 297	-4 291 829
ELÄKEKULUT	-3 755 049	-3 629 910	-3 490 030	-3,9	-3 542 337	-3 577 809
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-726 406	-603 540	-696 440	15,4	-706 960	-714 020
PALVELUJEN OSTOT	-3 796 036	-3 618 641	-3 913 903	8,2	-4 043 074	-4 180 541
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 449 992	-803 980	-822 490	2,3	-849 642	-878 545
AVUSTUKSET	-2 005 830	-2 155 750	-2 469 800	14,6	-2 551 303	-2 638 047
MUUT TOIMINTAKULUT	-113 308	-59 490	-80 290	35,0	-82 945	-85 769
TOIMINTAKULUT	-30 184 052	-28 550 031	-29 332 573	2,7	-29 903 776	-30 383 515
TOIMINTAKATE	-28 074 052	-26 757 641	-27 407 078	2,4	-27 955 176	-28 393 995
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-252 993	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-252 993	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-28 327 045	-26 757 641	-27 407 078	2,4	-27 955 176	-28 393 995
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-28 327 045	-26 757 641	-27 407 078	2,4	-27 955 176	-28 393 995

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2020
ULKOINEN

460 ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	194 919	432 116	423 990	-1,9	429 077	438 088
MAKSUTUOTOT	268 224	233 839	310 470	32,8	314 195	320 794
TUET JA AVUSTUKSET	433 311	222 823	366 400	64,4	370 797	378 584
MUUT TOIMINTATUOTOT	59 420	18 570	53 910	190,3	54 556	55 702
TOIMINTATUOTOT	955 875	907 348	1 154 770	27,3	1 168 625	1 193 168
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-2 760 598	-2 457 405	-2 895 610	17,8	-2 939 042	-2 968 442
PALKAT JA PALKKIOT	-2 116 845	-1 866 930	-2 221 550	19,0	-2 254 874	-2 277 424
HENKILÖSIVUKULUT	-643 753	-590 475	-674 060	14,2	-684 168	-691 018
ELÄKEKULUT	-562 180	-526 815	-587 490	11,5	-596 328	-602 288
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-81 573	-63 660	-86 570	36,0	-87 840	-88 730
PALVELUJEN OSTOT	-662 172	-620 185	-647 331	4,4	-668 697	-691 438
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-225 930	-226 151	-223 645	-1,1	-231 027	-238 885
AVUSTUKSET	-127 300	-129 340	-129 340	0,0	-133 609	-138 152
MUUT TOIMINTAKULUT	-39 015	-61 686	-47 185	-23,5	-48 743	-50 402
TOIMINTAKULUT	-3 815 016	-3 494 767	-3 943 111	12,8	-4 021 118	-4 087 319
TOIMINTAKATE	-2 859 141	-2 587 419	-2 788 341	7,8	-2 852 493	-2 894 151
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-68 523	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-68 523	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 927 664	-2 587 419	-2 788 341	7,8	-2 852 493	-2 894 151
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 927 664	-2 587 419	-2 788 341	7,8	-2 852 493	-2 894 151

TALOUSARVION TULOSLASKELMA

2020

480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYyntITUOTOT	21 510	30 620	30 400	-0,7	30 765	31 411
MAKSUTUOTOT	14 151	15 370	14 400	-6,3	14 573	14 879
TUET JA AVUSTUKSET	65 949	25 210	47 000	86,4	47 564	48 563
MUUT TOIMINTATUOTOT	2	1 000	1 000	0,0	1 012	1 033
TOIMINTATUOTOT	101 612	72 200	92 800	28,5	93 914	95 886
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-260 835	-226 650	-242 450	7,0	-246 101	-248 549
PALKAT JA PALKKIOT	-212 539	-188 150	-196 080	4,2	-199 020	-201 010
HENKILÖSIVUKULUT	-48 296	-38 500	-46 370	20,4	-47 081	-47 539
ELÄKEKULUT	-40 219	-36 810	-38 730	5,2	-39 321	-39 709
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-8 077	-1 690	-7 640	352,1	-7 760	-7 830
PALVELUJEN OSTOT	-32 768	-27 250	-22 170	-18,6	-22 902	-23 680
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-52 857	-15 650	-42 180	169,5	-43 573	-45 056
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 905	-690	-2 050	197,1	-2 117	-2 190
TOIMINTAKULUT	-348 365	-270 240	-308 850	14,3	-314 693	-319 475
TOIMINTAKATE	-246 753	-198 040	-216 050	9,1	-220 779	-223 589
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-246 753	-198 040	-216 050	9,1	-220 779	-223 589

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2020
ULKOINEN

60 TEKNISET PALVELUT	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	1 481 543	1 664 520	1 685 650	1,3	1 705 877	1 741 699
MAKSUTUOTOT	635 911	460 850	511 440	11,0	517 577	528 447
TUET JA AVUSTUKSET	103 103	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 416 223	2 434 300	2 462 670	1,2	2 492 222	2 544 559
TOIMINTATUOTOT	4 636 781	4 559 670	4 659 760	2,2	4 715 676	4 814 705
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 359 474	-7 367 630	-7 617 740	3,4	-7 732 113	-7 809 442
PALKAT JA PALKKIOT	-4 789 660	-5 700 390	-5 891 160	3,3	-5 979 526	-6 039 317
HENKILÖSIVUKULUT	-1 569 815	-1 667 240	-1 726 580	3,6	-1 752 587	-1 770 125
ELÄKEKULUT	-1 375 372	-1 473 840	-1 497 860	1,6	-1 520 377	-1 535 585
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-194 443	-193 400	-228 720	18,3	-232 210	-234 540
PALVELUJEN OSTOT	-5 087 259	-5 134 910	-5 286 654	3,0	-5 461 130	-5 646 824
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 430 375	-4 312 270	-4 258 540	-1,2	-4 399 073	-4 548 657
AVUSTUKSET	-47 620	-91 680	-87 800	-4,2	-90 697	-93 780
MUUT TOIMINTAKULUT	-233 559	-290 760	-261 800	-10,0	-270 441	-279 637
TOIMINTAKULUT	-15 158 287	-17 197 250	-17 512 534	1,8	-17 953 454	-18 378 340
TOIMINTAKATE	-10 521 507	-12 637 580	-12 852 774	1,7	-13 237 778	-13 563 635
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 393 196	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 393 196	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-15 914 703	-12 637 580	-12 852 774	1,7	-13 237 778	-13 563 635
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-15 914 703	-12 637 580	-12 852 774	1,7	-13 237 778	-13 563 635

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2020
ULKOINEN

610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO TA19/KH20 %	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	524 765	648 360	643 610	-0,7	651 333	665 011
MAKSUTUOTOT	264 945	150 570	157 440	4,6	159 329	162 676
TUET JA AVUSTUKSET	103 059	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 413 693	2 386 150	2 460 790	3,1	2 490 319	2 542 616
TOIMINTATUOTOT	3 306 462	3 185 080	3 261 840	2,4	3 300 981	3 370 303
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-4 936 532	-5 869 840	-6 069 820	3,4	-6 160 980	-6 222 634
PALKAT JA PALKKIOT	-3 668 930	-4 497 140	-4 647 820	3,4	-4 717 535	-4 764 707
HENKILÖSIVUKULUT	-1 267 603	-1 372 700	-1 422 000	3,6	-1 443 445	-1 457 927
ELÄKEKULUT	-1 126 972	-1 220 310	-1 241 780	1,8	-1 260 445	-1 273 067
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-140 631	-152 390	-180 220	18,3	-183 000	-184 860
PALVELUJEN OSTOT	-4 888 296	-4 839 630	-4 972 874	2,8	-5 136 991	-5 311 657
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 388 830	-4 243 990	-4 205 160	-0,9	-4 343 932	-4 491 637
AVUSTUKSET	-25 327	-63 880	-60 000	-6,1	-61 980	-64 087
MUUT TOIMINTAKULUT	-171 056	-206 050	-193 370	-6,2	-199 752	-206 544
TOIMINTAKULUT	-13 410 042	-15 223 390	-15 501 224	1,8	-15 903 635	-16 296 559
TOIMINTAKATE	-10 103 580	-12 038 310	-12 239 384	1,7	-12 602 654	-12 926 256
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 393 196	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 393 196	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-15 496 776	-12 038 310	-12 239 384	1,7	-12 602 654	-12 926 256
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-15 496 776	-12 038 310	-12 239 384	1,7	-12 602 654	-12 926 256

TALOUSARVION TULOSLASKELMA
2020

691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO	TS2021	TS2022
				TA19/KH20 %		
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	59 423	108 670	112 990	4,0	114 346	116 747
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 481	6 150	1 480	-75,9	1 498	1 529
TOIMINTATUOTOT	60 904	114 820	114 470	-0,3	115 844	118 276
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-28 165	-60 070	-66 320	10,4	-67 318	-67 978
PALKAT JA PALKKIOT	-23 964	-49 990	-55 140	10,3	-55 968	-56 528
HENKILÖSIVUKULUT	-4 201	-10 080	-11 180	10,9	-11 350	-11 450
ELÄKEKULUT	-3 458	-8 380	-9 030	7,8	-9 160	-9 250
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-743	-1 700	-2 150	26,5	-2 190	-2 200
PALVELUJEN OSTOT	-9 322	-38 440	-42 050	9,4	-43 437	-44 914
AINEET, TARIKKEET JA TAVARAT	-1 045	-2 070	-2 070	0,0	-2 138	-2 211
MUUT TOIMINTAKULUT	-137	-11 720	-1 330	-88,7	-1 374	-1 421
TOIMINTAKULUT	-38 669	-112 300	-111 770	-0,5	-114 267	-116 524
TOIMINTAKATE	22 235	2 520	2 700	7,1	1 577	1 752
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	22 235	2 520	2 700	7,1	1 577	1 752

TALOUSARVION TULOSLASKELMA
2020

695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	KH 2020	ERO	TS2021	TS2022
				TA19/KH20 %		
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	897 355	907 490	929 050	2,4	940 198	959 941
MAKSUTUOTOT	370 966	310 280	354 000	14,1	358 248	365 771
TUET JA AVUSTUKSET	44	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 049	42 000	400	-99,0	405	414
TOIMINTATUOTOT	1 269 415	1 259 770	1 283 450	1,9	1 298 851	1 326 126
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 394 777	-1 437 720	-1 481 600	3,1	-1 503 815	-1 518 830
PALKAT JA PALKKIOT	-1 096 766	-1 153 260	-1 188 200	3,0	-1 206 023	-1 218 082
HENKILÖSIVUKULUT	-298 011	-284 460	-293 400	3,1	-297 792	-300 748
ELÄKEKULUT	-244 942	-245 150	-247 050	0,8	-250 772	-253 268
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-53 069	-39 310	-46 350	17,9	-47 020	-47 480
PALVELUJEN OSTOT	-189 641	-256 840	-271 730	5,8	-280 702	-290 253
AINEET, TARIKKEET JA TAVARAT	-40 500	-66 210	-51 310	-22,5	-53 003	-54 809
AVUSTUKSET	-22 294	-27 800	-27 800	0,0	-28 717	-29 693
MUUT TOIMINTAKULUT	-62 365	-72 990	-67 100	-8,1	-69 315	-71 672
TOIMINTAKULUT	-1 709 577	-1 861 560	-1 899 540	2,0	-1 935 552	-1 965 257
TOIMINTAKATE	-440 162	-601 790	-616 090	2,4	-636 701	-639 131
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-440 162	-601 790	-616 090	2,4	-636 701	-639 131

10. TYTÄRYHTEISÖJEN TAVOITEASETTELU JA TALOUSARVIOTIEDOT TA 2020 – TS 2021-2022

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio- ja suunnitelma. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Tavoitteet laaditaan merkittävimmille tytäryhteisöille, joissa kunnalla on määräysvalta.

Tornion Energia Oy

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoite	Mittarit
Kaupungin pääomalainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko	Korkotuloutus
Sähkösiirtotoiminnan siirtohinnot sijoittuvat Energiaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimpaan neljännekseen	Energiaviraston tilasto
Kaukolämmön hinnat sijoittuvat Energiateollisuus Oy:n valtakunnallisessa tilastossa halvimpaan viidennekseen. Kaukolämmön tuotanto biopohjaiseksi mahdollisuuksien mukaan vuonna 2025.	Energiateollisuus Oy:n tilasto
Verkostojen laajennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hallitusti talous huomioon ottaen. Korjausvelan hoito-ohjelma vuosille 2021-2028.	Investointitaso, rahoituksen kestävyys, korjausvelan suunnitelmat vuonna 2020
Minimoidaan käyttökatkokset alle 1 tunti	Käyttökatkosten lukumäärä, pituus, vaikuttavuus (riskianalyysi)
Sähkön siirtotoiminnan kohtuullinen tuotto	Energiaviraston laskelma

Tornion Energia Oy

Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion Energia Oy:n perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen sähköä ja kaukolämpöä edullisesti, luotettavasti ja taloudellisesti.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Markku Taramaa Helena Kristo, Marja-Liisa Husa, Lauri Nykänen, Kari Hietala, Jaana Niva
Toimitusjohtaja	Jukka Järnström
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset	

tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	<p>Sähköverkko Parannetaan verkon käyttövarmuutta. Sähkön siirtohintaa säilytetään Energiamarkkinaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimman neljänneksen joukossa.</p> <p>Kaukolämpö Asiakkaille tarjotaan edullista, toimintavarmaa sekä kilpailukykyistä kaukolämpöä. Kaukolämmön hintaa säilytetään valtakunnallisessa tilastossa halvimmassa viidenneksessä.</p> <p>Fennovoima Tornion Energia on sitoutunut Fennovoima-hankkeeseen 1,6 MW:n teholla. Vuoden 2019 rahoitustarve on n. 166 000 erua.</p>
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	<p>Sähköverkko Parannetaan verkon käyttövarmuutta. Sähkön siirtohintaa säilytetään Energiamerkinaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimman neljänneksen joukossa.</p> <p>Kaukolämpö Asiakkaille tarjotaan edullista, toimintavarmaa sekä kilpailukykyistä kaukolämpöä. Kaukolämmön hintaa säilytetään valtakunnallisessa tilastossa halvimmassa viidenneksessä.</p> <p>Fennovoima Tornion Energia on sitoutunut Fennovoima-hankkeeseen 1,6 MW:n teholla.</p>
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	<p>Sähköverkko - Loistekompensointi 140 000 € - Korvausinvestoinnit 920 000 €</p> <p>Kaukolämpöverkko - Ylipääkatu 75 000 € - Paineenpitoyksikkö 30 000 €</p>
Investoinnit 2021 - 2022	Investoinnit kohdistuvat sähkö- ja kaukolämpöverkon korjausvelkainvestointeihin ja säävarman verkon korjaamiseen.

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	12 261 642	12 406 553	12 580 900	12 953 587	13 337 368
Toimintakulut	-8 419 620	-9 474 334	-9 910 127	-10 271 196	-10 476 620
Toimintakate	3 842 022	2 932 219	2 670 773	2 682 391	2 860 748
Rahoitustuotot /osinkotulo	214 989				
Rahoituskulut	-267 135	-266 900	-251 500	-235 200	-222 000
Vuosikate	3 789 876	2 665 319	2 419 273	2 447 191	2 638 748
Poistot	-2 370 026	-2 207 000	-2 371 800	-2 371 800	-2 371 800
Tilikauden tulos	1 419 850	458 319	47 473	75 391	266 948
Tilinpäätössiirrot	-303 150	0	0	0	0
Verot	-183 773	-91 664	-9 495	-15 078	-53 390
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	932 927	366 655	37 978	60 313	213 558
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	1 208 000	1 208 000	1 208 000	1 208 000	1 208 000
Taseen loppusumma	32 332 538				
Investoinnit netto	2 217 432	2 161 000	2 170 000	2 170 000	2 170 000
Leasing- ja vuokravastuut					
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	16 328 622	15 582 814	14 837 006	14 091 198	13 345 390
- josta kaupungin myöntämät lainat	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
- josta kaupungin takaamat lainat	5 590 125	4 544 317	3 498 509	2 452 701	1 406 893
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	11,6 %	3,7 %	0,4 %	0,6 %	2,0 %
Vuosikate/Poistot -%	159,9 %	120,8 %	102,0 %	103,2 %	111,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,76	2,23	2,06	2,09	2,26
Henkilöstömäärä keskimäärin	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Investointien tulo-rahoitus %	171	123	111	113	122

Tornion Vesi Oy

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoite	Mittarit
Kaupungin pääomalainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko.	Korkotuloutus
Vesi- ja jätevesikuution kokonaishinta sijoittuu valtakunnallisen tilaston keskipolmannekseen.	Valtakunnallinen tilasto
Verkostohäiriöiden ja vuotovesien määrä vähenee ja käyttökatkosten määrä minimoidaan.	Verkostohäiriöt lkm < 45 kpl, vuotovesi m ³ < 17 %, jätevesi < 45 %, käyttökatkokset < 20 %

Tornion Vesi Oy

Yhteisön tytärtytiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Toimittaa asiakkailleen hyvälaatuista vesijohtovettä kohtuullisella hinnalla. Huolehtia jätevesien johtamisesta ja käsittelystä vesiensuojelun vaatimukset ja kestävän kehityksen periaatteet huomioon ottaen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Arto Liikamaa Anne Kulju, Teemu Kalliokoski, Anne-Mari Korhola, Markku Salmi, Timo Keinänen
Toimitusjohtaja	Juha Ylioinas
Hallituksen käsittely pvm.	05.11.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	-Hyvälaatuisen veden turvaaminen asiakkaille -Häiriötön jäteveden siirto jätevedenpuhdistamolle -Vuotovesien vähentäminen -Verkoston saneeraussuunnitelman teko
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	-Hyvälaatuisen veden turvaaminen asiakkaille -Häiriötön jäteveden siirto jätevedenpuhdistamolle -Vuotovesien vähentäminen -Verkoston saneeraus suunnitelman mukaisesti
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	- Liakan vesijohdon saneeraus - Ruijalaisentien vesijohdon saneeraus - Kirkkokadun saneeraus - Sairaalakadun saneeraus
Investoinnit 2021 - 2022	- Pihlajasaaren uuden asuinalueen kunnallistekniikan rakennus - Haja-asutusalueen jätevesiverkoston laajennus

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	4 591 692	4 627 150	4 689 500	4 695 000	4 700 000
Toimintakulut	-3 097 526	-3 276 399	-3 356 780	-3 370 000	-3 375 000
Toimintakate	1 494 166	1 350 751	1 332 720	1 325 000	1 325 000
Rahoitustuotot	15 031	13 800	14 300	14 300	14 300
Rahoituskulut	-188 574	-190 000	-191 000	-195 000	-195 000
Vuosikate	1 320 623	1 174 551	1 156 020	1 144 300	1 144 300
Poistot	-1 091 714	-1 126 000	-1 116 770	-1 116 000	-1 116 000
Tilikauden tulos	228 909	48 551	39 250	28 300	28 300
Tilinpäätössiirrot	72 162	0	66 530	60 000	60 000
Verot	-60 114	-29 967	-61 231	-40 000	-40 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	240 957	18 584	44 549	48 300	48 300
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	1 008 000	1 008 000	1 008 000	1 008 000	1 008 000
Taseen loppusumma	19 898 730	20 667 314	21 561 863	21 610 163	21 658 463
Investoinnit netto	1 110 241	1 002 500	1 001 000	1 001 000	1 001 000
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0	0	0
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	12 849 206	12 444 140	12 101 575	12 101 575	12 101 575
- josta kaupungin myöntämät lainat	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
- josta kaupungin takaamat lainat	7 849 206	7 444 140	7 101 575	7 101 575	7 101 575
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	5,0 %	1,0 %	0,8 %	0,6 %	0,6 %
Vuosikate/Poistot -%	121,0 %	104,3 %	103,5 %	102,5 %	102,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,84	0,78	0,79	0,78	0,78
Henkilöstömäärä keskimäärin	13,5	13,5	12,0	12,0	12,0

Tornion Vuokra-asunnot Oy

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoite	Mittarit
Vuokrataso pysyy kilpailukykyisellä tasolla.	Vuokrausaste ja alle vastaavan kokoisten lähikuntien keskiarvovuokrien.
Vuokra-asuntojen laatu ja määrä säilyy kohtuullisena.	Vuokrausaste 93 %, korjausinvestointitaso, vaihtuvuus, luovutaan sellaisesta asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa.
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta, luottotappioiden määrä liikevaihdosta	Vuokrasaatavat 2,0 %, luottotappiot 0,2 %. Luovutaan sellaisesta asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa
Asuntoja on tarjolla riittävästi erityisryhmille.	Kaupungin sosiaalitoimen tarpeet

Tornion Vuokra-asunnot Oy

Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Laadukkaiden ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen vuokraaminen ja peruskorjaaminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpilainen Arja Karhu, Arto Kanto, Eija Sunnari, Lasse Jutila, Sanna Lehtinen, Voitto Nivaoja
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm.	31.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	Tapiolantieltä talo 1 purku Röyttäntie 4:n peruskorjauksen käynnistys
Investoinnit 2021 - 2022	Röyttäntie 4:n peruskorjauksen loppuunsaattaminen Tapiolantieltä 9-talon purku

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	6 804 313	6 925 810	6 797 775	6 750 000	6 735 000
Toimintakulut	-4 627 537	-4 856 270	-4 779 377	-4 750 000	-4 750 000
Toimintakate	2 176 776	2 069 540	2 018 398	2 000 000	1 985 000
Rahoitustuotot	0	29 600	29 400	20 000	20 000
Rahoituskulut	-293 326	-337 200	-332 470	-320 000	-320 000
Vuosikate	1 883 450	1 761 940	1 715 328	1 700 000	1 685 000
Poistot	-1 799 916	-1 706 600	-1 687 800	-1 690 000	-1 670 000
Tilikauden tulos	83 534	55 340	27 528	10 000	15 000
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	83 534	55 340	27 528	10 000	15 000
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	2 462 608	2 462 608	2 462 608	2 462 608	2 462 608
Taseen loppusumma	33 338 977	32 180 000	30 800 000	29 500 000	28 400 000
Investoinnit netto	583 124	1 040 800	1 700 000	1 700 000	500 000
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0	0	0
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	25 418 879	24 097 277	22 404 883	22 518 113	22 785 959
- josta kaupungin myöntämät lainat	1 208 579	1 208 579	1 208 579	1 208 579	1 208 579
- josta kaupungin takaamat lainat	12 552 089	11 756 574	10 961 060	10 152 704	9 514 226
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	1,2 %	0,8 %	0,4 %	0,2 %	0,22 %
Vuosikate/Poistot -%	104,6 %	103,2 %	101,6 %	100,6 %	100,9 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,63	0,63	0,65	0,64	0,63
Henkilöstömäärä keskimäärin	12,0	11,0	11,0	10,0	10,0

Tornion Oppilasasuntolat

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoite	Mittarit
Yhtiön toiminta lakkaa v.2020. Yhtiö sulautetaan Tornion Palveuasunnot Oy:öön.	Toteutuu

Tornion Oppilasasuntolat

Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Vuokra-asuntojen tarjoaminen pääasiassa opiskelijoille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpilainen Linda Oinas, Virve Södervall, Virpi Lilja
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm.	31.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	Sulautuminen Tornion Palveluasunnot Oy:öön ja yhtiön lakkaaminen
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	709 624	671 090	525 950	321 850	321 850
Toimintakulut	-322 145	-370 350	-261 910	-163 700	-164 000
Toimintakate	387 479	300 740	264 040	158 150	157 850
Rahoitustuotot	0	0			
Rahoituskulut	-84 004	-20 950	-52 840	-23 000	-22 000
Vuosikate	303 475	279 790	211 200	135 150	135 850
Poistot	-179 664	-279 750	-210 700	-135 000	-135 800
Tilikauden tulos	123 811	40	500	150	50
Tilinpäätössiirrot	-123 750	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	61	40	500	150	50
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	25 228	25 228	25 228	25 228	25 228
Taseen loppusumma	4 388 704	3 636 000	3 294 000	1 794 150	1 722 000
Investoinnit netto	23 067	0	0	0	0
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0	0	0
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	4 008 714	3 567 482	3 362 700	1 720 000	1 580 000
- josta kaupungin myöntämät lainat	26 365	26 365	26 365	26 365	26 365
- josta kaupungin takaamat lainat	338 613	58 299	52 473	46 647	40 821
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	17,5 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Vuosikate/Poistot -%	168,9 %	100,0 %	100,2 %	100,1 %	100,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,65	0,64	0,56	0,66	0,72
Henkilöstömäärä keskimäärin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tornion Palveluasunnot Oy	
Yhteisön tytäryhtiöt	Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti
Yhteisön toiminta-ajatus	Asuntojen vuokraaminen ja ylläpito.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Pekka Tallgren Arja Karhu, Lasse Jutila, Pauli Pyykkö, Marja-Liisa Hentilä
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm.	9.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	Kiinteistö Oy Tornion Veljeskodin ja Tornion Oppilajasuntola Oy:n fuusiointi Tornion Palveluasunnot Oy:öön
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	296 453	312 115	314 980	456 000	457 000
Toimintakulut	-175 820	-194 295	-201 080	-325 000	-329 000
Toimintakate	120 633	117 820	113 900	131 000	128 000
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Rahoituskulut	-21 579	-18 900	-14 980	-14 500	-14 000
Vuosikate	99 054	98 920	98 920	116 500	114 000
Poistot	-99 009	-98 920	-98 920	-114 000	-113 000
Tilikauden tulos	45	0	0	2 500	1 000
Tilinpäätössiirrot	0	0		-2 500	-1 000
Verot	2	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	47	0	0	0	0
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Taseen loppusumma	3 208 798	3 209 713	3 110 793	2 996 793	2 882 793
Investoinnit netto	1 381 579	99 069	0	0	0
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0	0	0
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	3 146 016	3 072 140	2 998 267	2 924 394	2 850 522
- josta kaupungin myöntämät lainat	54 493	54 493	54 493	54 493	54 493
- josta kaupungin takaamat lainat	1 214 400	1 161 600	1 108 800	1 056 000	1 003 200
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	0,02 %	0,0 %	0,0 %	0,6 %	0,2 %
Vuosikate/Poistot -%	100,1 %	100,0 %	100,0 %	102,2 %	100,9 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,29	0,29	0,29	0,34	0,35
Henkilöstömäärä keskimäärin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tornion Krunni Oy	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Kunnossapito- ja isännöintipalvelujen tuottaminen kuntakonsernin vuokratalo-yhtiöille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpilainen Eija Sunnari, Lasse Jutila, Juhani Jaako, Minna Tarkka
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm.	9.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	602 325	623 770	616 870	600 000	600 000
Toimintakulut	-590 209	-605 600	-613 150	-590 000	-595 000
Toimintakate	12 116	18 170	3 720	10 000	5 000
Rahoitustuotot	332	0	0	0	0
Rahoituskulut	-710	-600	0	0	0
Vuosikate	11 738	17 570	3 720	10 000	5 000
Poistot	-5 423	-6 100	-3 000	-3 000	-2 500
Tilikauden tulos	6 315	11 470	720	7 000	2 500
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Verot	-1 274	-2 300	-144	-1 400	-500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 041	9 170	576	5 600	2 000
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	50 456	50 456	50 456	50 456	50 456
Taseen loppusumma	378 759	323 400	230 000	230 600	236 200
Investoinnit netto	4 834	0	0	0	0
Leasing- ja vuokravastuut	2 239	2 239	2 239	660	165
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	100 138	97 134	0	0	0
- josta kaupungin myöntämät lainat	0	0	0	0	0
- josta kaupungin takaamat lainat	100 138	97 134	0	0	0
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	1,05 %	1,84 %	0,12 %	1,17 %	0,42 %
Vuosikate/Poistot -%	216,5 %	288,0 %	124,0 %	333,3 %	200,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,94	1,43			
Henkilöstömäärä keskimäärin	9,0	8,0	8,0	8,0	8,0

Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti

Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	40 asunnon vuokraus eläkeläisille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpilainen Lasse Jutila, Saara Mantere, Erkki Kangas
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm.	9.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	Fuusioidaan Tornion Palveluasunnot Oy:öön
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	142 522	141 000	141 000		
Toimintakulut	-106 167	-121 910	-132 200		
Toimintakate	36 355	19 090	8 800		
Rahoitustuotot	0	0	0		
Rahoituskulut	-9 494	-220	0		
Vuosikate	26 861	18 870	8 800		
Poistot	-14 898	-10 000	-14 000		
Tilikauden tulos	11 963	8 870	-5 200		
Tilinpäätössiirrot	-11 930	-8 800	5 200		
Verot	0	0	0		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	33	70	0		
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020		
Peruspääoma/osakepääoma	25 228	25 228	25 228		
Taseen loppusumma	344 666	355 845	355 845		
Investoinnit netto	8 244	15 310	0		
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0		
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	15 000	10 220	0		
- josta kaupungin myöntämät lainat	0	0	0		
- josta kaupungin takaamat lainat	0	0	0		
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020		
Liiketulos -%	0,02 %	0,05 %	0,0 %		
Vuosikate/Poistot -%	180,3 %	188,7 %	62,9 %		
Laskennallinen lainanhoitokate	12,94	14,94			
Henkilöstömäärä keskimäärin	0,0	0,0	0,0		

Tornion Työvoimalasäätiö sr.

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoite	Mittarit
Säätiön toiminta perustuu tulorakenteeseen	Tilinpäätös, osavuosikatsaukset
Säätiön toiminta kehittyy sosiaalisen työllistämisen yksikönä	Kehityshankkeiden tai muiden kehittämistoimenpiteiden raportointi toimintakertomuksessa
Nuorten ohjaaminen koulutukseen ja työelämään, työnantajayhteistyön lisääminen	Nuorten jatkosijoittuminen 85%, valtakunnallinen keskiarvo 75%, nuorisotyöttömyys
Työllisyyden kuntakokeilu alkaa 2020.	Asiakasohjausmallin kehittäminen.

Tornion Työvoimalasäätiö sr.

Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Sosiaalisen työllistämisen ja kuntoutuksen järjestäminen ja kehittäminen Tornion kaupungissa sekä lähikunnissa
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Päivi Pukero Eija Kanto, Marja-Liisa Hentilä, Jouni Kurttio, Tenho Vaarala
Toimitusjohtaja	Samuel Juntunen
Hallituksen käsittely pvm.	22.11.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	Kuntakokeilu alkaa.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	Kuntakokeiluun hakeutuminen/osallistuminen ja asiakasohjauksen parantuminen
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	Kuntakokeilussa menestyminen, asiakasohjauksen parantuminen
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	Käytetty pikkubussi ja henkilöauto
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 984 932	2 089 680	2 023 300	2 003 400	1 961 400
Toimintakulut	-1 973 255	-2 066 807	-2 000 420	-1 965 880	-1 918 400
Toimintakate	11 677	22 873	22 880	37 520	43 000
Rahoitustuotot	831	0	0	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0	0
Vuosikate	12 508	22 873	22 880	37 520	43 000
Poistot	-17 266	-20 150	-22 590	-17 420	-12 730
Tilikauden tulos	-4 758	2 723	290	20 100	30 270
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 758	2 723	290	20 100	30 270
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Taseen loppusumma	387 349	390 072	390 362	410 462	440 732
Investoinnit netto			20 000		
Leasing- ja vuokravastuut	1 288	1 288	1 288	1 288	1 288
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	0	0	0	0	0
- josta kaupungin myöntämät lainat	0	0	0	0	0
- josta kaupungin takaamat lainat	0	0	0	0	0
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	-0,2 %	0,1 %	0,0 %	1,0 %	1,5 %
Vuosikate/Poistot -%	72,4 %	113,5 %	101,3 %	215,4 %	337,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Henkilöstömäärä keskimäärin	41,0	41,0	41,0	41,0	41,0

Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti**Yhteisön tytäryhtiöt****Yhteisön toiminta-ajatus**

Asuntojen vuokraaminen mielenterveysasiakkaille. Asuntoja 7 kpl.

Hallituksen puheenjohtaja

Anja Huhtanen

Hallituksen jäsenet

Ulla Juntunen, Matti Puumala, Maritta Rytisalo-Aarnio

Toimitusjohtaja**Hallituksen käsittely pvm.****Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020****TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022****Toiminnalliset tavoitteet 2020**

Yhtiön lopettamiseen liittyvät tehtävät.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022**TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022****Investoinnit 2020****Investoinnit 2021 - 2022**

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	44 584	44 860			
Toimintakulut	-31 489	-26 762			
Toimintakate	13 095	18 098	0	0	0
Rahoitustuotot	0	0			
Rahoituskulut	-3 180	-4 080			
Vuosikate	9 915	14 018	0	0	0
Poistot	-9 910	-14 018			
Tilikauden tulos	5	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0			
Verot	0	0			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5	0	0	0	0
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	21 023	21 023			
Taseen loppusumma	243 842	261 030			
Investoinnit netto	0	0			
Leasing- ja vuokravastuut	0	0			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	194 353	211 541			
- josta kaupungin myöntämät lainat	0	0			
- josta kaupungin takaamat lainat	0	0			
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	0,0 %	0,0 %			
Vuosikate/Poistot -%	100,1 %	100,0 %			
Laskennallinen lainanhoitokate	0,48	0,59			
Henkilöstömäärä keskimäärin	0,0	0,0			

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Kilparadan ja siihen liittyvien rakennusten ja laitteiden rakentaminen, ylläpito ja vuokraus sekä hevosurheilutilaisuuksien ja muiden erilaisten kurssi-, koulutus- ja yleistötilaisuuksien järjestäminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Matti Lankila Teemu Alatalo, Markus Kannala, Santeri Lindholm, Matti Vaajoensuu
Toimitusjohtaja	Marja-Riitta Tervahauta
Hallituksen käsittely pvm.	9.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	Talouden tasapainottaminen. Selvitetään kiinteistön omistustilanne.
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	Talouden tasapainottaminen.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	Katsomorakennuksen katonosan korjaaminen.
Investoinnit 2021 - 2022	Katsomorakennuksen toisen osan katon korjaus.

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	28 186	27 570	31 590	31 000	31 000
Toimintakulut	-5 794	-8 690	-10 200	-10 500	-11 000
Toimintakate	22 392	18 880	21 390	20 500	20 000
Rahoitustuotot	0	0	0	0	
Rahoituskulut	-2 852	-3 003	-2 550	-2 200	-2 000
Vuosikate	19 540	15 877	18 840	18 300	18 000
Poistot	-30 937	-30 937	-30 937	-30 937	-30 937
Tilikauden tulos	-11 397	-15 060	-12 097	-12 637	-12 937
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 397	-15 060	-12 097	-12 637	-12 937
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	374 294	374 294	374 294	374 294	374 294
Taseen loppusumma	406 367	374 203	345 002	315 261	285 220
Investoinnit netto					
Leasing- ja vuokravastuut					
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	126 590	109 487	92 383	75 280	58 180
- josta kaupungin myöntämät lainat	16 300	16 300	16 300	16 300	16 300
- josta kaupungin takaamat lainat	110 290	93 187	76 083	58 980	41 880
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	-40,4 %	-54,6 %	-38,3 %	-40,8 %	-41,7 %
Vuosikate/Poistot -%	63,2 %	51,3 %	60,9 %	59,2 %	58,2 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,20	1,13	1,52	1,77	2,16
Henkilöstömäärä keskimäärin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tornion Keilahalli Oy	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Keilailu on koko perheen harrastus, joko yksin tai porukalla. Keilailu sopii kaiken ikäisille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Markus Kannala, Heikki Keinänen, Pauli Ojanperä, Markku Taramaa
Toimitusjohtaja	
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	16 200	16 200	16 200	16 200	16 200
Toimintakulut	-5 481	-5 200	-5 200	-5 200	-5 200
Toimintakate	10 719	11 000	11 000	11 000	11 000
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Rahoituskulut	-1 431	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Vuosikate	9 288	9 500	9 500	9 500	9 500
Poistot	-9 296	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500
Tilikauden tulos	-8	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8	0	0	0	0
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	108 901	108 901	108 901	108 901	108 901
Taseen loppusumma	276 212				
Investoinnit netto	0	0	0	0	0
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0	0	0
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	123 019	112 729	102 439	92 149	81 859
- josta kaupungin myöntämät lainat					
- josta kaupungin takaamat lainat	108 019	99 729	91 439	83 149	74 859
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Vuosikate/Poistot -%	99,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,64	0,71	0,77	0,84	0,94
Henkilöstömäärä keskimäärin					

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoite	Mittarit
Yhtiö neuvoo yritystoiminnan käynnistämistä suunnittelevia asiakkaita.	-30% perustettujen yritysten omistajista/yrittäjistä käyttää neuvontapalveluja (PRH:n tilasto) -200 neuvontapalvelutapahtumaa
Yhtiö tukee toimivia yrityksiä niiden liiketoiminnan kehittämisessä.	- 40% yritys-/kehittämistukia saaneista yrityksistä käyttää TB:n kehittämispalveluja -Myönnettyjen kehittämistukien kokonaisvolyymi 500 000€ -80 kehittämispalvelutapahtumaa
Tornion yritysalueiden markkinointi.	Yritysalueille sijoittuvia yrityksiä <ul style="list-style-type: none"> • Kromilaakso 5kpl • Torppi 5kpl Arctio -alueen markkinoinnin käynnistys <ul style="list-style-type: none"> • 5 alustavaa neuvottelua sijoittautumisesta
Two Countries – One Destination hankkeen käynnistämisen (edellyttää myönteistä rahoituspäätöstä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen henkilöstön rekrytointiprosessi valmis 31.3.2020 mennessä • Markkinoinnin ohjausryhmä muodostettu 31.3.2020 mennessä • Markkinoinnin ohjausryhmä kokoontuu neljä kertaa • 2 matkanjärjestäjävierailua alueella • 2 median vierailumatkaa alueelle
Lapin kaasutaloussuunnitelma –hankkeen kautta kaasuun liittyvä infra ja käyttömahdollisuudet paranevat	Kaasutankkausasema <ul style="list-style-type: none"> • Sijoittautumisen esisopimus Biokaasulaitoksen investointi <ul style="list-style-type: none"> • 5:n potentiaalisen toimijan kanssa alustavat neuvottelut Yhteistilaisuuksia / seminaareja / tiedotteita 2 – 5 kpl
Tapahtumat / koulutukset yrityksille ja sidosryhmille	<ul style="list-style-type: none"> • 4 – 5 kpl vuodessa • Osallistujia yhteensä 80 – 100 kpl
Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos	4,0 (asteikolla 1-5)

Team Botnia Oy	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion elinkeinoelämän kehittäminen ja monipuolistaminen, työllisyyden edistäminen, sekä matkailupalvelujen tarjoaminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Kimmo Auno Tapio Herajärvi, Terhi Luokkanen, Timo Nousiainen, Raimo Pohjanen, Mikko Ylitalo
Toimitusjohtaja	Marko Alamartimo 1.4.2019 alkaen
Hallituksen käsittely pvm.	24.10.2019
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	<p>Tornion Elävät Kaupunki Keskustat Ry:n (myöhemmin TEKK) mahdollinen toiminnan lopettaminen tulee vaikuttamaan Team Botnia Oy:n talouteen merkittävästi.</p> <p>Yhdistys on velkaa yli 20 000€ ja mikäli toiminta loppuu, eikä yhdistys pysty realisoimalla omaisuuttaan lyhentämään velkaa kokonaan, niin se tulee merkitsemään Team Botnia Oy:lle tappiota. Velka on syntynyt vuosia sitten ja yhdistys on pystynyt vain osittain hoitamaan lyhennyksiä. Yhdistyksen toiminnan päättymiseen, jatkumiseen ja maksukykyyn ei Team Botnia Oy pysty käytännössä vaikuttamaan ollenkaan.</p>
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	<p>Lapin Kaasutaloussuunnitelma -hanke on saanut positiivisen rahoituspäätöksen ja hanke käynnistyy 12/2019. Hanke kestää kaikkiaan 24kk ja näin ollen koko vuoden 2020. Hankkeessa tähdätään kaasun ja Biokaasun hyödyntämiseen edistämällä sen kaikkia näkökulmia: tuottamista, jakelua ja kulutusta. Hanke kokoa aiemmin tehtyjä selvityksiä yhteen ja viestii ulospäin saaduista tuloksista.</p> <p>Tornio / Team Botnia Oy ovat hakeneet yhdessä Haaparannan kanssa matkailun kehittämiseen Interreg -hanketta Two Countries - One Destination, jonka lopullinen rahoituspäätös saadaan tammikuussa 2020. Hanke kestää vuoden 2022 syksyyn saakka. Hankkeen keskeisimpinä tavoitteina on kehittää alueen markkinointia, auttaa yrityksiä tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä ja kaupallistamisessa, sekä matkailualueiden infraan liittyviä kehitystoimia. Hanke tulee työllistämään kaksi täysiaikaista työntekijää Team Botnia Oy:lle.</p>
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	Lapin Kaasutaloussuunnitelma ja matkailun Two Countries - One Destination hankkeet jatkuvat.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	Merkittäviä investointeja ei ole.
Investoinnit 2021 - 2022	Merkittäviä investointeja ei ole näköpiirissä.

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	757 942	916 800	1 028 356	996 772	805 817
Toimintakulut	-769 960	-917 150	1 028 353	996 712	796 467
Toimintakate	-12 018	-350	3	60	9 350
Rahoitustuotot	0	0			
Rahoituskulut	-26	0	-3 000	-3 600	-3 600
Vuosikate	-12 044	-350	-2 997	-3 540	5 750
Poistot	-2 925	0			
Tilikauden tulos	-14 969	-350	-2 997	-3 540	5 750
Tilinpäätössiirrot	0	0			
Verot	0	0			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14 969	-350	-2 997	-3 540	5 750
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	181 643	181 643	181 643	181 643	181 643
Taseen loppusumma	247 715	247 365	544 368	600 828	606 578
Investoinnit netto	0	0	0	0	0
Leasing- ja vuokravastuut	6 136	3 519	2 873	2 000	2 000
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	0	0	300 000	360 000	360 000
- josta kaupungin myöntämät lainat			300 000	360 000	360 000
- josta kaupungin takaamat lainat					
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	-2,0 %	0,0 %	-0,3 %	-0,4 %	0,7 %
Vuosikate/Poistot -%	-412,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23
Henkilöstömäärä keskimäärin	7,0	8,0	8,0	8,0	8,0

Bottenvikens Reningsverk Ab

Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion ja Haaparannan jäteveden puhdistus
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Markus Kannala Markku Taramaa, Bengt Westman
Toimitusjohtaja	Allan Fjellvind
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2020	Laitos saavuttaa toiminnalle asetetut viranomaisvaatimukset kustannustehokkaalla ja kestäväällä tavalla.
Toiminnalliset tavoitteet 2021 - 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2020 – 2022	
Investoinnit 2020	
Investoinnit 2021 - 2022	

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 345 740	1 247 619	1 428 571	1 470 000	1 510 000
Toimintakulut	-1 256 934	-1 019 048	-1 052 380	-1 083 900	-1 116 500
Toimintakate	88 806	228 571	376 191	386 100	393 500
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Rahoituskulut	-58 684	-57 142	-57 142	-57 000	-57 000
Vuosikate	30 122	171 429	319 049	329 100	336 500
Poistot	-161 040	-161 905	-161 905	-161 905	-161 905
Tilikauden tulos	-130 918	9 524	157 144	167 195	174 595
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-130 918	9 524	157 144	167 195	174 595
TASE	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Peruspääoma/osakepääoma	117 018	114 285	114 285	114 285	114 285
Taseen loppusumma	2 487 421	2 496 945	2 968 369	3 464 564	3 975 159
Investoinnit netto			314 280	329 000	336 000
Leasing- ja vuokravastuut					
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	1 399 052	1 369 798	1 340 543	1 311 288	1 282 034
- josta kaupungin myöntämät lainat					
- josta kaupungin takaamat lainat					
TUNNUSLUKUJA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liiketulos -%	-9,7 %	0,8 %	11,0 %	11,4 %	11,6 %
Vuosikate/Poistot -%	18,7 %	105,9 %	197,1 %	203,3 %	207,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,38	1,00	1,67	1,75	1,81
Henkilöstömäärä keskimäärin					

Kurssi
10,2548

Kurssi 10,50 Kurssi 10,50